

Biedrības “Cēsu rajona lauku partnerība” Vietējās attīstības stratēģijas 2014.-2020. gadam novērtējums

Latvijas Lauku attīstības programmas 2014.–2020. gadam
pasākuma projekta Nr. 16-00-A019.400-000015 "Vietējās rīcības grupas darbības
nodrošināšana un teritorijas aktivizēšana"

2022



NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020



EIROPAS SAVIENĪBA
EIROPA INVESTĒ LAUKU APVIDOS
Eiropas Lauksaimniecības fonds
lauku attīstībai



“Atbalsta Zemkopības ministrija un Lauku atbalsta dienests”

IEVADS

Biedrība “Cēsu rajona lauku partnerībā” (turpmāk – Partnerība) laika posmā no 2016.-2022. gadam īsteno “CRLP vietējās rīcības grupas attīstības stratēģija 2015.-2020.gada plānošanas periodam” (turpmāk – SVVA stratēģija). SVVA stratēģijas ieviešanas teritorija ietver 21 pagastu - Amatas, Drabešu, Drustu, Dzērbenes, Inešu, Jaunpiebalgas, Kaives, Liepas, Līgatnes, Mārsnēnu, Nītaures, Priekuļu, Raiskuma, Raunas, Skujenes, Tauresnes, Vaives, Vecpiebalgas, Veselavas, Zaubes, Zosēnu un 1 Līgatnes pilsētu.

SVVA stratēģijas izvērtējuma ziņojumā ir apkopoti stratēģijas īstenošanas izvērtējuma rezultāti, kas ietver analīzi par Partnerības teritorijā ar LEADER pieeju īstenoto projektu atbilstību izvirzītajiem mērķiem, rīcībām un teritorijas vajadzībām.

SVVA stratēģijas īstenošanas izvērtējumā tika izmantotas vairākas datu iegūšanas un analīzes metodes: (a) tiešsaistes aptauja – Cēsu rajona lauku partnerības barometrs, lai noskaidrot Partnerības biedru, projektu īstenotāju un iedzīvotāju viedokli par teritorijas attīstības jautājumiem; (b) tiešsaistes aptaujas ar projektu īstenotājiem – uzņēmējiem, fiziskām personām un nevalstiskajām organizācijām par to pieredzi projektu sagatavošanā un īstenošanā ar LEADER pieeju, aptaujā piedalījās 28 respondenti; (c) fokusgrupas – ar NVO organizāciju pārstāvjiem (10.06.2022. un 05.07.2022.) un uzņēmējiem (10.06.2022. un 07.07.2022.), lai padziļināti izzinātu viedokļus par LEADER īstenotā atbalsta nozīmi teritorijā, projektu iesniedzēju un īstenotāju pieredzi, kā arī aktuālajām vajadzībām teritorijā. Kopskaitā fokusgrupās piedalījās 36 dalībnieki, nodrošinot pārstāvniecību. Papildus tika veiktas (d) 12 daļēji strukturētās intervijas gan klātienē ar projektu īstenotājiem projektu īstenošanas vietās, gan arī tiešsaistē un telefonintervijās biedrības “Cēsu rajona lauku partnerība” pārstāvjiem, uzņēmējiem, NVO. Tāpat izvērtējumā tika veikta vairāku (e) īstenoto projektu (gadījumu) padziļināta izpēte. Ziņojumā ietverta arī statistisko datu un īstenoto projektu kartogrāfiskā analīze, kā arī projektu dokumentācijas, plānošanas dokumentu, saistošo normatīvo aktu un citu ar pētījuma tematiku saistīto avotu izpēte.

Pētījumu īstenoja SIA LLF sadarbībā.

LIETOTIE SAĪSINĀJUMI

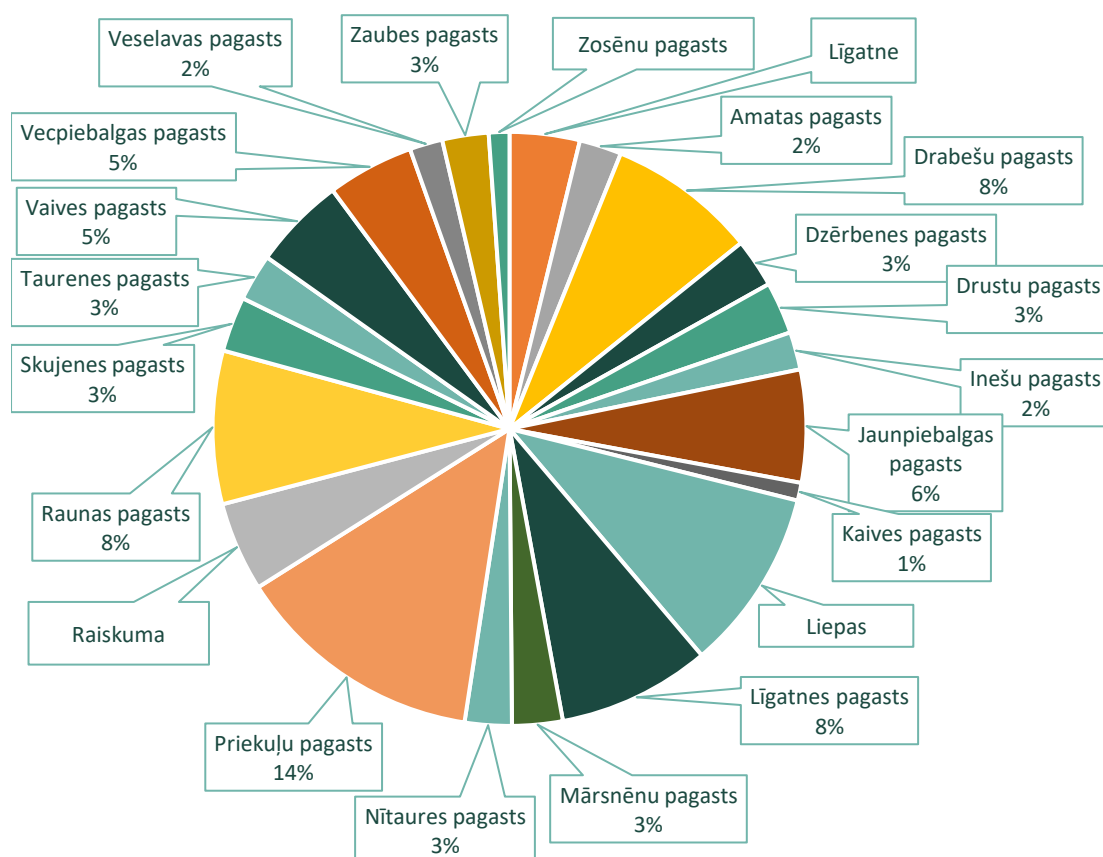
ATR	Administratīvi teritoriāla reforma
BDR	Biedrība
CSP	Centrālā statistikas pārvalde
CRLP	Cēsu rajona lauku partnerība
ELFLA	Eiropas Lauksaimniecības fonds lauku attīstībai
ES	Eiropas Savienība
EPS	Elektroniskā pieteikšanās sistēma
IK	Individuālais komersants
LAP 2014-2020	Latvijas Lauku attīstības programma 2014.-2020.gadam
LAD	Lauku atbalsta dienests
LEADER	Mērķtiecīgas un savstarpēji koordinētas aktivitātes lauku attīstības veicināšanai
MK	Ministru kabinets
NVO	Nevalstiskā organizācija
Partnerība	Cēsu rajona lauku partnerība
PMLP	Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde
SIA	Sabiedrība ar ierobežotu atbildību
SVVA	Sabiedrības virzīta vietējā attīstība
SVVA stratēģija	Sabiedrības virzīta vietējā attīstības stratēģija
VRG	Vietējā rīcības grupa
ZS	Zemnieku saimniecība

SATURISKAIS RĀDĪTĀJS

IEVADS	1
1. Demogrāfija un migrācija VRG teritorijā	4
2. Nodarbinātība un uzņēmējdarbība VRG teritorijā	7
3. Sabiedriskās organizācijas	14
4. VRG SVVA stratēģijas īstenošana	17
4.1. ELFLA ieguldījums vietējās ekonomikas ilgtspējīgai attīstībai un dažādošanai (1.1.rīcība)	24
4.2. ELFLA ieguldījums vietējās teritorijas sakārtošanai, pakalpojumu pieejamībai, kvalitātei un sasniedzamībai (2.1. rīcība)	31
4.3. ELFLA ieguldījums sabiedrisko aktivitāšu dažādošanai (2.2.rīcība)	36
5. LEADER ietekme VRG teritorijā	
5.1. Sociālais kapitāls	42
5.2. Inovācijas un ilgtspējības tendences Partnerības teritorijā	45
6. Secinājumi un ieteikumi	48
PIELIKUMI	53

1. Demogrāfija un migrācija VRG teritorijā

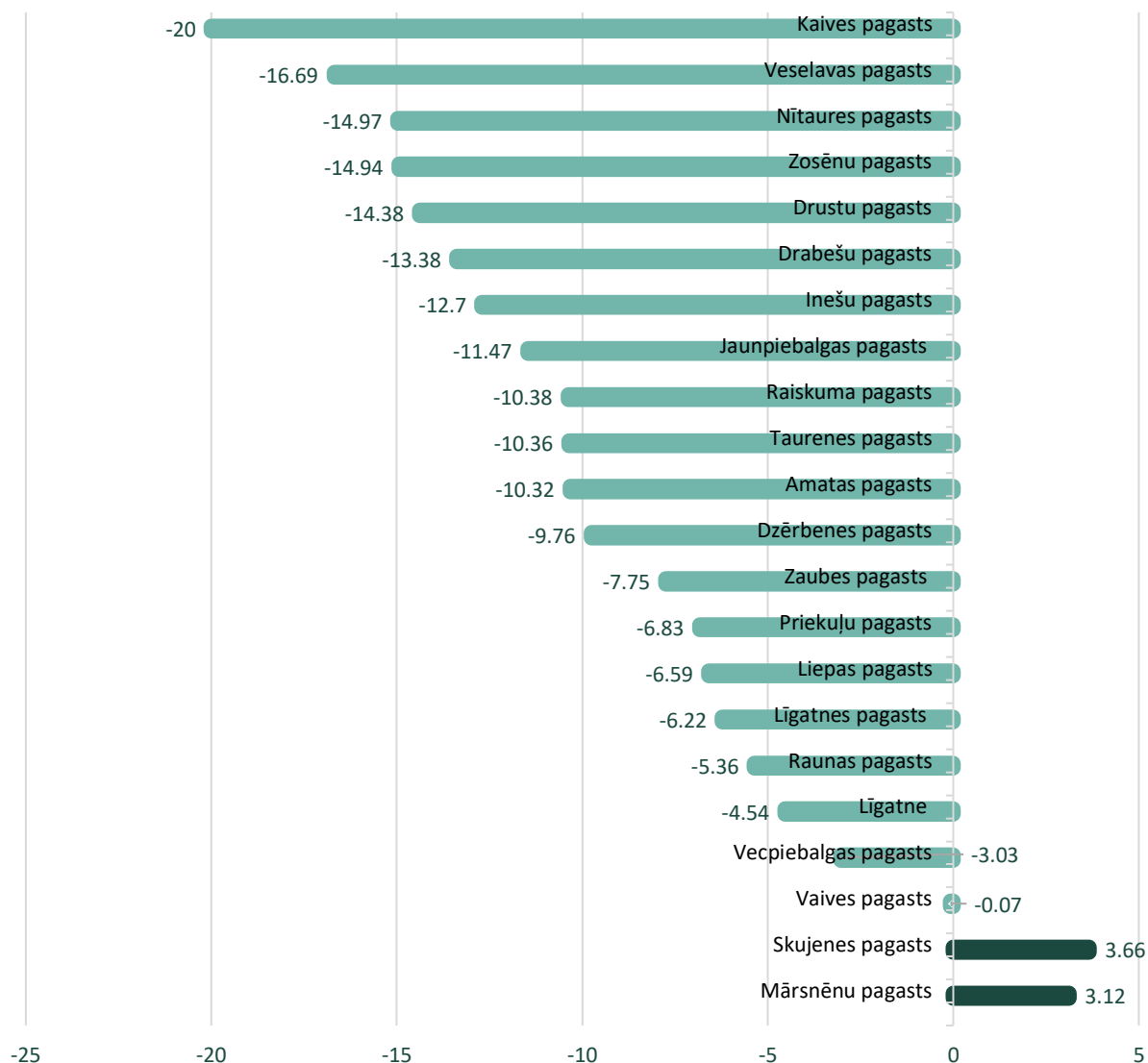
2022. gada sākumā VRG teritorijā dzīvoja 26560 iedzīvotāji. Iedzīvotāju sadalījumu pa VRG administratīvajām vienībām skatīties 1.attēlā.



1. Attēls. Iedzīvotāju sadalījums pa VRG administratīvajām vienībām

(Avots: LLF sadarbība pēc [CSP datiem](#), 2022)

Iedzīvotāju skaits VRG teritorijā kopš 2016. gada ir samazinājies par 7,9 %, visvairāk tas samazinājies Kaives pagastā (par 20%) un Veselavas pagastā (par 16,69%) (skat. 2. attēlu). Apskatot iedzīvotāju skaita izmaiņas VRG teritorijas administratīvajās vienībās laika posmā no 2016. līdz 2022. gadam, secināms, ka visās notikusi iedzīvotāju aizplūšana, izņemot divus pagastus – Skujenes un Mārsnēnu pagastos ir neliels iedzīvotāju skaita pieaugums (skat. Pielikumu Nr.1).



2. Attēls. Iedzīvotāju skaita izmaiņas % 2016. - 2022. gados pa VRG teritorijas administratīvajām vienībām (Avots: LLF sadarbība pēc [CSP datiem](#), 2022)

Detalizētāk analizējot iedzīvotāju skaita izmaiņas 2016-2022 gados vecuma grupās – bērni un skolēni (0-14 gadi); jaunieši (15-24 gadi); vecuma grupa, kad vairums iedzīvotāju veido ģimenes (25-44 gadi); brieduma gadu vecuma grupa (45-64 gadi) un seniori (65 gadi un vairāk) redzams, ka Līgatnes pilsētā, Līgatnes, Mārsnēnu un Vaives pastos ir pieaudzis bērnu un skolēnu skaits, bet pārējās teritoriālajās vienībās samazinājies.

Teritorija	0-14 gadi	15-24 gadi	25-44 gadi	45-64 gadi	65 un vairāk gadi
Līgatne	+15	-28	+9	-33	-11
Amatas pagasts	-27	-13	-34	+4	0
Drabešu pagasts	-44	-59	-102	-2	+7
Dzērbenes pagasts	-2	-32	-20	-11	+18
Drustu pagasts	-18	-20	-66	+6	-28

Inešu pagasts	-15	-33	-45	+28	-14
Jaunpiebalgas pagasts	-8	-80	-87	-34	-1
Kaives pagasts	-17	-15	+3	-19	-16
Liepas pagasts	-16	-81	-97	+6	+3
Līgatnes pagasts	+33	-68	-59	-64	+12
Mārsnēnu pagasts	+24	-16	-13	-4	+31
Nītaures pagasts	-20	-53	-17	-10	-19
Priekuļu pagasts	-5	-99	-64	-39	+7
Raiskuma pagasts	-14	-54	-49	-2	-30
Raunas pagasts	-11	-57	-43	-40	-26
Skujenes pagasts	-5	-36	-22	+4	+87
Taurenas pagasts	-14	-19	-41	-20	-10
Vaives pagasts	+31	-48	0	+5	-16
Vecpiebalgas pagasts	-23	-44	-15	+16	-30
Veselavas pagasts	-19	-23	-40	-31	+18
Zaubes pagasts	-2	-24	-24	-10	-37
Zosēnu pagasts	-5	-16	-23	+2	-23

1.Tabula. Iedzīvotāju skaita samazinājums vai pieaugums pa vecuma grupām 2016-2022 pēc VRG teritorijas administratīvo vienību iedalījuma (Avots: LLF sadarbībā pēc [CSP datiem](#), 2022)

Laika posmā no 2016. līdz 2022. gadam VRG administratīvajā teritorijā vidēji samazinājies līdz 71% iedzīvotāju salīdzinājumā ar 2016. gadu. Vislielākā iedzīvotāju aizplūšana novērota Zosēnu pagastā – palikuši 65% no 2016. gadā pagastā dzīvojošajiem (skat. 2.tabulu). Vismazākā migrācija vērojama Mārsnēnu pagastā, tajā nemainīgi dzīvo 76% iedzīvotāju. Astoņos pagastos jaunienācēju skaits no citām Latvijas teritorijām ir lielāks par aizbraukušo skaitu – vislielākais ir Skujenes pagastā (26%). Iedzīvotāju vecuma grupu dinamika uzrāda, ka palielinājums ir Skujenes pagastā senioru grupā (to iespējams nosaka sociālās aprūpes centra esamība pagastā).

Teritorija	Dzīvo tajā pašā teritorijā %	Pārcēlies uz citu teritoriju Latvijā %	Pārcēlies no citas teritorijas Latvijā %	Pārcēlies uz ārzemēm %	Pārcēlies no ārzemēm %
Līgatne	70	16	18	3	1
Amatas pagasts	71	15	16	4	1
Drabešu pagasts	71	17	15	4	1
Dzērbenes pagasts	73	15	13	3	1
Drustu pagasts	68	16	16	3	1
Inešu pagasts	75	14	9	3	1
Jaunpiebalgas pagasts	74	14	9	3	1
Kaives pagasts	69	19	11	1	0
Liepas pagasts	74	13	13	5	1

Līgatnes pagasts	71	15	17	4	1
Mārsnēnu pagasts	76	16	18	1	1
Nītaures pagasts	70	19	11	3	1
Priekuļu pagasts	72	16	15	4	1
Raiskuma pagasts	70	17	16	4	1
Raunas pagasts	75	12	15	4	1
Skujenes pagasts	70	17	26	3	1
Taurenas pagasts	74	13	10	3	1
Vaives pagasts	69	18	20	4	1
Vecpiebalgas pagasts	71	14	18	2	2
Veselavas pagasts	70	20	9	4	1
Zaubes pagasts	72	14	11	3	1
Zosēnu pagasts	65	19	15	4	1

2. Tabula. Iedzīvotāju migrācija 2016.-2022. pa VRG administratīvajām teritorijām (Avots: LLF sadarbība pēc [CSP datiem](#), 2022)

2. Nodarbinātība un uzņēmējdarbība VRG teritorijā

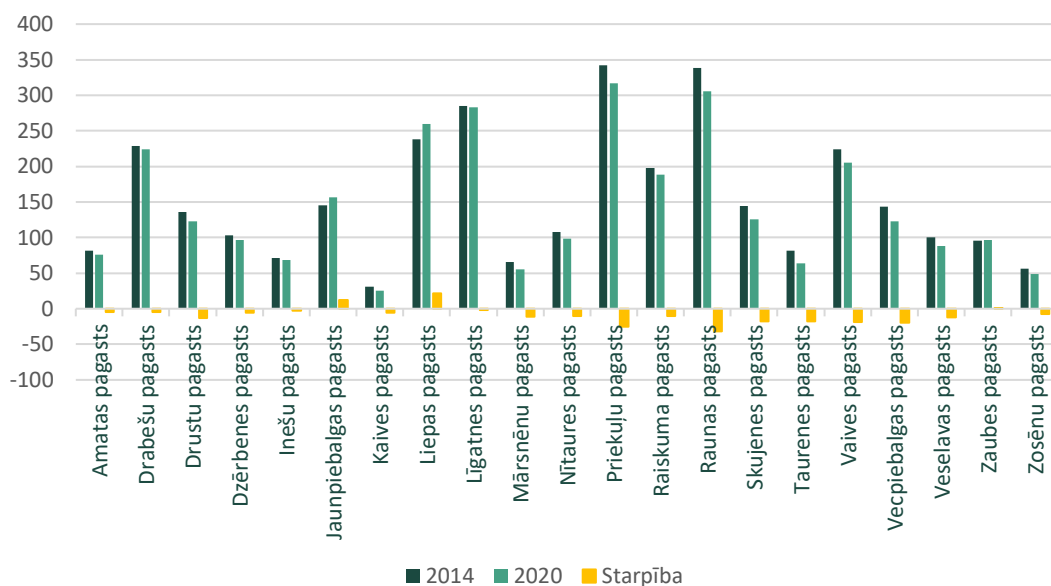
Laika posmā no 2014.-2020. gadam vidējais darbinieku skaits (darba vietu skaits) teritorijā ir samazinājies par 272 darba vietām. Detalizētāk analizējot darba vietu skaita izmaiņas (skat. 3.tabulu), redzams, ka privātajā sektorā darba vietas ir palielinājušās Dzērbenes, Inešu, Kaives, Priekuļu, Raiskuma, Raunas, Skujenes un Zaubes pagastos. Pašnodarbināto skaita palielinājums ir desmit pagastos, lielākais – Priekuļu un Drabešu pagastos.

Teritorija	Darba vietas			Pašnodarbinātie
	Kopā starpība 2014-2020	t.sk. sabiedr. Sektors	Priv. Sektors	
Līgatne	-82	-61	-21	19
Amatas pagasts	-79	9	-88	12
Drabešu pagasts	-65	-50	-15	32
Dzērbenes pagasts	57	16	41	-22
Drustu pagasts	-21	1	-22	-1
Inešu pagasts	22	-25	47	-10
Jaunpiebalgas pagasts	-10	28	-38	-11
Kaives pagasts	7	-2	9	-4
Liepas pagasts	-63	-59	-4	21
Līgatnes pagasts	52	88	-36	-21
Mārsnēnu pagasts	-23	-16	-7	-6
Nītaures pagasts	-16	0	-16	-3

Priekuļu pagasts	75	36	39	32
Raiskuma pagasts	33	-24	57	19
Raunas pagasts	55	-3	58	-11
Skujenes pagasts	38	32	6	1
Taures pagasts	-38	-27	-11	8
Vaives pagasts	-92	-16	-76	1
Vecpiebalgas pagasts	-64	-14	-50	19
Veselavas pagasts	-39	-1	-38	1
Zaubes pagasts	22	4	18	-12
Zosēnu pagasts	-4	1	-5	-8

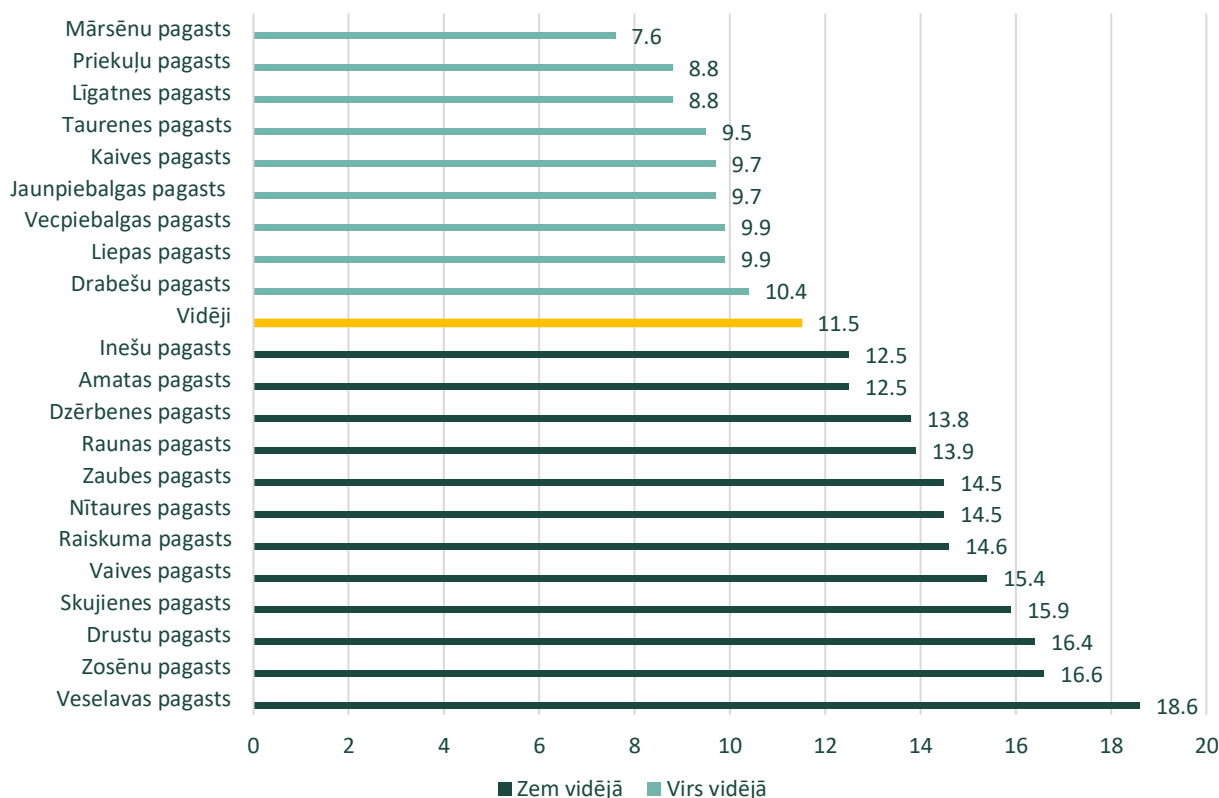
3.Tabula. Darba vietu un pašnodarbināto skaita izmaiņas 2014.-2020. pa VRG administratīvajām teritorijām (Avots: LLF sadarbība pēc [CSP datiem](#), 2022)

Laika posmā no 2014.-2020. gadam uzņēmumu skaits (visu veidu – SIA, zemnieku saimniecības, individuālais komersants, u.c.) VRG teritorijā samazinājies par 188 vienībām (no 3217 uz 3029). Uzņēmumu skaits palielinājies tikai trijās teritorijās – Jaunpiebalgas, Liepas un Zaubes pagastos (skat. 3. attēlu).



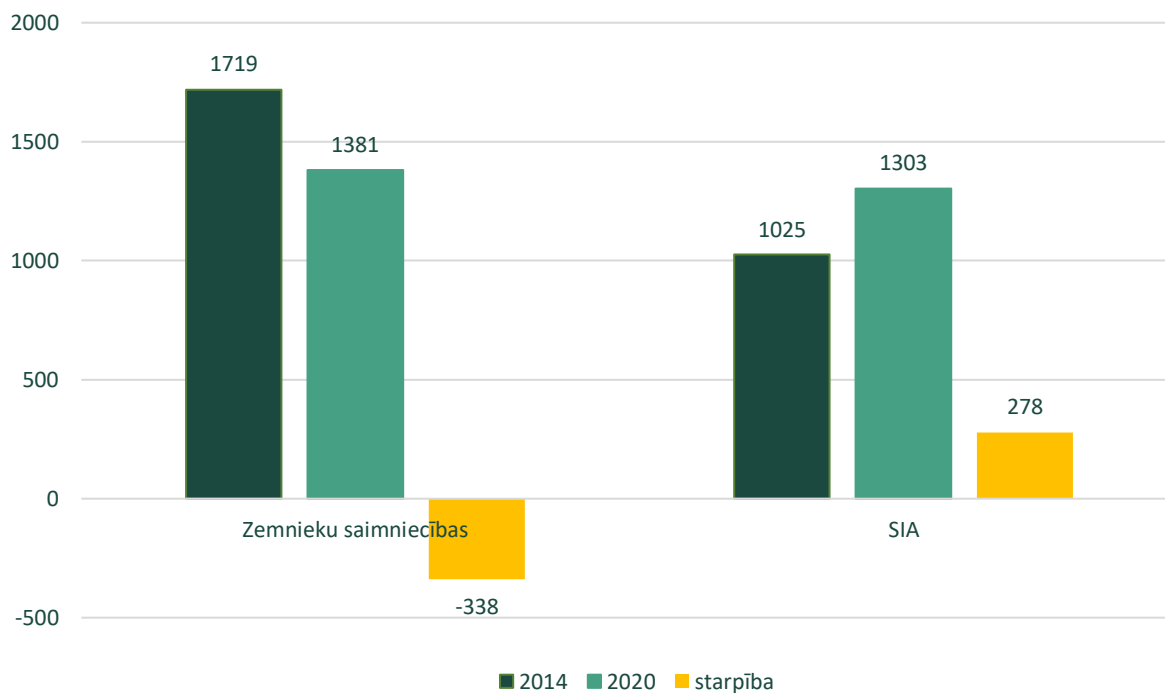
3.Attēls. Uzņēmumu skaita izmaiņa 2014.-2020. gados pa VRG teritorijas administratīvajām vienībām (Avots: LLF sadarbība pēc SIA Lursoft datiem, 2022)

Izvērtējot uzņēmumu skaitu uz 100 iedzīvotājiem, redzams, ka VRG teritorijā 2020. gadā vidēji ir 11,5 uzņēmumi uz 100 iedzīvotājiem (115 uz 1000 iedzīvotājiem). Visvairāk to ir Veselavas (18,6), Zosēnu (16,6) un Drustu (16,4) pagastos (skat. 4. attēlu).



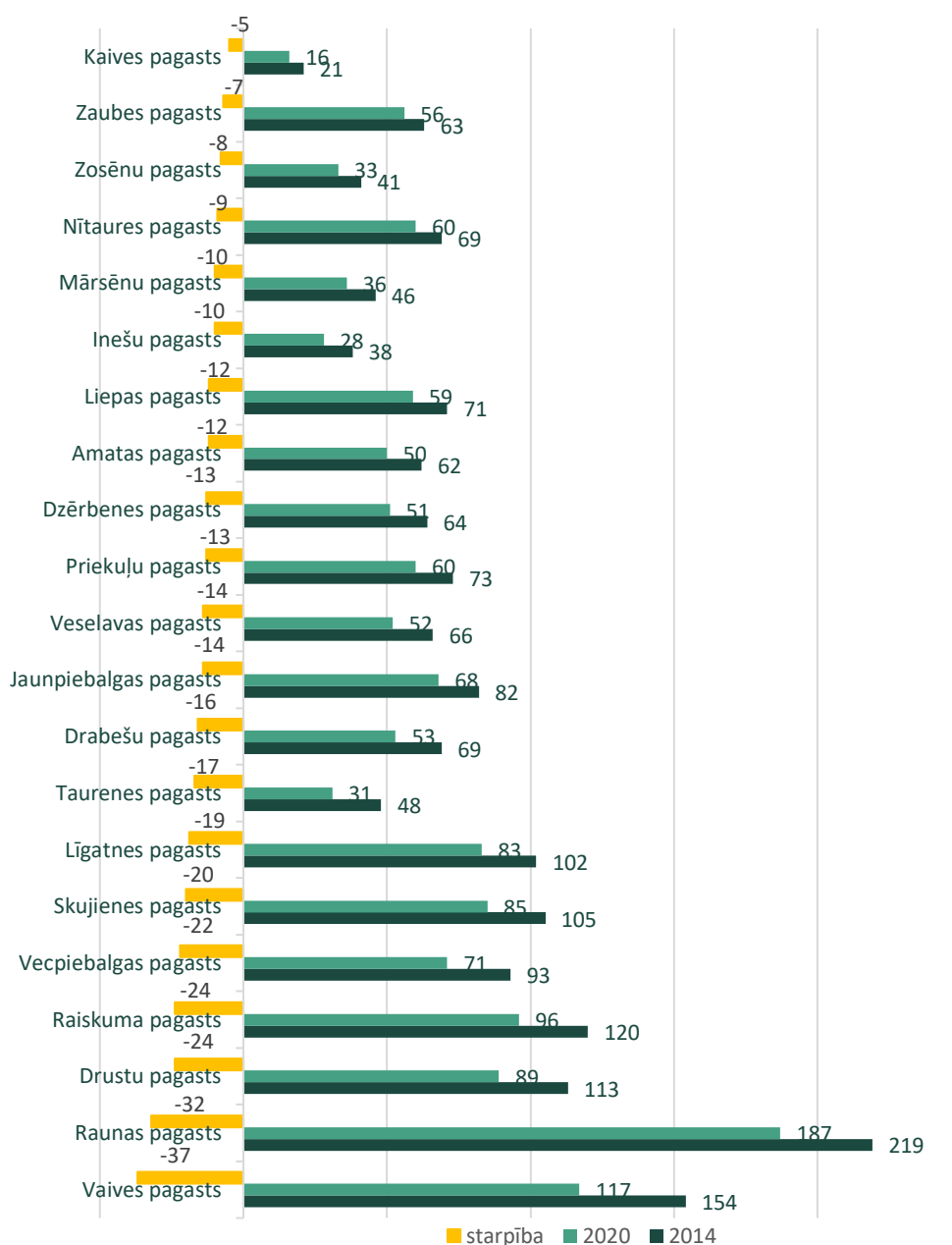
4. Attēls. Uzņēmumu skaits 2020. gadā uz 100 iedzīvotājiem pa VRG administratīvajām vienībām (Avots: LLF sadarbība pēc SIA Lursoft datiem, 2022)

Apskatot atsevišķi zemnieku saimniecību un SIA dinamiku laika posmā no 2014. līdz 2020. gadam, redzams, ka VRG teritorijā ir samazinājums par 338 zemnieku saimniecībām, bet pieaugums par 278 SIA (skat. 5. attēlu).



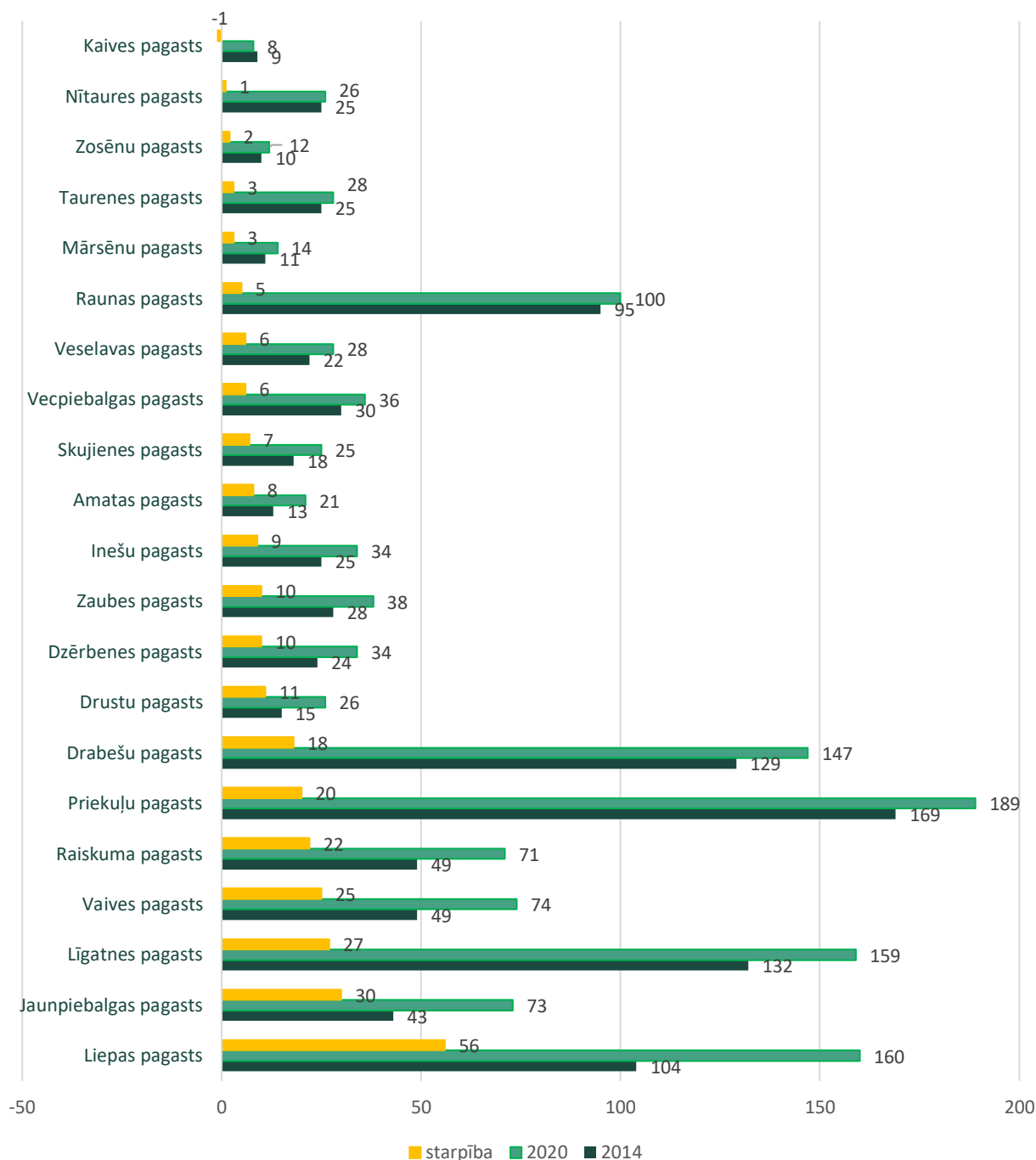
5. Attēls. Zemnieku saimniecību un SIA skaita izmaiņa 2014.-2020. gados pa VRG teritorijā
(Avots: LLF sadarbība pēc SIA Lursoft datiem, 2022)

Zemnieku saimniecību skaita samazinājums vērojams visos pagastos VRG teritorijā (skat. 6. attēlu). Skaitliski lielākais samazinājums ir Vaives un Raunas pagastos, kuros 2014. gadā bija lielākais zemnieku saimniecību skaits VRG teritorijā.



6. Attēls. Zemnieku saimniecību skaita izmaiņa 2014.-2020. gados pa VRG teritorijas administratīvajām vienībām
(Avots: LLF sadarbība pēc SIA Lursoft datiem, 2022)

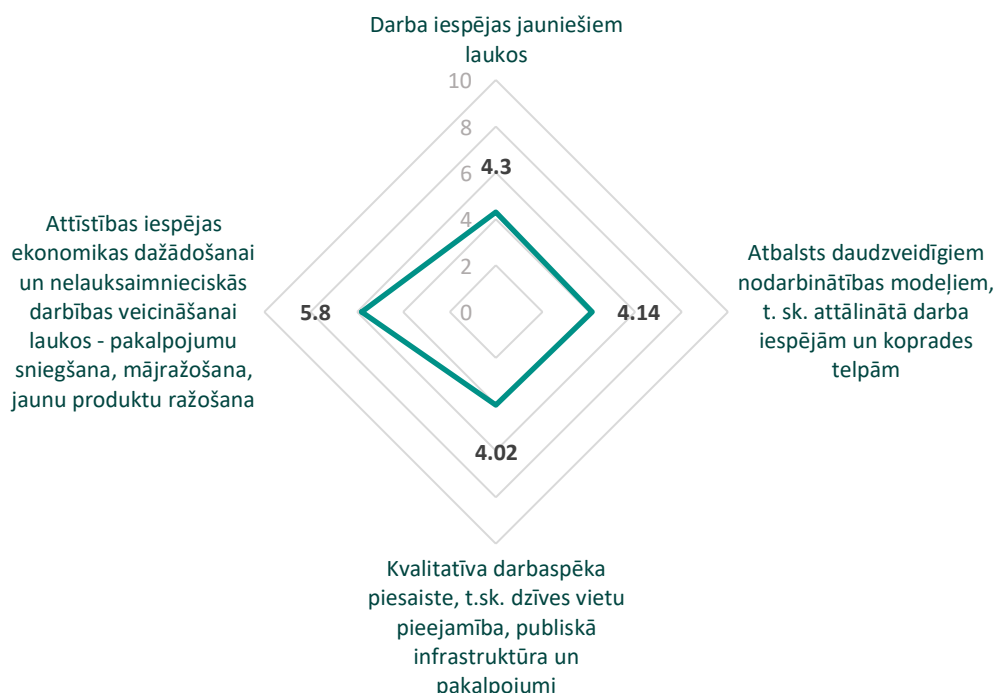
SIA skaita pieaugums vērojams visos pagastos VRG teritorijā, izņemot Kaives pagastu (skat. 7. attēlu). Skaitliski lielākais SIA pieaugums ir Liepas pagastā (54%).



7. Attēls. SIA skaita izmaiņa 2014.-2020. gados pa VRG teritorijas administratīvajām vienībām
(Avots: LLF sadarbība pēc SIA Lursoft datiem, 2022)

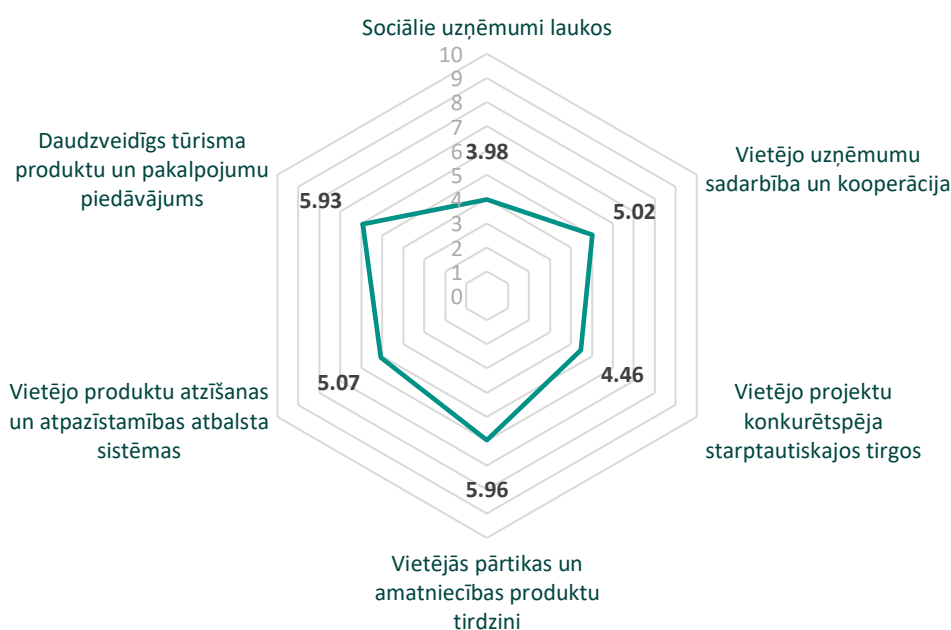
Izpētes procesā veiktā barometra (aptaujas) vērtējumā par nodarbinātību partnerības biedri, projektu īstenotāji un iedzīvotāji norādīja, ka ekonomikas iespēju dažādošanas aktivitātes ir virs vidējā, savukārt darba iespējas jauniešiem, kvalitatīva darbaspēka piesaistes iespējas un atbalsts daudzveidīgiem nodarbinātības modeļiem vēl nav pietiekams (skat. 8. attēlu). Kā labās prakses piemērs var tikt minēts Skujenes pagastā

izveidotais “Viedās Skujenes atbalsta punkts”, kas kā koncepts varētu tikt pielāgots un multiplicēts citviet teritorijā, lai risinātu koprades telpu un informācijas tehnoloģiju pieejamību vietējiem iedzīvotājiem un uzņēmējiem. Līdzīgi kā barometra aptaujas rezultāti to parāda arī fokusa grupu dalībnieki zemu vērtēja kvalitatīva darba spēka piesaistes iespēju teritorijā, bet uzsvēra, ka līdz ar to būtiski būtu veicināt esošo darbinieku kvalifikācijas celšanu. Vienā no projektu īstenotāju intervijām grūtības piesaistīt darbiniekus tika minētas, kā viens no potenciālajiem iemesliem izskatīt ražošanas darbības pārcelšanu tuvāk Rīgai līdz ar vēlmi ražošanas uzņēmumu paplašināt.



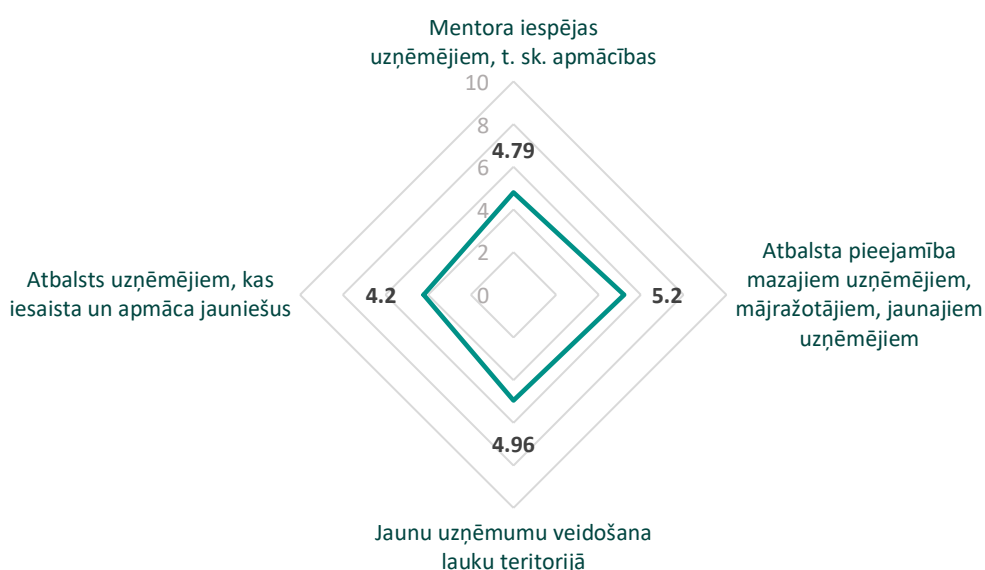
8.Attēls. Nodarbinātība (Avots: sagatavoja LLF sadarbība, balstoties uz aptaujas – barometra rezultātiem 2022)

Barometrā par uzņēmējdarbību redzami labāks vērtējums ir vietējās pārtikas un amatniecības produktu attīstībai un daudzveidīgam tūrisma produktu un pakalpojumu piedāvājumam, bet sociālo uzņēmumu attīstības iespējas pagaidām ir ar zemāku vērtējumu (skat. 9. attēlu). Arī fokusa grupās uzņēmējiem kā labi attīstīta tika minēta tūrisma produktu un pakalpojumu joma, kas VRG teritorijas mērogā tika vērtēta pat kā piesātināta. Tāpat arī vietējās pārtikas un amatniecības produktu attīstība fokusa grupās tika vērtēta kā veiksmīga, kā arī vietējās pārtikas un amatniecības produktu tirdzniecība tika vērtēta kā labi attīstīta gan fokusa grupās, gan barometrā, tomēr tika izcelta nepieciešamība veicināt dažādu inovatīvu produkcijas noieta tirgu veidošanu, domājot, gan par piegādes sistēmām, pašapkalpošanās punktiem un digitālo risinājumu attīstības veicināšanu pārtikas un amatniecības produktu noieta veicināšanai.



9.Attēls. Uzņēmējdarbības attīstība (Avots: sagatavoja LLF sadarbība, balstoties uz aptaujas-barometra rezultātiem, 2022)

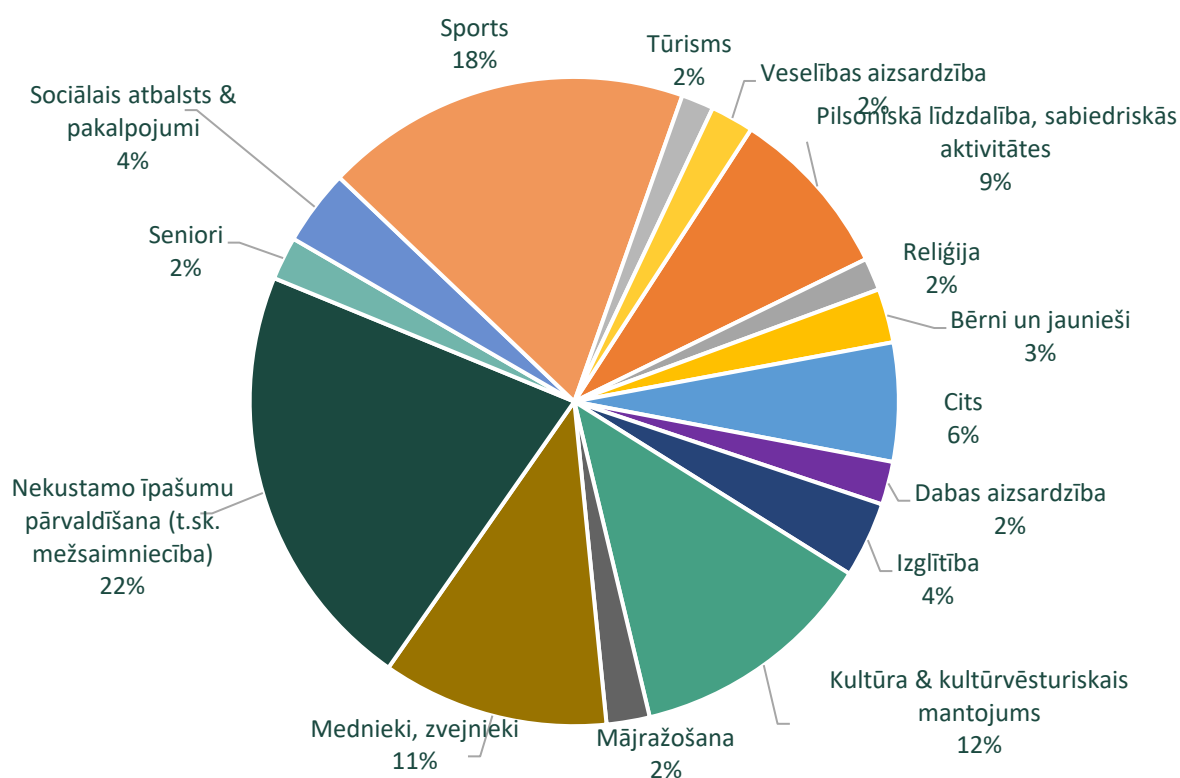
Barometra vērtējums par atbalstu uzņēmējiem norāda, ka tas visplašāk ir pieejams mazajiem uzņēmējiem, mājrāžotājiem un jaunajiem uzņēmējiem, bet mazākā mērā pieejams uzņēmējiem, kas iesaista un apmāca jauniešus, tādējādi parādot jomu, kurai nepieciešams pievērst papildus uzmanību, lai mazinātu jauniešu aizplūšanu no pagastiem (skat. 10. attēlu).



10.Attēls. Uzņēmējdarbības atbalsts. (Avots: sagatavoja LLF sadarbība, balstoties uz aptaujas barometra rezultātiem, 2022)

3. Sabiedriskās organizācijas

Cēsu rajona lauku partnerības teritorijā ir reģistrētas 350 biedrības un nodibinājumi, no tām aktīvas, t.i., iesniegušas pārskatu par 2020. gadu ir nedaudz vairāk kā puse jeb 177 organizācijās (Lursoft 2022). Aktīvās organizācijas ir daudzveidīgas gan darbības jomu, gan pārstāvēto iedzīvotāju grupu ziņā, nodrošinot arī bērnu un jauniešu, senioru un sociāli mazāk aizsargāto iedzīvotāju intereses. Starp tām plaši pārstāvētas ir organizācijas, kuru biedrus apvieno kopīgas intereses vai brīvā laika pavadīšana, kā piemēram, sports (18% no visām NVO partnerības teritorijā), medniecība un/vai zvejniecība (13%), tāpat arī ar kultūras jomu (māksla, deja, mūzika, folklorā) un kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanu saistītās organizācijas ir pārstāvētas VRG teritorijā (12%). Vislielākais organizāciju skaits ir jomā, kas saistīts ar nekustamo īpašumu pārvaldīšanu, t.i., dzīvokļu īpašnieku biedrības, kuru galvenais mērķis ir nodrošināt noteikta īpašuma apsaimniekošanu un sakārtošanu (skat. 8. attēlu).



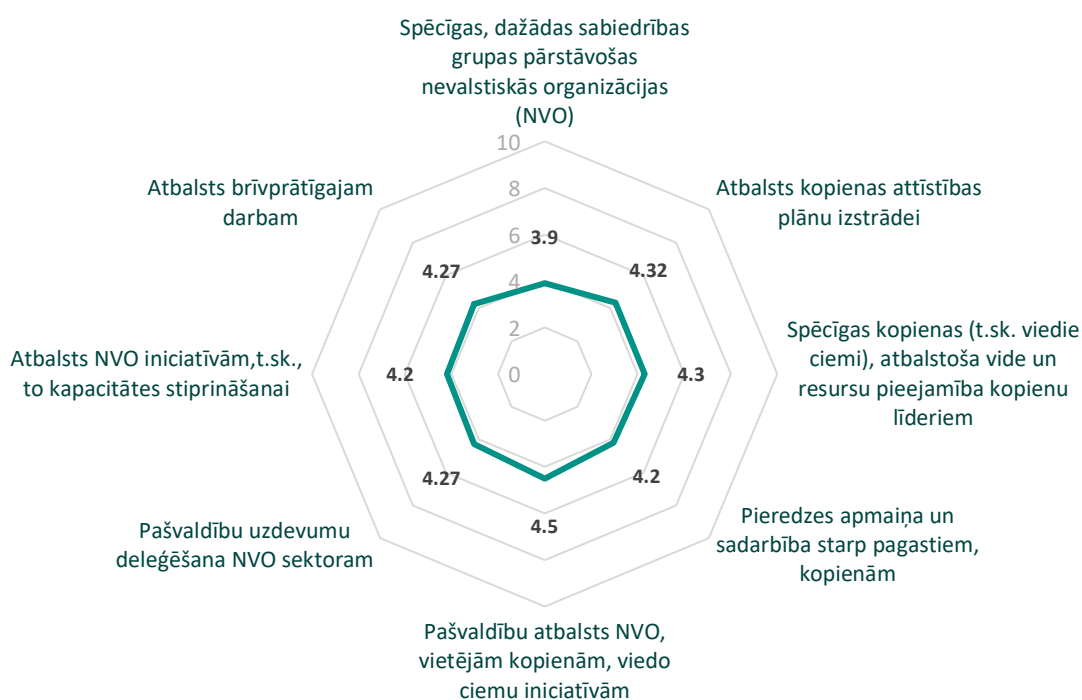
8. Attēls. Partnerības teritorijā aktīvās NVO sadalījumā pēc darbības jomām
(Avots: sagatavoja LLF sadarbība, balstoties SIA Lursoft datiem, 2022)

Salīdzinot partnerības teritorijā esošo NVO aktivitāti ar situāciju Latvijā, var konstatēt, ka tā kopumā ir laba – vairākos novados (novadu plānojumā pirms ATR 2021.gadā) tas ir bijis virs vidējiem Latvijas rādītājiem – 12,4 organizācijas uz 1000 iedzīvotājiem. Piemēram, Amatas novadā un Pārgaujas novadā aktivitāte ir salīdzinoši augsta,

attiecīgi 14,6 un 14,1 organizācija uz 1000 iedzīvotājiem, Jaunpiebalgas novadā sakrīt ar vidējiem rādītājiem valstī, vienīgi Līgatnes novadā zemāka – 11,3 (Latvijas Pilsoniskā alianse, 2019).

Kopumā skatoties NVO attīstības dinamiku plānošanas periodā, redzams, ka NVO skaits ir palielinājies no 266 nevalstiskajām organizācijām 2014. gadā uz 350 organizācijām 2020.gadā (Lursoft, 2022.). Vienlaikus, kā iepriekš minēts, aktīvo organizāciju skaits ir uz pusi mazāks.

Neskatoties uz salīdzinoši lielo organizāciju skaitu, partnerības biedri, projektu iesniedzēji un iedzīvotāji, vērtējot NVO sektoru partnerības teritorijā, kopumā to novērtēja kā salīdzinoši vāju. Tāpat arī vērtējums par pieejamajām atbalsta sistēmām NVO, kopienu attīstībai, brīvprātīgajam darbam nebija augsts – vidēji 4,3 punkti no 10 (skat. 9.attēlu). Viens no būtiskākajiem instrumentiem NVO sektora stiprināšanai, uz ko norādīja biedrību pārstāvji fokusgrupā, ir mudināt pašvaldības pārskatīt funkcijas un deleģēt noteiktas NVO sektoram, tas ne tikai mazinātu pašvaldību slodzi, bet arī nodrošināt efektīvāku vietējo iedzīvotāju vajadzību sadzirdēšanu un īstenošanu un arī NVO kapacitātes stiprināšanu.

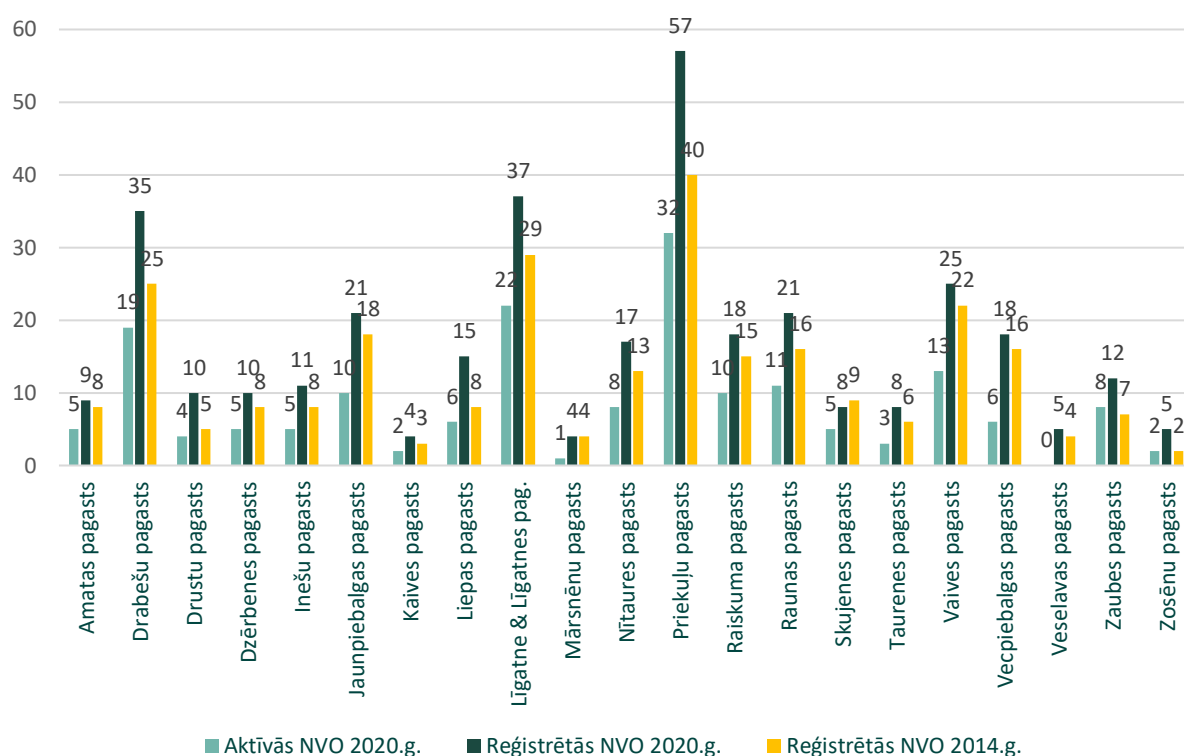


9. Attēls. Partnerības biedru, projektu īstenoātāju vērtējums par NVO sektoru, kopienu un pieejamo atbalstu VRG teritorijā (Avots: sagatavoja LLF sadarbība, balstoties uz aptaujas – barometra rezultātiem, 2022)

Analizējot NVO pārstāvniecību teritoriālajā griezumā, redzams, ka NVO skaits pagastos atšķiras. Vislielākais NVO skaits ir Priekuļu un Drabešu pagastos, tie ir arī pagasti ar lielu iedzīvotāju skaitu (skat. 1. attēlu). Vienlaikus jānorāda, ka Priekuļos

vairāk kā trešā daļa organizāciju ir dzīvokļu īpašnieku biedrības. Līdzīgi kā statistikas dati, arī pētījumi par NVO sektoru Latvijā¹ apstiprina, ka NVO skaits neliecina par pilsoniskās sabiedrības aktivitāti vai iesaistīto cilvēku skaitu NVO sektorā. Arī šī izvērtējuma rezultāti liecina, ka arī organizācijas, kas tiek uzskatītas par aktīvām² NVO partnerības teritorijā, ne vienmēr tiešām ir aktīvas un darbojas teritorijā. Piemēram, Līgatnes teritorijā no 13 organizācijām, kas iesniegušas pārskatu par iepriekšējo gadu, tikai 7 aktīvi darbojas un īsteno savu darbību, līdzīga situācija ir arī Raunas pagastā, kurā no 11 organizācijām pagastā aktīvi darbojas un regulāri īsteno aktivitātes vien pāris organizācijas. Vienlaikus Drustu un Raiskuma pagastos visas aktīvās organizācijas tiešām aktīvi arī darbojas ikdienā, ar LEADER atbalstu gan iniciatīvas īstenojušas vien 3 organizācijas. Detalizētāku analīzi par NVO aktivitāti un gūto atbalstu LEADER pieejas īstenošanā partnerības teritorijā skatīties 2.3. nodaļā.

Zemākā NVO aktivitāte ir Mārsnēnu pagastā, kur darbojas biedrība, kas pārstāv mednieku un zvejnieku interesi. Savukārt, Veselavas pagastā, saskaņā ar Lursoft datiem, nav nevienas aktīvas organizācijas (skat. Pielikumu).



10. Attēls. Partnerības teritorijā reģistrētās un aktīvās NVO (Avots: Sagatavoja LLF sadarbība, balstoties SIA Lursoft datiem, 2022)

¹ Latvijas nevalstisko organizāciju sektora pārskats: skaits, aktivitāte, finanses 2019, Latvijas Pilsoniskā alianse

² Par aktīvām organizācijām šī izvērtējuma kontekstā tiek uzskatītas nevalstiskās organizācijas, kas iesniegušas gada pārskatu par iepriekšējo (t.i. 2021.) gadu.

4. VRG SVVA stratēģijas īstenošana

Biedrība „Cēsu rajona lauku partnerība” 2014. – 2020. gada plānošanas periodā īstenoja vietējās rīcības grupas attīstības stratēģiju 22 administratīvajās teritorijās – 1 pilsētas teritorijā (Līgatne) un 21 pagastā – Amatas, Drabešu, Drustu, Dzērbenes, Inešu, Jaunpiebalgas, Kaives, Liepas, Līgatnes, Mārsnēnu, Nītaures, Priekuļu, Raiskuma Raunas, Skujenes, Taurenas, Vaives, Vecpiebalgas, Veselavas, Zaubes, Zosēnu³.

SVVA stratēģijā izvirzīta partnerības vīzija – *Ikvienam ir iespēja dzīvot labvēlīgā lauku vidē, kur tiek veicināta sociālā un ekonomiskā darbība, radošums un saglabātas kultūrvēsturiskās vērtības*. Tās īstenošanai noteikti 5 mērķi un 3 rīcības, 3 no mērķiem izvirzīti starpteritoriālajai un starpvalstu sadarbībai:

M1: Veicināt vietējās ekonomikas ilgtspējīgu attīstību un dažādošanu.

Rīcība Nr.1.1. Uzņēmumu (mikro un mazo) radīšana un attīstība, vietējās produkcijas realizācijas vides radīšana vai labiekārtošana.

M2: Pievilcīgas dzīves vides un sabiedriski aktīvas vietējo kopienu attīstības veicināšana.

Rīcība 2.1. Vietējās teritorijas un objektu sakārtošana pakalpojumu pieejamībai, kvalitātei un sasniedzamībai.

Rīcība 2.2. Sabiedrisko aktivitāšu dažādošana.

Starpteritoriālā un starpvalstu sadarbība:

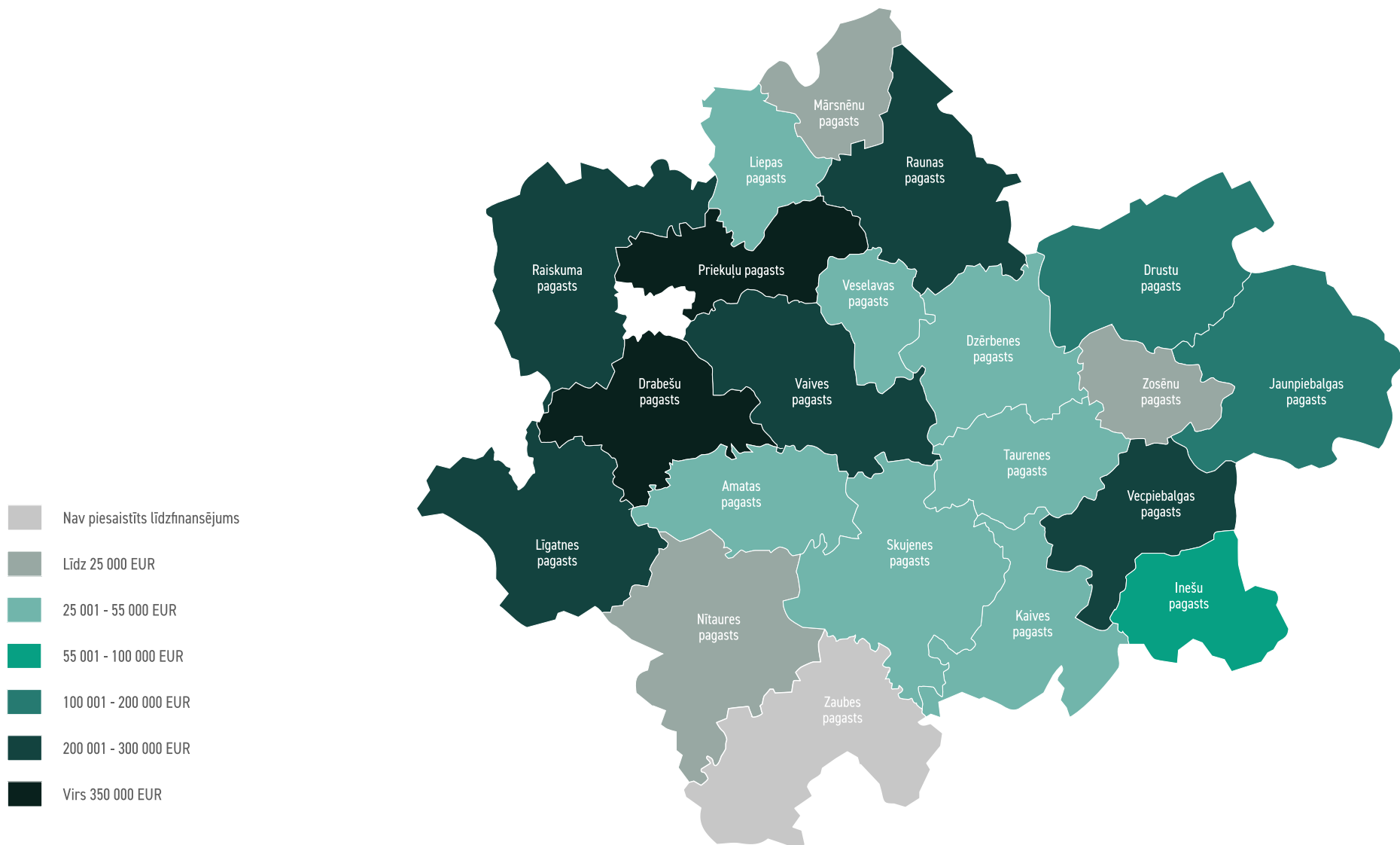
M3: Vietējo produktu virzīšana starptautiskos tirgus saimnieciskās darbības veicējiem, kuru mērķis ir eksports. Kopēju tūrisma produktu izveide.

M4: Zināšana pārnese un pieredzes apmaiņa par radošiem un inovatīviem risinājumiem ražošanas, pārstrādes, pakalpojumu jomā.

M5 Atbalstīti uz citu valstu pieredzi balstīti attīstības procesi, t.sk., sabiedrisko aktivitāšu īstenošanai kopienu līmeni, kopienu centru izveidošana.

Izvērtējuma ietvaros padziļināti ir vērtēta pirmo divu mērķu un ar to saistīto rīcību īstenošana, kas balstījās uz vietējo iedzīvotāju, uzņēmēju, NVO, pašvaldību un citu institūciju un organizāciju virzītu iniciatīvām (projektiem).

³ Šī izvērtējuma ietvaros Līgatnes pagasts un Līgatnes pilsēta tiks apskatītas kā vienota administratīvā teritorija.



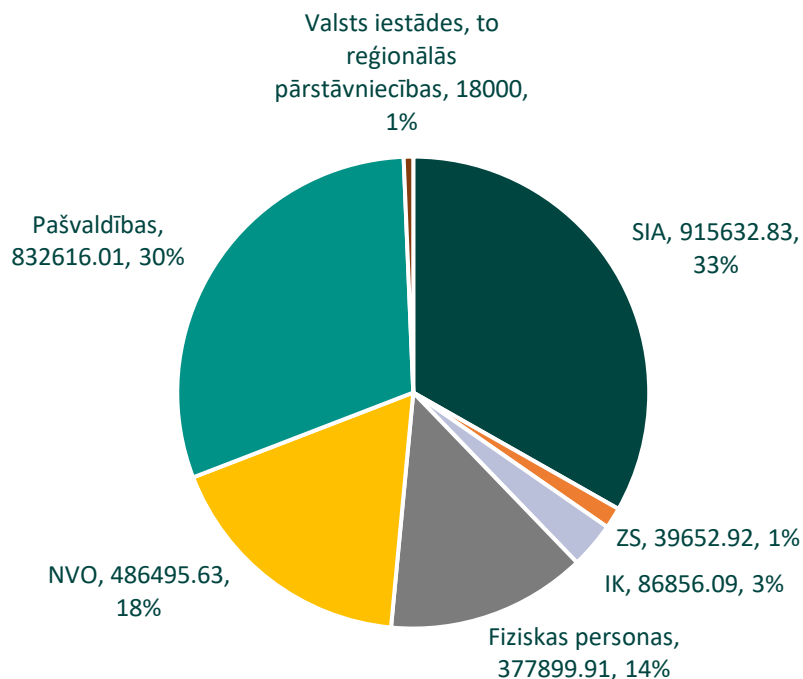
11.Attēls. Piesaistītā ELFLA finansējuma procentuālais sadalījums VRG administratīvi teritoriālajās vienībās (Avots: LLF sadarbība pēc CRLP datiem, 2022)

SVVA stratēģijā izvirzīto mērķu sasniegšana tiek īstenota, piesaistot Eiropas Lauksaimniecības fonda lauku attīstībai (ELFLA) finansējumu. Novērtējumā iekļautajā laika posmā – no SVVA stratēģijas izstrādes līdz 2022. gada jūlijam, tika izsludinātas 9 projektu konkursu kārtas uz visām trim rīcībām, to ietvaros kopskaitā apstiprināti, īstenoti vai uzraudzībā esoši ir 188 projekti, kopējais rezervētais ELFLA finansējums vairāk kā 2,7 miljoni eiro.

Iniciatīvas ar ELFLA atbalstu ir īstenotas gandrīz visā partnerības teritorijā, izņemot Zaubes pagastu. Daudzveidīgi projekti, piesaistot vislielāko atbalstu gan uzņēmējdarbībā gan, sabiedriskā labuma rīcībās ir īstenoti Drabešu un Priekuļu pagastos, tāpat arī Raunas, Līgatnes, Raiskuma pagastos. Pārējos pagastos iezīmējamā lielāka atšķirība attiecībā uz to, vai teritorijā vietējie uzņēmēji un fiziskas personas spējušas piesaistīt finansējumu uzņēmējdarbības attīstībai, kā piemēram, Liepas, Veselavas, Dzērbenes un citos pagastos vai pamatā īstenoti sabiedriskā labuma projekti ar pašvaldību un sabiedrisko organizāciju iesaisti. Detalizētāku analīzi par katras SVVAS stratēģijas rīcības īstenošanu skatīties ziņojuma 2.1, 2.2, un 2.3. apakšnodaļās.

Analizējot partnerības tiešo mērķauditoriju jeb pretendētus uz LEADER atbalstu, iekļaujot gan tos, kas ieguva ELFLA finansējumu, gan tos, kas neieguva, var konstatēt, ka vislielākā interese īstenot savas iniciatīvas ar LEADER atbalstu bija SIA (vairāk kā 40% no visiem projektu iesniedzējiem) un nevalstiskajām organizācijām – 32%. Trešā lielākā grupa ir fiziskās personas 10%, galvenokārt pretendējot uz atbalstu uzņēmējdarbības veicināšanas rīcībā (1.1), bet dažas arī uz atbalstu sabiedriskā labuma rīcību ietvaros. Līdzīgi arī zemnieku saimniecības, primāri pretendēja uz uzņēmējdarbības rīcību, mazāk īstenot iniciatīvas sabiedriskā labuma rīcībās. Savukārt pašvaldības vai pagastu pārvaldes kopskaitā bija 9.

Vislielāko finansējumu ir piesaistījuši uzņēmēji, kas ir galvenā mērķauditorija rīcībai (1.1.) vietējās ekonomikas ilgtspējas attīstībai un dažādošanai. Pozitīvi, ka nozīmīgu daļu finansējuma (14%) ir piesaistījušas fiziskas personas, kas nozīmē, ka Partnerībā tiek radīti jauni uzņēmumi un darba vietas teritorijas ekonomiskajai attīstībai (skat. 12. attēlu).



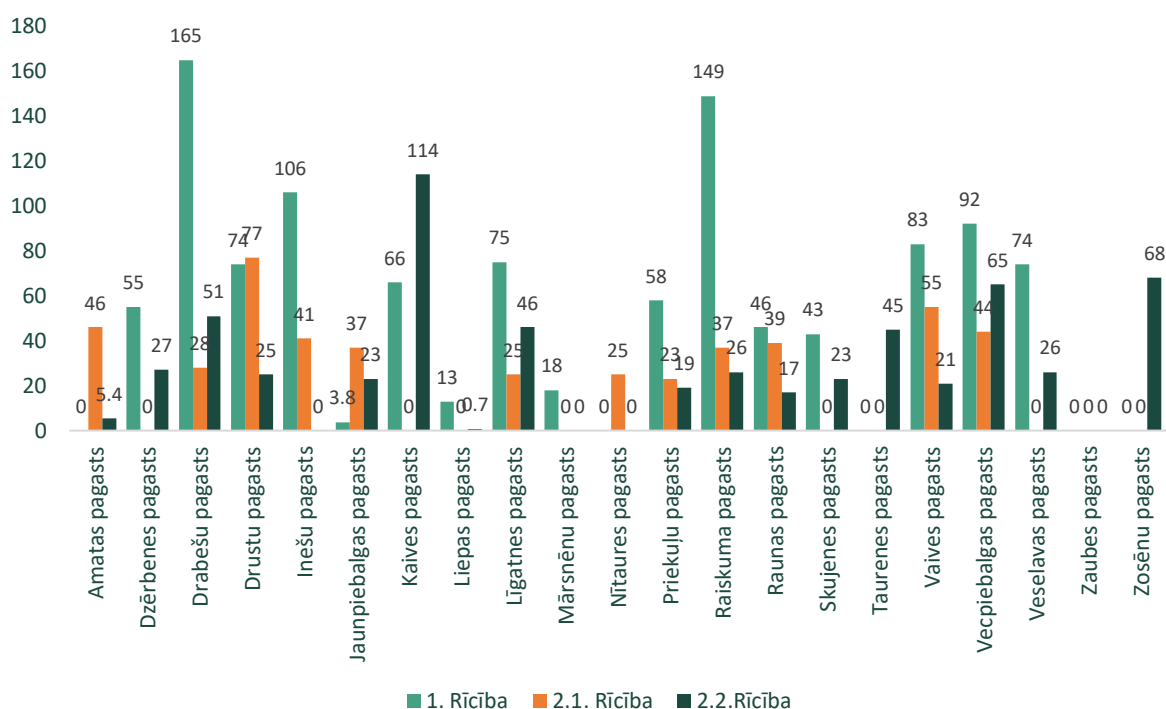
12. Attēls. ELFLA piesaistītais (rezervētais) finansējums (EUR) pēc īstenotāju juridiskā statusa
(Avots: LLF sadarbība pēc CRLP datiem, 2022. gads)

Otra lielākā mērķgrupa, kas ir īstenojusi projektus ar ELFLA atbalstu ir pašvaldības, kopsummā apgūstot 30% no kopējā ELFLA finansējuma, pamatā īstenojot dažādu infrastruktūras izveidošanas vai sakārtošanas projektus Partnerības teritorijā. LEADER pamatprincips ir atbalstīt vietējās iniciatīvas, un atbilstoši Eiropas revīzijas palātas rekomendācijām⁴ pašvaldību un pagasta pārvalžu kā publiskā sektora iesaiste būtu jāmazina, nodrošinot lielākas iespējas iniciatīvas īstenot pašiem teritorijas iedzīvotājiem, to kopienām, NVO, uzņēmējiem. Pašvaldību iesaiste LEADER atbalsta īstenošanā būtu atbalstāma gadījumos, ja tās īsteno publiski pieejamo infrastruktūru vai objektu izveidi vai sakārtošanu, kuriem nepieciešami resursi to regulārai uzturēšanai arī pēc projekta īstenošanas. Tāpat pašvaldības iesaiste sabiedriskā labuma projektu īstenošanā būtu atbalstāma teritorijās, kurās ir zema vietējo iedzīvotāju, kopienu vai NVO aktivitāte, tādā veidā nodrošinot arī šo teritoriju iedzīvotājiem saņemt līdzīgu atbalstu vides kvalitātes uzlabošanā. Tomēr kā vienā, tā otrā gadījumā būtiski, ka šo projektu ieceru identificēšanā, attīstīšanā un vēlāk arī īstenošanā ir iesaistītas vietējās kopienas vai iedzīvotāji, tā ne tikai nodrošinot īstenoto projektu atbilstību konkrētās vietas iedzīvotāju faktiskajām vajadzībām, bet arī kopienas, pašvaldības sadarbību un savstarpējo sadarbību un atbildību teritorijas attīstībā. Ja vietējie iedzīvotāji netiek iesaistīti, tad viens no LEADER pieejas

⁴ "Īpašais ziņojums 10/2022: LEADER un sabiedrības virzīta vietējā attīstība veicināja vietējā līmeņa iesaisti, taču joprojām nav pietiekamu pierādījumu par papildu ieguvumiem", Eiropas Revīzijas palāta, 2022, pieejams šeit: <https://op.europa.eu/webpub/eca/special-reports/leader-10-2022/en/>.

amatprincīpiem – teritorijas attīstība “no lejas uz augšu” (*bottom-up*), netiek nodrošināts. Tāpat ir būtiski sekot, vai LEADER atbalsts netiek izmantots aktivitātēm, kas iekļaujas pašvaldību pamatfunkcijās, kā piemēram, ūdens apgādes, apgaismojuma, izglītības iestāžu infrastruktūras sakārtošana.

Trešā lielākā mērķauditorija, kas ir izmantojusi LEADER pieeju savu iniciatīvu īstenošanai, ir nevalstiskās organizācijas – biedrības, nodibinājumi, kā arī reliģiskās organizācijas, kopumā piesaistot 18% no kopējā ELFLA finansējuma. NVO ir ļoti būtiska mērķauditorija LEADER ietvaros, jo apvieno iedzīvotājus un ļauj tiem ietekmēt un veidot savas teritorijas attīstību atbilstoši tās faktiskajām vajadzībām. Šajā plānošanas periodā vairāk kā puse no organizācijām, kas pretendēja uz vietējo iniciatīvu īstenošanu ar LEADER atbalstu, to neieguva finansējuma trūkuma dēļ, turpmāk būtu mērķtiecīgāk stiprināma NVO sektora loma LEADER pieejas īstenošanā Partnerības teritorijā.



13.Attēls. ELFLA piesaistītais finansējums (EUR) uz vienu iedzīvotāju (2022.g) pa VRG administratīvajām vienībām (Avots: LLF sadarbība pēc CRLP, 2022)

Analizējot piesaistīto finansējumu uz vienu iedzīvotāju, redzams, ka tas atšķiras pagastu griezumā. Drabešu un Raiskumu pagastos tas ir būtiski lielāks salīdzinājumā ar citiem pagastiem (skat. 13.attēlu). Tomēr svarīgi ir ņemt vērā arī citus katru pagastu raksturojošos elementus – iedzīvotāju, NVO, uzņēmēju skaitu, pagasta ģeogrāfisko lokāciju un citus elementus, kam var būt ietekme arī uz kapacitāti piesaistīt LEADER finansējumu. Kopumā var redzēt, ka 8 pagastos ir vienlīdz aktīvi īstenoti projekti gan uzņēmējdarbības, gan vides labiekārtošanās, sabiedrisko aktivitāšu daudzveidošanai. Savukārt, Amatas, Nītaures, Jaunpiebalgas, Taurenas un Zosēnu pagastos primāri ir

piesaistīts ELFLA finansējums sabiedriskā labuma projektiem, ko galvenokārt ir īstenojošas pašvaldības.

Partnerības SVVA stratēģijā tika identificētas 5 vajadzības – sociāla darbība, ekonomiskā darbība, radošums, dzīves vides kvalitāte un kultūrvēsturiskās vērtības. Kopumā 2014.-2020. gadā īstenotie projekti ir sekmējuši visu šo vajadzību risināšanu, tomēr to LEADER atbalsta faktisko ietekmi ierobežo tas, ka vajadzības neiezīmē konkrētas jomas, teritorijas, iedzīvotāju grupas vai citus kvalitatīvus vai kvantitatīvus rādītājus, kas ļautu pēc būtības novērtēt ietekmi, ko radījis LEADER uz Partnerības teritorijas attīstību.

Partnerības SVVA stratēģijas izvirzītie kvantitatīvie rezultātīvie rādītāji – īstenoto projektu skaits, izveidot darba vietu skaits, atbalstīto organizāciju skaits, radītie infrastruktūras projekti un citi ir sasniegti un arī pārsniedz plānoto. Detalizētu rādītāju izpildes analīzi un pārskatu par risinātajām vajadzībām skatīties apakšnodaļās 4.1, 4.2 un 4.3.

Vienlaikus turpmāk, lai nodrošinātu mērķtiecīgāku ELFLA ieguldījumu Partnerības teritorijas katras vietas unikālo vajadzību risināšanā un attīstībā, ieteicams jau izstrādājot stratēģiju, veikt katras teritorijas padziļinātu izpēti. Tas ļautu gan mērķtiecīgāk īstenot LEADER atbalstu jau aktīvajās teritorijas, gan precīzāk noteikt vajadzības un ierosināt proaktīvas rīcības mazāk aktīvo teritoriju atbalstam un aktivizēšanai, gan arī ļautu kvalitatīvi izvērtēt katras teritorijas attīstību.

4.1. ELFLA ieguldījums vietējās ekonomikas ilgtspējīgai attīstībai un dažādošanai (1.1.rīcība)

Partnerības SVVA stratēģijas 1. mērķa "Atbalsts kopienas vajadzībām pieprasītas vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas" ar rīcību Nr.1.1. "Uzņēmumu (mikro un mazo) radīšana un attīstība, vietējās produkcijas realizācijas vides radīšana vai labiekārtošana" sasniegšana tiek īstenota LAP apakšpasākuma 19.2. "Atbalsts darbību īstenošanai saskaņā ar sabiedrības virzītas vietējās attīstības stratēģiju" aktivitātes "Vietējās ekonomikas stiprināšanas iniciatīvas" ietvaros.

Uzņēmējdarbības atbalstam 1.rīcībā laika posmā no 2016. līdz 2022. gadam deviņās kārtās saņemti 262 projektu iesniegumi, no kuriem tiek īstenoti, ir īstenoti vai vērtēšanā pie LAD ir 85 projekti (skat. Pielikumu Nr. 4) ar kopējo rezervēto finansējumu 1 494 185,79 EUR. Vienlaikus piecos pagastos - Amatas, Nītaures, Taurenas, Zaubes un Zosēnu, nav īstenots neviens projekts (skat. 14. attēlu). Visvairāk finansējuma uzņēmējdarbības attīstībai piesaistīts Drabešu un Priekuļu pagastos.

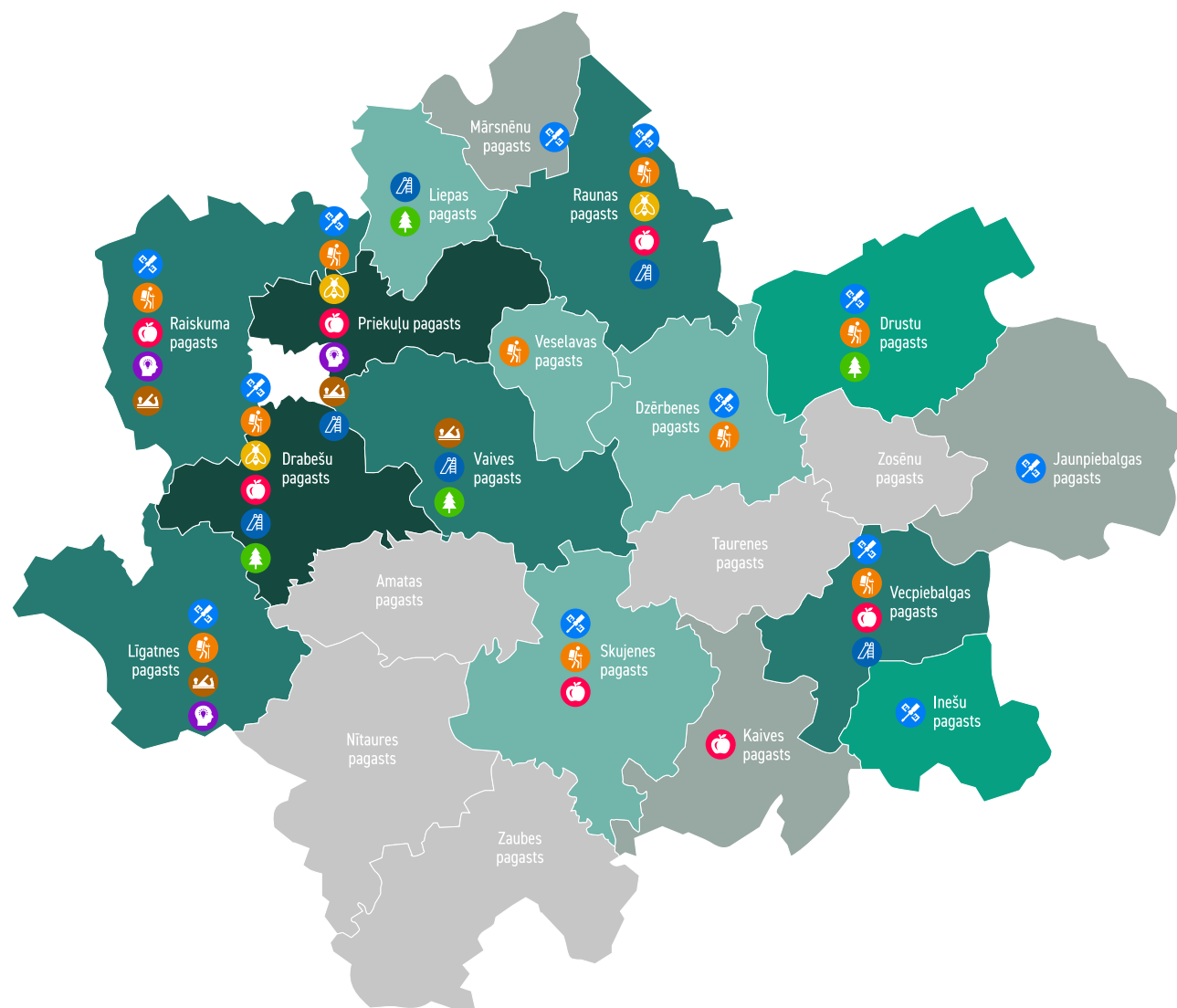
Partnerības SVVA stratēģijas 1.1. rīcības ietvaros atbalstāmās darbības noteiktas sekojošas:

- ⇒ Jaunu uzņēmumu radīšana un esošo uzņēmumu darbības attīstība;
- ⇒ Jaunu produktu, pakalpojumu izveide un esošo produktu un pakalpojumu attīstība;
- ⇒ Mājražošanas un amatniecības attīstība un dažādošana iepakojšana un to realizēšana tirgū;
- ⇒ Lauksaimniecības produktu pārstrāde, tajā skaitā, saražotās produkcijas iepakojšana un to realizēšana tirgū;
- ⇒ Nelauksaimnieciskās uzņēmējdarbības produktu un pakalpojumu attīstība un dažādošana;
- ⇒ Jaunu tūrisma pakalpojumu un produktu attīstība un esošo uzlabošana un dažādošana;
- ⇒ Vides radīšana vai labiekārtošana, kurā tiek realizēta vietējā produkcija (tirdzniecības vieta);
- ⇒ Tirgus vietas iekārtošana, uzlabošana, labiekārtošana;
- ⇒ Citu veidu vietējās produkcijas tirgus noieta sekmēšana (piemēram, internetveikala ierīkošana, izbraukumu tirdzniecība);
- ⇒ Darbinieku produktivitātes un kvalifikācijas kāpināšana.

VIETĒJĀS EKONOMIKAS VEICINĀŠANA

-  Produkts, pakalpojums
-  Tūrisms
-  Amatniecība, mājažošana
-  Pārtika, dzērieni
-  Izklaide
-  Mežsaimniecība
-  Radošās industrijas
-  Galdniecība

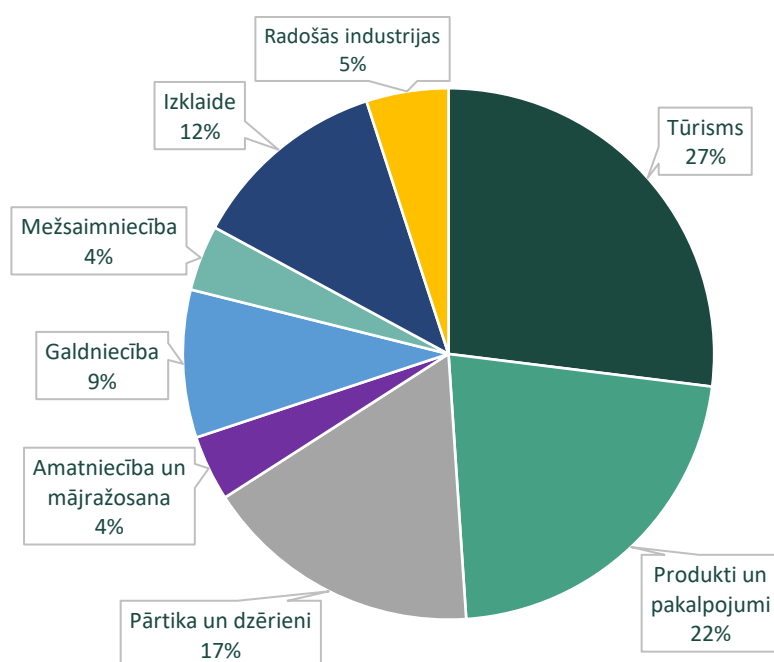
-  Nav piesaistīts līdzfinansējums
-  Līdz 20 000 EUR
-  20 001 - 50 000 EUR
-  50 001 - 100 000 EUR
-  100 001 - 200 000 EUR
-  200 001 - 300 000 EUR
-  Virs 300 000 EUR



14. Attēls. Piesaistītais finansējums kartējums 1.1. rīcībā (Avots: LLF sadarbība pēc CRLP datiem, 2022)

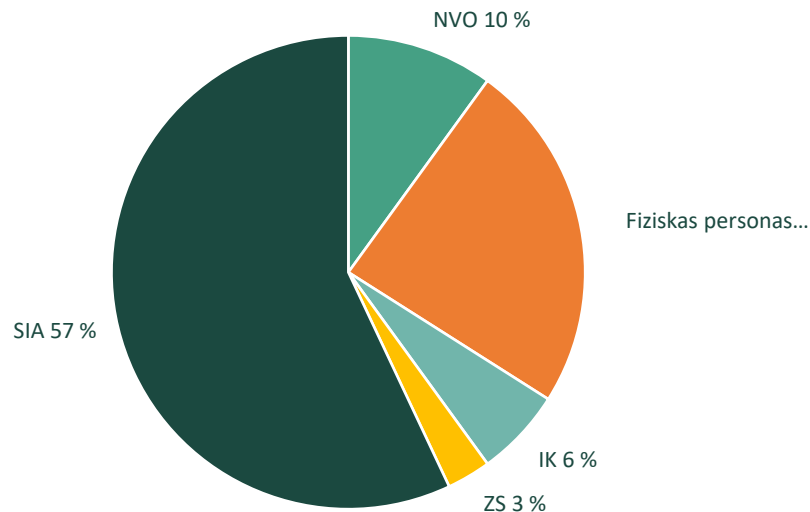
VRG teritorijā īstenotie un īstenošanā esošie projekti aptver jaunu uzņēmumu un pakalpojumu izveidi un attīstību, lauksaimniecības un nelauksaimnieciskās uzņēmējdarbības produktu attīstību kā arī tūrisma pakalpojumu dažādošanu un attīstību. Mazākā apjomā ir pārstāvēta mājražošana un amatniecība. Savukārt vides radīšana/labiekārtošana, tirgus vietas iekārtošana un darbinieku kvalifikācijas kāpināšana ir kā pakārtota darbība atsevišķos projektos.

1.1. Rīcības uzņēmējdarbības projekti pārstāv dažādas jomas. Visvairāk finansējuma no kopējā rezervētā finansējuma saņēma tūrisma sektors (27%), dažādu produktu un pakalpojumu izveide un attīstība (22%), pārtikas un dzērienu ražošana (17%) (skat. 15.attēlu).



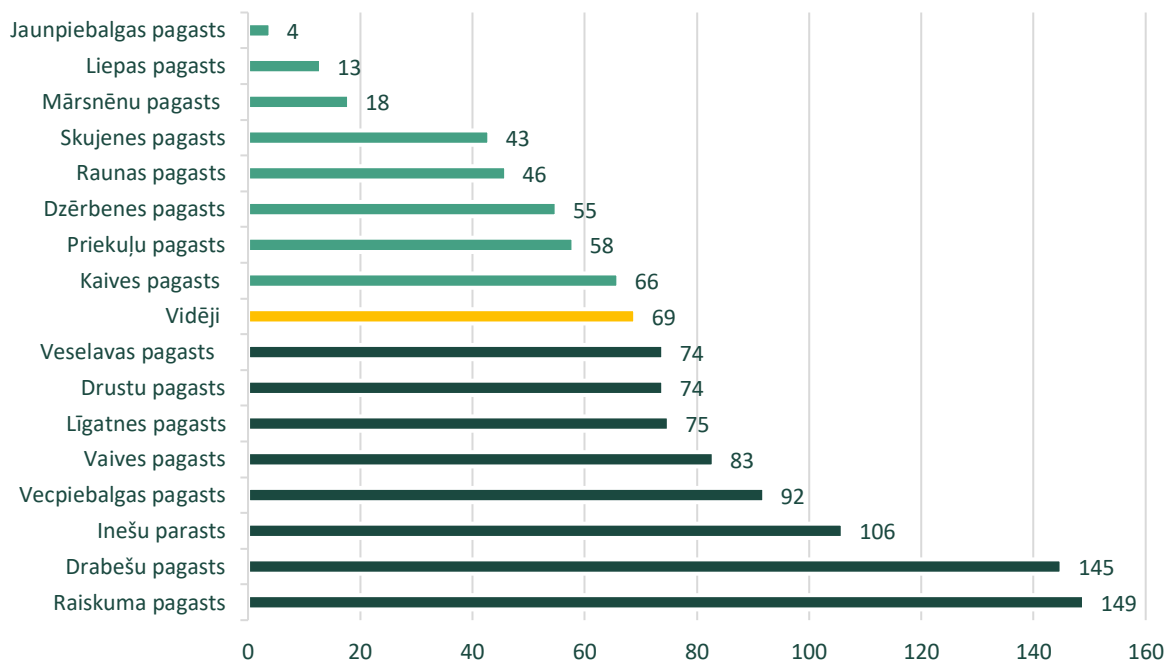
15. Attēls. Piesaistītā finansējuma procentuālais sadalījums pa jomām/tēmām (Avots: LLF sadarbībā pēc CRLP datiem, 2022)

Vērtējot, cik lielā apmērā ELFLA atbalsts tika piesaistīts pa projektu iesniedzēju grupām, ir redzams, ka SIA ir piesaistījušas vairāk kā pusi (57%) no visa 1.1. rīcības finansējuma. Vismazāk finansējuma piesaistīja zemnieku saimniecības (3%) (skat. 16.attēlu). Tas skaidrojams ar to, ka LEADER īstenošanai paredzētais ELFLA finansējums nesniedz atbalstu primārās lauksaimniecības iniciatīvām, līdz ar to zemnieku saimniecības startē citos LAP un ELFLA atbalsta pasākumos.



16. Attēls. ELFLA piesaistītā finansējuma procentuālais sadalījums pēc īstenotāju juridiskā statusa (Avots: LLF sadarbība pēc CRLP datiem, 2022)

Lai gan Drabešu pagasta uzņēmēji piesaistījuši visvairāk ELFLA finansējumu uzņēmējdarbības attīstībai, tomēr rēķinot uz vienu iedzīvotāju vislielākais piesaistītais finansējums ir Raiskuma pagastā (skat. 17. attēlu). Savukārt, Inešu pagastā kopējais piesaistītais finansējums nav starp lielākajiem, bet tas ir trešais lielākais uz iedzīvotāju. Vidējais piesaistītais finansējums uz iedzīvotāju (kur ir īstenoti projekti) ir 69 EUR. Virs vidējā piesaistīts finansējums ir astoņos no 16 pagastiem, kā jau minēts – 5 pagastos uzņēmējdarbības projekti nav īstenoti.



17. Attēls. ELFLA piesaistītais finansējums 1.1. rīcībā (EUR) uz vienu iedzīvotāju (2022.g) pa VRG administratīvajām vienībām (Avots: LLF sadarbība pēc CRLP datiem, 2022)

Kopumā var secināt, ka nav korelācijas starp uzņēmēju skaitu uz 100 iedzīvotājiem pagastos un piesaistīto finansējumu uz iedzīvotāju, jo, piemēram, Zosēnu pagastā ir otrs lielākais uzņēmumu skaits uz 100 iedzīvotājiem, bet nav īstenots neviens uzņēmējdarbības projekts.

Vērtējot 2014-2020. gada stratēģijā izvirzītos sasniedzamos rādītājus, var secināt, ka tie kopumā ir sasniegti (skat. 4.tabulu).

Sasniedzamais rādītājs līdz 2022	Izpilde
Īstenoti vismaz 45 projekti	Partnerības teritorijā ir īstenoti vai tiek īstenoti 85 projekti, t.sk. 8 projekti saistīti ar digitalizāciju
Izveidotas vismaz 40 darba vietas	Partnerības teritorijā ir izveidotas 73 darba vietas
Atbalstīti vismaz 35 uzņēmumi	Partnerības teritorijā ir atbalstīti 42 uzņēmumi (starp projektu īstenotājiem ir arī nevalstiskas organizācijas – 4 projekti)
Neto apgrozījumu vai ražošanas apjomu palielinājuši vismaz 40 uzņēmumi	Partnerības teritorijā ir atbalstīti 63 uzņēmumi (starp projektu īstenotājiem ir arī nevalstiskas organizācijas – 4 projekti)
Jaunradīti vismaz 15 uzņēmumi	Partnerības teritorijā ir jaunradīts 21 uzņēmums (ietver informāciju par projektiem, kuriem ir uzsākta uzraudzība)

4. Tabula. SVVA stratēģijā izvirzītie rādītāji un to izpilde 1.1. rīcībā līdz 2022.gadam (Avots: LLF sadarbība pēc CRLP datiem, 2022)

Partnerības SVVA stratēģija SVID analīzē identificēja vajadzības, kuras būtu risināmas 1.1. rīcības ietvaros. Vairākas no tām ir veiksmīgi īstenojušās

- ⇒ Attīstīt produktu un pakalpojumu dažādību, kvalitāti, kurus tūristiem var pārdot visu gadu (piemēram, SPA produkti);
- ⇒ Jāsekmē jaunu uzņēmumu veidošanās un esošo attīstība, teritorijas atpazīstamības veicināšana, inovatīvi risinājumi (Partnerības teritorijā ir atbalstīti 42 uzņēmumi);
- ⇒ Jāsekmē jaunu darba vietu veidošanos tuvāk dzīves vietai (piemēram, vairāki jaunienācēji teritorijā veidojuši uzņēmumus).

Tomēr atsevišķas vajadzības nav izdevies pilnībā nosegt un tās joprojām ir aktuālas, kā vāja sadarbība uzņēmēju, amatnieku un mājražotāju starpā, tai skaitā, amatnieku kopprojekti- iekārtu iegādei, preču virzīšanai tirgū. Tāpat arī kā nepietiekami risinātas vajadzības fokusa grupās un intervijās ar projektu īstenotājiem tiek minēta zināšanu,

prasmju un kompetenču vairošana kā arī dabas unikālo vērtību saglabāšana, energoefektivitātes ieviešanas veicināšana un “zaļās domāšanas” vairošana, domājot gan par reālas izpratnes trūkumu iedzīvotāju un uzņēmēju vidū par zaļās dzīves un uzņēmējdarbības principiem, tai skaitā, aprites ekonomikas pamatprincipiem.

Kopumā īstenotie projekti ir vērsti uz šādu VRG stratēģijā identificēto vajadzību risināšanu uzņēmējdarbības jomā:

- ⇒ atbalsts dažāda veida saimnieciskās darbības aktivitātēm, t.sk., uzņēmējdarbības uzsākšanai un dažādošanai, modernizācijai, pakalpojumu sniegšanai un dažādošanai, bioloģisko lauksaimniecības produktu un mājražotāju produktu pārstrādei un to virzību tirgū;
- ⇒ jaunu tūrisma pakalpojumu radīšana, attīstība un to dažādošana;
- ⇒ uzņēmumu sadarbība, ņemot vērā teritorijas dabas, kultūrvēsturiskās un tradicionālās vērtības, mazinot sezonālās negatīvo ietekmi nozares attīstībā.

Izvērtējuma ietvaros īstenotajā aptaujā piedalījās uzņēmēji, kas pārstāvēja pakalpojumu sniedzējus (63%) un ražošanas uzņēmumus (37%), turklāt 53% no tiem ar LEADER atbalstu ir dibinājuši uzņēmumu vai uzsākuši saimniecisko darbību. Gandrīz puse no respondentiem ir īstenojuši vienu projektu, bet ir arī tādi, kas jau īstenojuši vairākus projektus. 74% plāno pretendēt uz LEADER atbalstu arī nākamajā plānošanas periodā 2022.-2027. gadam.

Vairāk nekā puse no aptaujātajiem uzņēmējiem apliecina, ka informācija par LEADER atbalstu un nosacījumiem ir viegli pieejama un saprotama, līdzīgs uzskats arī par pieteikuma veidlapu. Gandrīz visi uzņēmēji piekrīt vai daļēji piekrīt, ka konsultācijas par LEADER projektu pieteikumu sagatavošanu un ieviešanu ir ērti pieejamas un kvalitatīvas. Attiecībā uz īstenošanas nosacījumiem – 65% tos atzīst par saprotamām un īstenojamām. 90% respondentu apliecina, ka finansēšanas nosacījumi ir saprotami un atbilstoši. Tomēr, tai pašā laikā, 75% uzņēmēju norāda, ka LEADER nosacījumi ir ierobežojoši un liek būtiski mainīt vai pielāgot sākotnējo iecerī, lai pretendētu uz atbalstu.

70% aptaujāto uzņēmēju atzīst, ka vērtēšana Partnerībā ir saprotama, savlaicīga un objektīva, bet 60% atzīst LAD pieteikuma vērtēšanu kā saprotamu, savlaicīgu un objektīvu.

Uz jautājumu par lielākajām grūtībām pieteikuma sagatavošanā vai projekta īstenošanā uzņēmēji norāda uz grūtībām noorientēties dokumentos (53%), projekta budžeta sadaļas izstrādē (32%), kā arī grūtībām īstenot projektu atbilstoši plānotajam grafikam (32%).

Kā būtiskākās jomas, kurās uzņēmēji saskata nepieciešamību pilnveidot zināšanas, ir pieejamais atbalsts MVU, mārketinga, grāmatvedība, nodokļu joma un “Zaļais kurss”.

Uz aicinājumu ieteikt pilnveidojumus LEADER ieviešanā, uzņēmēji norādīja, ka nepieciešams lielāks konsultatīvais atbalsts un plašāks mārketinga, kā arī *“apmācības uzņēmējiem ar iedrošināšanu un veiksmes stāstiem, kurus stāstītu vietējie uzņēmēji”*. Izskanēja arī nepieciešamība pēc *“garantijas korekciju veikšanai projekta izpildes gaitā force majeure apstākļos”*. Par turpmākām vajadzībām uzņēmējiem viedokli dalījās, izskanēja arī vajadzība pēc *“nomas telpām ar aparāturu dažādu ražošanas prototipu izstrādē”*. Gandrīz puse uzņēmēju atzīst, ka LEADER projekti ir vienmērīgi īstenojami visā VRG teritorijā, neatkarīgi no iedzīvotāju skaita teritoriālajā vienībā.

Vērtējot LEADER projektu ilgtermiņa ietekmi, vairāk nekā puse uzņēmēju atzina, ka projekti ir:

- ⇒ palīdzējuši piesaistīt jaunus klientus, partnerus vai mērķa grupas;
- ⇒ snieguši iespēju esošajiem darbiniekiem iegūt jaunas zināšanas un/vai pieredzi;
- ⇒ veidojuši jaunas darba vietas;
- ⇒ radījuši produktus un/vai pakalpojumus, kādi nebija līdz šim Partnerības teritorijā, bet daži arī Latvijā.

Ceturtā daļa respondentu norādīja, ka projekti ir veicinājuši cilvēku atgriešanos un jaunu cilvēku ienākšanu Partnerības teritorijā. Tādi jaunienācēju piemēri Līgatnes un Skujenes pagastos tika apzināti arī fokusa grupu un interviju procesā.

4.2. ELFLA ieguldījums vietējās teritorijas sakārtošanai, pakalpojumu pieejamībai, kvalitātei un sasniedzamībai (2.1. rīcība)

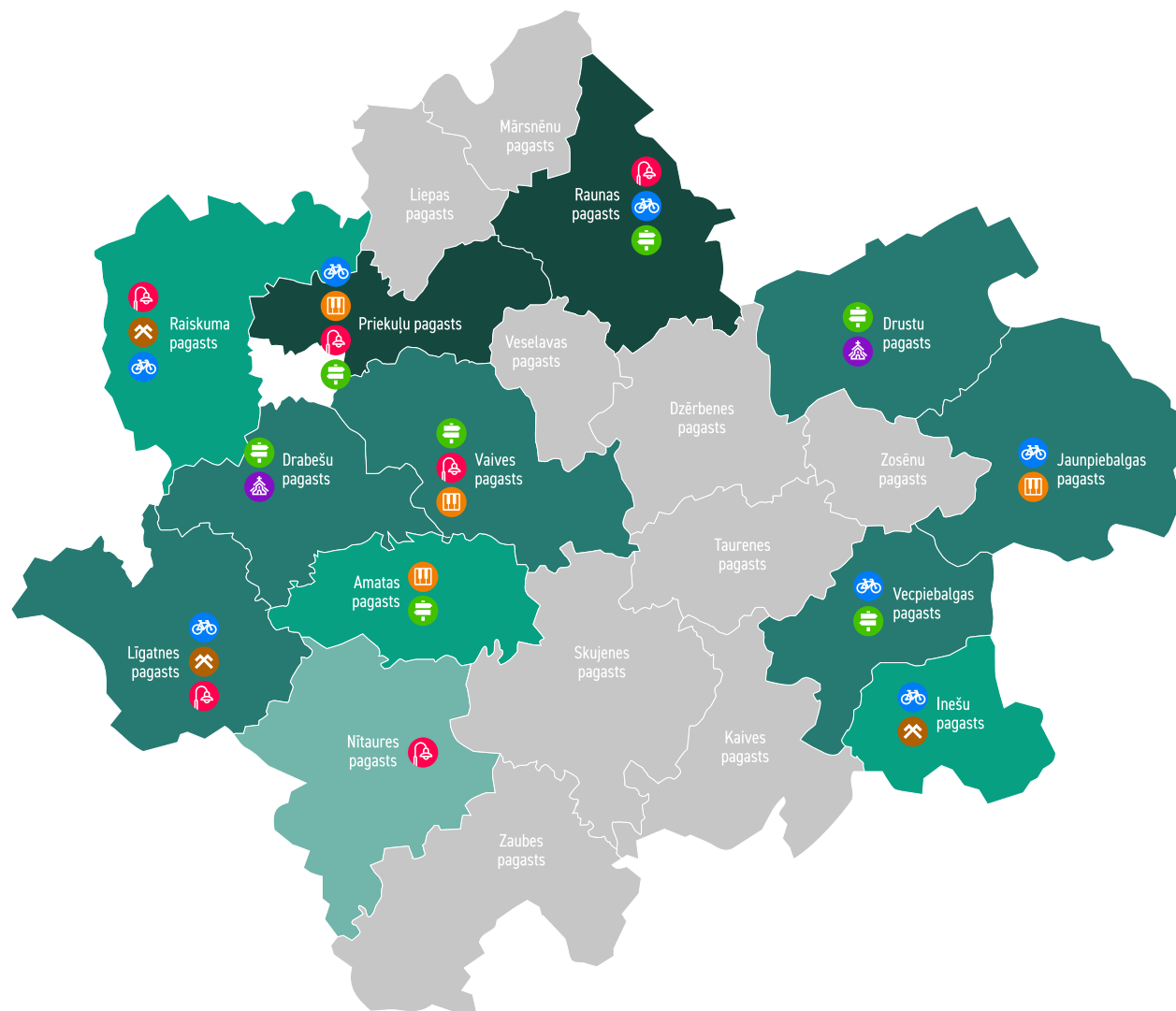
Laika posmā no 2016. gada līdz 2022. gadam VRG darbības teritorijā pievilcīgas dzīves vides un sabiedriski aktīvas vietējo kopienu attīstības veicināšanai (2. mērķis) vietējās teritorijas un objektu sakārtošanas pakalpojumu pieejamības, kvalitātes un sasniedzamības veicināšanai (2.1. rīcība) iesniegti 104 projekti, no tiem īstenoti, apstiprināti, uzraudzībā vai izvērtēšanā pie LAD ir 44 projekti (skat. Pielikumu Nr. 5), savukārt 47 projekti nav īstenoti finansējuma trūkuma dēļ, bet pārējie ir noraidīti kvalitātes dēļ, atsaukti vērtēšanas procesā, savukārt 1 projekta īstenošana tikusi pārtraukta.

Teritoriāli projekti ir īstenoti nedaudz vairāk kā pusē no Partnerības teritorijas, tas ir 12 no 21 pagasta (skat. 18.attēlu), visdaudzveidīgākie projekti un lielākais finansējums ir piesaistīts Priekuļu un Raunas pagastos, tāpat ar daudzveidīgumu izceļas Vaives un Līgatnes pilsētā un pagastā īstenotie projekti, savukārt 9 pagastos – Mārsnēnu, Liepas, Veselavas, Dzērbenes, Zosēnu, Taurenas, Skujenes, Zaubes un Kaives pagastos šajā rīcībā finansējums nav ticis piesaistīts.

VIETĒJĀS TERITORIJAS LABIEKĀRTOŠANA

-  Aktivā atpūta
-  Kultūras infrastruktūra
-  Publiskā infrastruktūra
-  Atpūta dabā
-  Kultūrvēsturiskais mantojums
-  Sakrālais mantojums

-  Nav piesaistīts līdzfinansējums
-  līdz 20 000 EUR
-  20 001 - 50 000 EUR
-  50 001 - 80 000 EUR
-  Virs 80 000 EUR

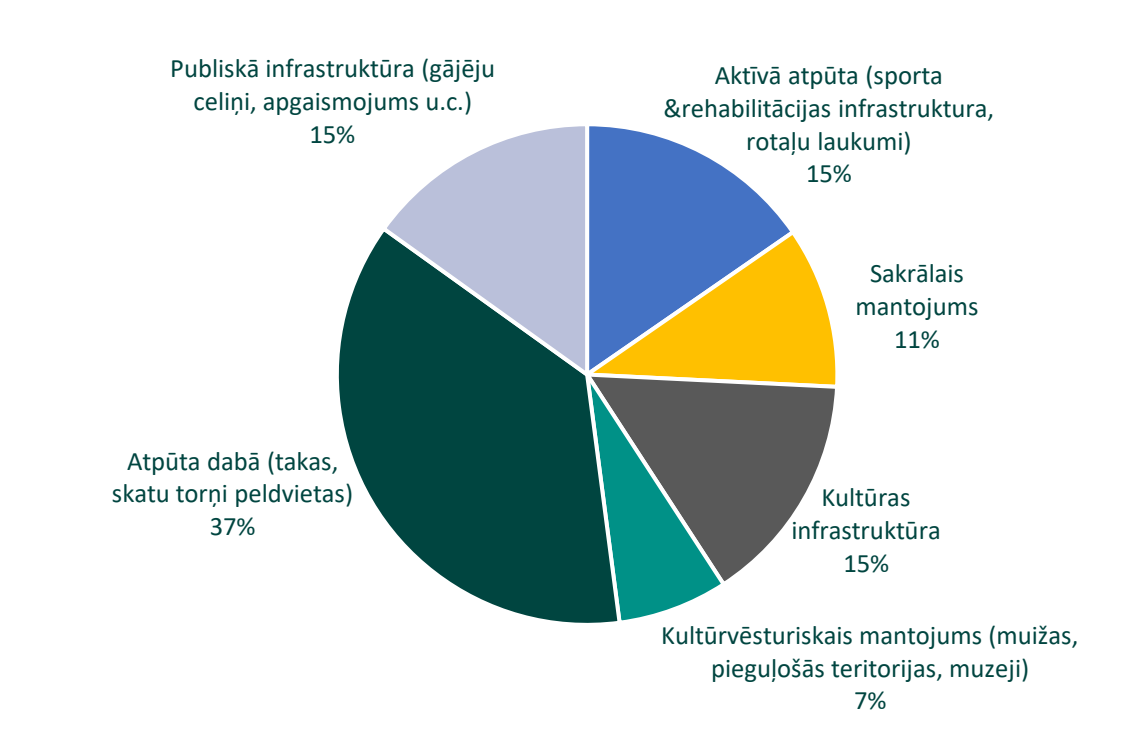


18. Attēls. Piesaistītais finansējums kartējums 2.1. rīcībā (Avots: LLF sadarbība pēc CRLP datiem, 2022)

Vislielākais finansējums piesaistīts infrastruktūras izveidei un pilnveidošanai atpūtai dabā (sk. 19. attēlu), kas iekļauj pastaigu taku, skatu torņu un peldvietu izveidošanu un labiekārtošanu, šie projekti gan risina vietējo iedzīvotāju vajadzības atpūtas iespēju dažādošanai, gan sekmē tūrisma attīstību, tā piemēram, Kaķupītes takas labiekārtojums rekreācijai Vaives pagastā piesaista viesus no blakus esošajām teritorijām, savukārt, Vaives tautas nama modernizācija, ir veicinājusi Vaives pagasta atpazīstamību Latvijas amatiermākslas kolektīvu vidū. Vērojama arī projektu pēctecība, sākotnēji infrastruktūru izveidojot un pēcāk īstenojot apkārtējās teritorijas labiekārtošanu, tādejādi arī veidojot piesaistītā finansējuma teritoriālo koncentrāciju.

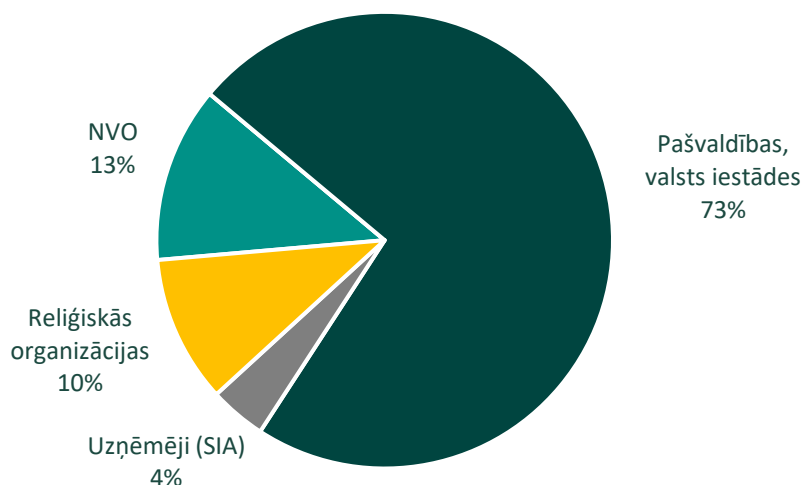
Procentuāli līdzvērtīgs finansējums piesaistīts publiskās infrastruktūras pilnveidošanai, aktīvās atpūtas infrastruktūras izveidei un pilnveidošanai, kā arī kultūras infrastruktūras uzlabošanai, šie projekti risina noteiktu vietējo iedzīvotāju grupu vajadzības, tā piemēram, uzlabojot dzeramā ūdens kvalitāti māju kopienai Vaives pagastā, izveidojot bērnu rotaļu laukumu Vecpiebalgā, labiekārtojot pirmskolas izglītības iestādes teritoriju Raiskuma pagastā vai uzlabojot vides pieejamību Raiskuma internātskolas- rehabilitācijas centra teritorijā. Tāpat ir projekti, kuru īstenošana vērsta uz vietējo iedzīvotāju kopumu, neizdalot atsevišķas mērķa grupas, tā piemēram, ūdens brīvkrāna un afišu stabu uzstādīšana Priekuļu pagastā, gājēju infrastruktūras uzlabošana Līgatnes pagastā vai kapsētu digitalizācija Vaives pagastā.

Sakrālā mantojuma saglabāšanai procentuāli piesaistīti 10% no 2.1. rīcības finansējuma, īstenojot 3 projektus Drabešu un Drustu pagastos.



19. Attēls. Piesaistītā finansējuma procentuālais sadalījums pa jomām/tēmām
(Avots: LLF sadarbība pēc CRLP datiem, 2022)

Partnerības teritorijā 2.1. rīcības īstenotajos projektos pēc īstenotāju juridiskā statusa vērojams izteikts pašvaldības pārsvars (skat. 20.attēlu), apgūstot 73% no piesaistītā finansējuma. Teju puse no projektiem (20 projekti), kas netika īstenoti finansējuma trūkuma dēļ bija uzņēmēju, reliģisko organizāciju vai NVO iesniegtie projekti. Līgatnē un Līgatnes pagastā no 7 īstenošanā esošajiem projektiem tikai viens ir pašvaldības projekts. Drabešu pagastā 2 īstenotie projekti ir sakrālā mantojuma jomā un tos īstenojusi reliģiska organizācija. Raiskuma, Jaunpiebalgas, Vecpiebalgas un Nītaures pagastos īstenoti tikai pašvaldību projekti. Drustu pagastā, lai gan piesaistīta salīdzinoši neliels finansējuma apjoms ir īstenoti 3 projekti un vērojama īstenotāju juridiskā statusa dažādība – pašvaldība, reliģiska organizācija un biedrība.



20. Attēls. ELFLA piesaistītais finansējums (EUR) pēc īstenotāju juridiskā statusa (Avots: LLF sadarbībā pēc CRLP datiem, 2022)

Teritoriju labiekārtošana intervijās ar pašvaldībām izskanēja kā viena no būtiskākajām ar LEADER atbalstu risināmajām vajadzībām dzīves vides kvalitātes uzlabošanai. Tika minētas vairākas teritorijas, kuras būtu nepieciešams labiekārtot, lai realizētu to potenciālu gan vietējo iedzīvotāju aktivitāšu dažādošanai, gan tūristu piesaistei, tā piemēram, Laivenes parks Līgatnē, Staburaga kāpnes un Tanīskalns Raunas pagastā. Tāpat tika minēta nepieciešamība arī stimulēt privātā un nevalstiskā sektora iesaisti teritorijas labiekārtošanas, kā vienu no iemesliem minot nepieciešamību veicināt privatizēto teritoriju, piemēram, ezeru un pilskalnu, pieejamību.

Teritorijas labiekārtošanas projekti prasa specifiskas zināšanas ar būvniecību saistītos jautājumos, aptaujājot vietējos uzņēmējus un nevalstisko organizāciju pārstāvjus, tika secināts, ka tieši ar būvniecības projektiem saistītā birokrātiskā sloga ietekmē ir grūtības šos projektus novest līdz īstenošanas stadijai. Ieteikums ir sniegt mērķtiecīgu

atbalstu ar būvniecības projektu dokumentāciju saistīto grūtību pārvarēšanai uzņēmējiem un nevalstiskajam sektoram.

Teritorijas labiekārtošana ir viena no pašvaldību pamatfunkcijām, tāpēc nepieciešams izvērtēt, kad LEDAER atbalsts ir atbilstošs. Svarīgi nodalīt pašvaldības tiešos pienākumus, kuru finansēšanai ir atvēlēti citi ES fondi, lai maksimāli atvēlētu LEADER finansējumu iedzīvotāju vadītām un īstenotām iniciatīvām, mērķtiecīgāk veicinot gan uzņēmumu, gan NVO, un fizisku personu iesaisti teritorijas labiekārtošanas projektu īstenošanā.

Vērtējot 2014. – 2020. gada stratēģijā izvirzītos sasniedzamos rādītājus, var secināt, ka tie kopumā ir sasniegti (skat. 5.tabulu).

Sasniedzamais rādītājs līdz 2022.gadam	Izpilde
Labiekārtotas publiskās teritorijas 15 vietās	Partnerības teritorijā ir īstenoti vai apstiprināti 37 teritorijas labiekārtošanas projekti 12 pagastos. Īstenotie vai apstiprinātie projekti ir daudzveidīgi, bet to teritoriālais pārklājums ir nevienmērīgs tādejādi būtiski mazinot 2.1. rīcības ietekmi uz Partnerības teritorijā esošajiem iedzīvotājiem.
Uzlabota infrastruktūra pakalpojumu pieejamībai 10 vietās	Partnerības teritorijā īstenoti 12 projekti, kas veicinājuši pakalpojumu infrastruktūras pieejamību.

5. Tabula. SVVA stratēģijā izvirzītie rādītāji un to izpilde 2.1. rīcībā līdz 2022.gadam
(Avots: LLF sadarbība pēc CRLP datiem, 2022)

4.3. ELFLA ieguldījums sabiedrisko aktivitāšu dažādošanai (2.2.rīcība)

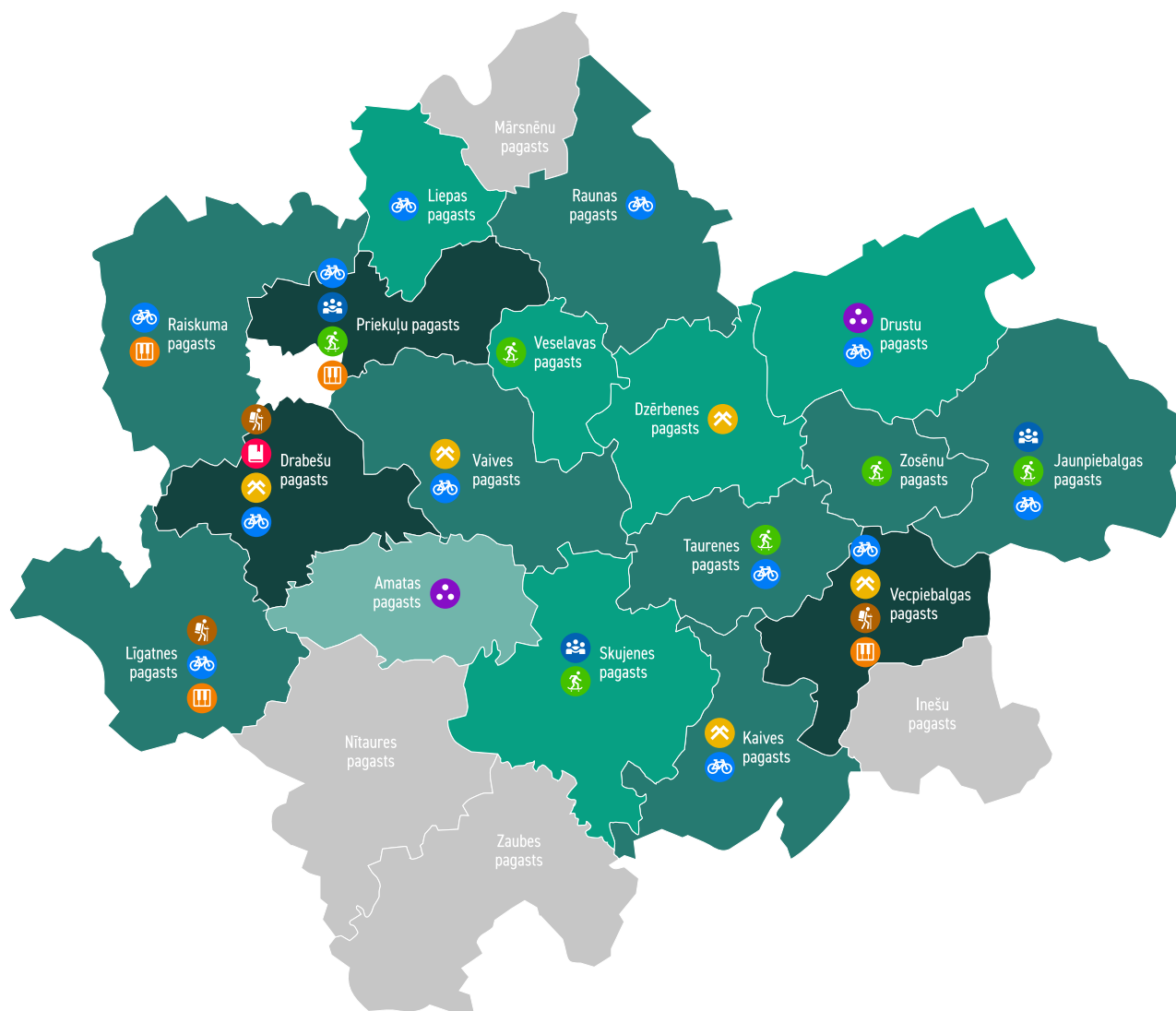
Laika posmā no 2016. gada līdz 2022. gadam Partnerības teritorijā sabiedrisko aktivitāšu dažādošanai (2.2 rīcība) tika iesniegti 123 projektu pieteikumi. No tiem īstenoti, apstiprināti, uzraudzībā vai vērtēšanā pie LAD ir 55 projekti (skat. Pielikumu Nr.6), savukārt 38 projekti nav īstenoti finansējuma trūkuma dēļ, bet pārējie ir noraidīti kvalitātes dēļ, atsaukti vērtēšanas procesā, savukārt 3 projektu īstenošana tikusi pārtraukta.

Teritoriāli projekti ir īstenoti lielākajā daļā Partnerības teritorijas, visdaudzveidīgākie projekti un lielākais finansējums ir piesaistīts Priekuļu, Drabešu un Vecpiebalgas pagastos (skat. 21. attēlu), savukārt 4 pagastos – Inešu, Mārsnēnu, Nītaures un Zaubes, nav īstenots neviens projekts. Izņemot Mārsnēnu pagastu, no pārējiem projektu pieteikumi tika saņemti, turklāt pozitīvi, ka tos sagatavoja un iesniedza biedrības, kas liecina kapacitāti projektu pieteikumus sagatavošanā un potenciālu arī šajās teritorijās īstenot aktivitātes ar LEADER atbalstu.

SABIEDRISKO AKTIVITĀŠU DAŽĀDOŠANA

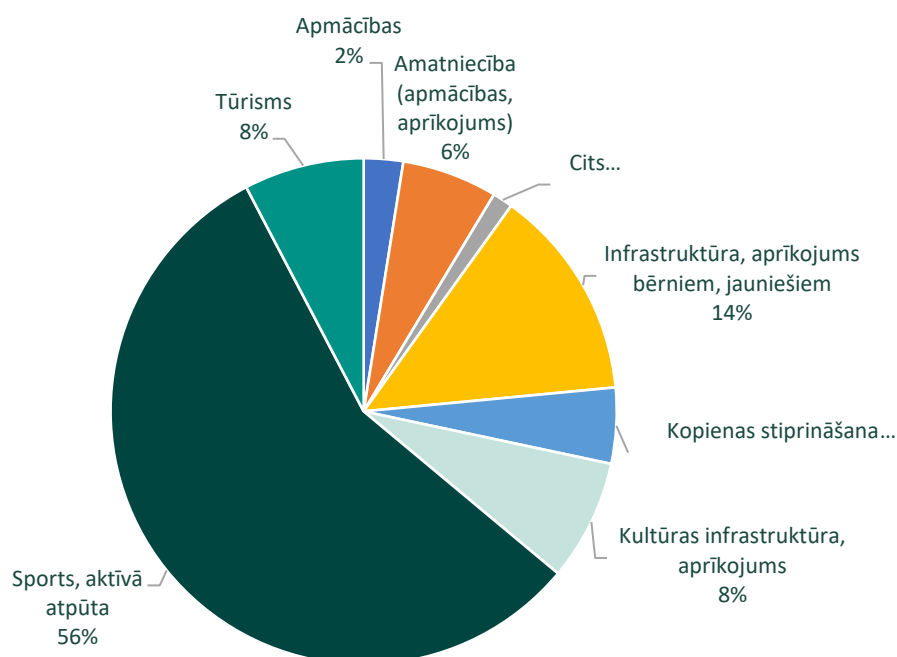
-  Tūrisms
-  Apmācības
-  Amatniecība
-  Sports, aktīvā atpūta
-  Kultūras infrastruktūra
-  Infrastruktūra bērniem, jauniešiem
-  Cits
-  Kopienų stiprināšana

-  Nav piesaistīts līdzfinansējums
-  līdz 5 000 EUR
-  5 001 - 20 000 EUR
-  20 001 - 50 000 EUR
-  50 001 - 100 000 EUR
-  100 000 - 200 000 EUR



21.Attēls. Piesaistītais finansējums kartējums 2.2. rīcībā (Avots: LLF sadarbība pēc CRLP datiem, 2022)

Visvairāk projekti ir īstenoti sporta un aktīvās atpūtas jomā, pamatā sakārtojot sporta un atpūtas dabā infrastruktūru, lielākā daļa no tiem ir pieejami un to izmanto dažāda vecuma iedzīvotāji (skat. 22.attēlu). Vienlaikus ir projekti, kas risina noteiktu iedzīvotāju vajadzības, kā piemēram, bērnu velobraukšanas prasmes Liepā vai senioru veselības uzlabošanas iespējas Raunā. Sporta un aktīvās atpūtas projekti ir īstenoti visplašāk arī teritoriāli, kopumā 12 pagastos, kas ir būtiski, jo tiem ir izteikti lokāls raksturs – pamatā izmantojams iedzīvotājiem, kas dzīvo konkrētajās teritorijās.



22.Attēls. Piesaistītā finansējuma procentuālais sadalījums pa jomām/tēmām
(Avots: LLF sadarbība pēc CRLP datiem, 2022)

Infrastruktūra ir sakārtota arī kultūras jomā, nodrošinot vietējiem amatierkolektīviem pilnvērtīgākas darbošanās iespējas, kā arī kvalitatīvas kultūras un mākslas pieejamību. Vienlaikus daļa projektu drīzāk nodrošina esošo aktivitāšu turpinātību, sakārtotākos apstākļos vai ar labāku aprīkojumu, mazāk sabiedrisko aktivitāšu dažādošanu. Vislielākais LEADER pienesums ir Raiskuma pagastā, kur īstenota lielākā daļa no pieteiktajiem projektiem, labiekārtojot Raiskuma muižas parku kultūras pasākumiem, nodrošinot aprīkojumu tautas namam, kā arī iegādājoties mobilo grīdu āra pasākumiem un tautastērpus dziedātāju kolektīvam. Raiskuma organizētie kultūras pasākumus apmeklē arī iedzīvotāji no blakus pagastiem, kas nodrošina, ka projektu rezultāti tiek izmantoti plašākā Partnerības kā arī Partnerības kaimiņu teritorijās.

Tāpat infrastruktūra ir sakārtota jomās, kas tieši nodrošina bērnu un jauniešu aktivitātes – jauniešu centros (Jaunpiebalgā izveidots jauniešu centrs), bērnudārzos, kā arī āra aktivitātēm.

Projekti, kas tiešā veidā būtu vērsti uz aktivitātēm, apmācībām, sadarbību Partnerības teritorijā tika īstenoti būtiski mazāk un lielākoties saistīti ar amatniecības prasmēm, to apgušanu vai nostiprināšanu.

Vērtējot 2014.-2020. gada stratēģijā izvirzītos sasniedzamos rādītājus, var secināt, ka tie kopumā ir sasniegti (skat. 6.tabulu).

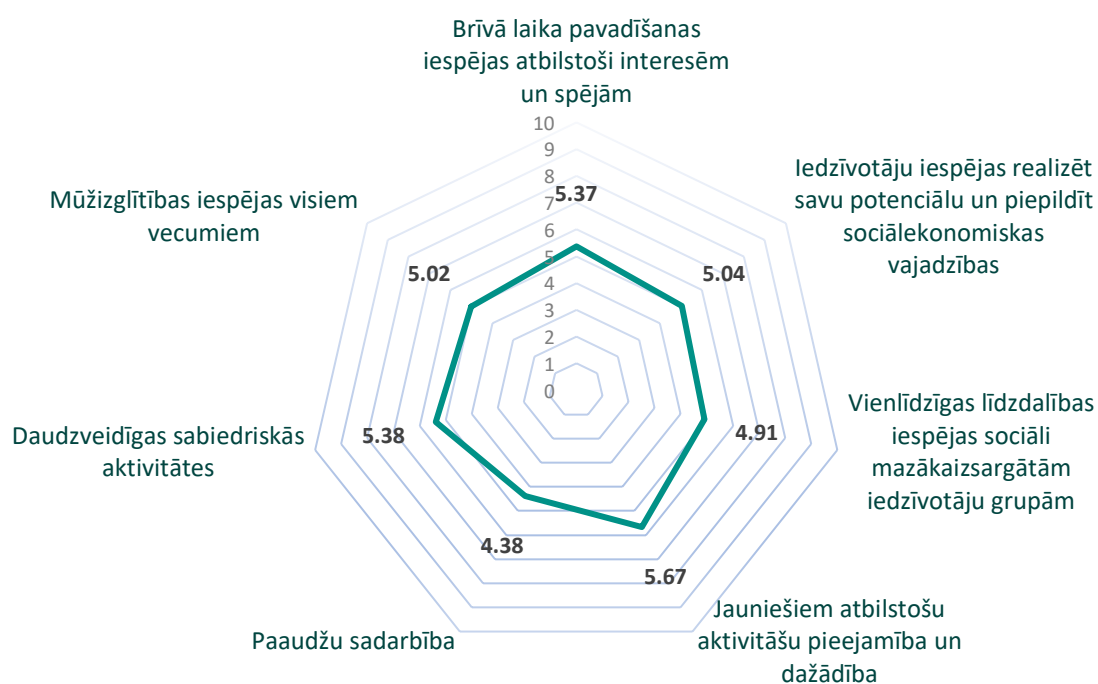
Sasniedzamais rādītājs līdz 2022.gadam	Izpilde
Īstenoti vismaz 40 projekti	Partnerības teritorijā ir īstenoti, tiek īstenoti vai šobrīd tiek vērtēti 55 projekti
Uzlabota sporta, kultūras, brīva laika infrastruktūra	Plānošanas periodā vislielākie ieguldījumi un projektu skaits ir īstenoti sporta un brīvā laika infrastruktūras sakārtošanā (skat. 22. attēlu)
Radītas jaunas iespējas mūžizglītības pakalpojumiem interešu dažādošanai, paplašinātas mūžizglītības iespējas/ pieejamība vismaz 5 apdzīvotās vietās	Plānošanas periodā ir pilnveidotas esošās un atsevišķās vietās izveidojas arī jaunas interešu dažādošanas iespējas pieaugušajiem un jauniešiem, tomēr tiem kopumā raksturīga noteiktas jomas, kā piemēram, amatniecība. Nākošajā periodā būtu mērķtiecīgāk veidojas vietas, kas nodrošina mūžizglītības iespējas plašākā interešu iespēju un tās ir regulāri pieejamas.
Radīti vismaz 35 infrastruktūras objekti/pasākumi, kas veicina jauniešu piesaisti lauku teritorijai	Partnerības teritorijā ir īstenoti daudzveidīgi infrastruktūras projekti, kas nodrošina kvalitatīvas laika pavadīšanas iespējas jauniešiem, vienlaikus demogrāfijas dati uzrāda, ka visos pagastos iedzīvotāju skaits vecuma grupā no 14-25 ir samazinājums. Nākošajā plānošanas periodā jauniešu piesaistei var izmanto jauniešu aploksni, dodot iespēju jauniešiem pašiem īstenot eksperimentālus projektus atbilstoši to interesēm.

6. Tabula. SVVA stratēģijā izvirzītie rādītāji un to izpilde 2.2. rīcībā līdz 2022.gadam

(Avots: LLF sadarbība pēc CRLP datiem, 2022)

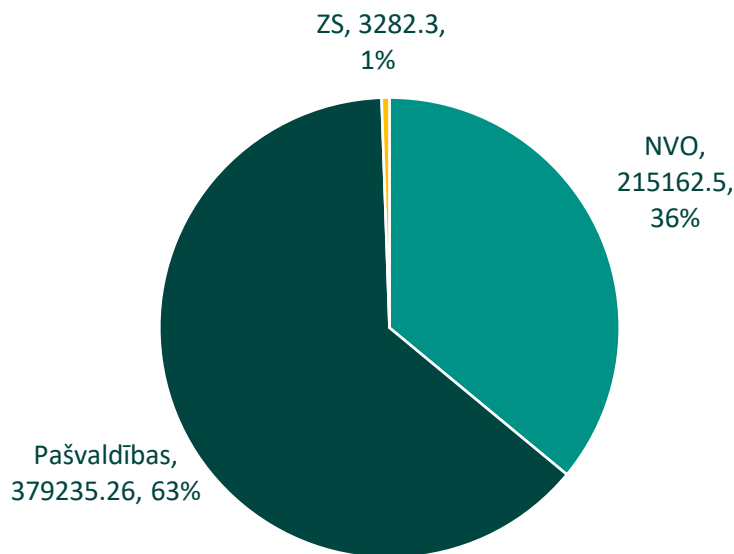
Partnerības biedru un iedzīvotāju vērtējums par sabiedrisko aktivitāšu daudzveidību, brīvā laika pavadīšanas iespējām ir nedaudz virs vidējā (skat. 23.attēlu). Vispozitīvāk ir novērtētas iespējas baudīt kvalitatīvas kultūras un mākslas iespējas, tāpat salīdzinoši augstu ir novērtētas arī brīvā laika pavadīšanas iespējas atbilstoši iedzīvotāju interesēm, kā arī jauniešu aktivitāšu pieejamība. Vismazākās iespējas

iesaistīties un līdzdarboties sociāli mazāk aizsargāto sabiedrības grupu pārstāvjiem, t.sk. senioriem, cilvēkiem kustību vai citiem traucējumiem. Šajā plānošanas periodā ar LEADER atbalstu ir īstenoti vairāki projekti senioru atbalstam, tomēr kopumā SVVA stratēģijā identificētā problēma par zemu sociāli mazaizsargātu personu iesaisti joprojām ir aktuāla, jo ieteiktās rīcības situācijas risināšanai – sociāli mazaizsargātu personu nodarbinātība, kvalifikācijas celšana un pārkvalifikācijas iespējas, pakalpojumu pieejamība, iesaiste sabiedriskās aktivitātēs, LEADER projektu ietvaros ir minimāli īstenotas. Tāpat vērtējums parāda, ka vēl attīstāmas būtu paaudžu darbības iespējas.



23.Attēls. Sabiedrisko aktivitāšu un brīvā laika pavadīšanas iespējas CRLP teritorijā. (Avots: sagatavoja LLF sadarbība, balstoties uz aptaujas – barometra rezultātiem, 2022)

2.2. rīcība ir nozīmīga, jo nodrošina iespējas iedzīvotājiem un nevalstiskajām organizācijām īstenot sabiedriskā labuma vietējās iniciatīvas ar LEADER atbalstu un pieeju. Vērtējot NVO interesi, var secināt, ka tā ir bijusi salīdzinoši laba – kopskaitā 41 biedrība un nodibinājums ir pieteikuši 61 iniciatīvu jeb projektu pieteikumu, no tiem īstenota trešā daļa jeb 21 projekts, tos īstenoja 14 organizācijās. Savukārt 15 organizāciju sagatavotie projektu pieteikumi atbilda Partnerības SVVA stratēģijai un bija sagatavoti atbilstošā kvalitātē, tomēr netika īstenoti finansējuma trūkuma dēļ. Tas apliecina, ka Partnerības teritorijā, t.sk. pagastos, kur netika īstenoti projekti, ir NVO potenciāls, tomēr ir nepieciešams to stiprināt un atbalstīt, meklējot arī papildu formas LEADER atbalstam, kā piemēram, iesaistot sadarbības un starpteritoriālajos projektos.



24. Attēls. ELFLA piesaistītais finansējums (EUR) pēc īstenotāju juridiskā statusa (Avots: LLF sadarbīnīca pēc CRLP datiem, 2022)

Šobrīd šajā rīcībā ir vērojama būtiska publiskā sektora iesaiste – lielāko daļu 2.2. rīcības finansējumu apgūst pašvaldības un pagastu pārvaldes (skat. 24.attēlu), pamatā īstenojot projektus, kas vairāk skar sabiedrisko aktivitāšu pieejamību, mazāk to dažādošanu. Tas iezīmē neskaidru nodalījumu starp 2.1. un 2.2. rīcību atbalstiem, jo abās nozīmīgs atbalsts ir infrastruktūras sakārtošanai.

Publiskās pārvaldes iesaiste ir būtisks atbalsts vietējām iniciatīvām, vienlaikus tam ir jābūt samērīgam, lai arī NVO sektoram ir iespēja īstenot vietējās aktivitātes, kas ir pamatā LEADER pieejas vienam no principiem – iniciatīvas tiek virzītas no apakšas uz augšu (*“bottom-up”* pieeja). Nevalstiskajām organizācijām resursi projektu sagatavošanai un īstenošanai ir būtiski ierobežotāki un, kā NVO pārstāvji norādīja aptaujā – tieši pieteikumu sagatavošana ir viena no problemātiskajiem jautājumiem LEADER atbalsta kontekstā. Šajā plānošanas periodā vērojama tendence, ka NVO saņemot atteikumu, atkārtoti vairs nepiesakās, pat ja pieteikums ir kvalitatīvi sagatavots. Nākamajā plānošanas periodā ir būtiski mērķtiecīgāk novirzīt atbalstu iniciatīvām, kas ir tieši virzītas kā vietējās iniciatīvas no iedzīvotājiem, iedzīvotāju kopienām vai NVO, tā veidā ne tikai sekmējot tieši vietējo iedzīvotāju vajadzībās balstītu iniciatīvu īstenošanu, bet arī stiprinātu šo sektoru.

5. LEADER ietekme VRG teritorijā

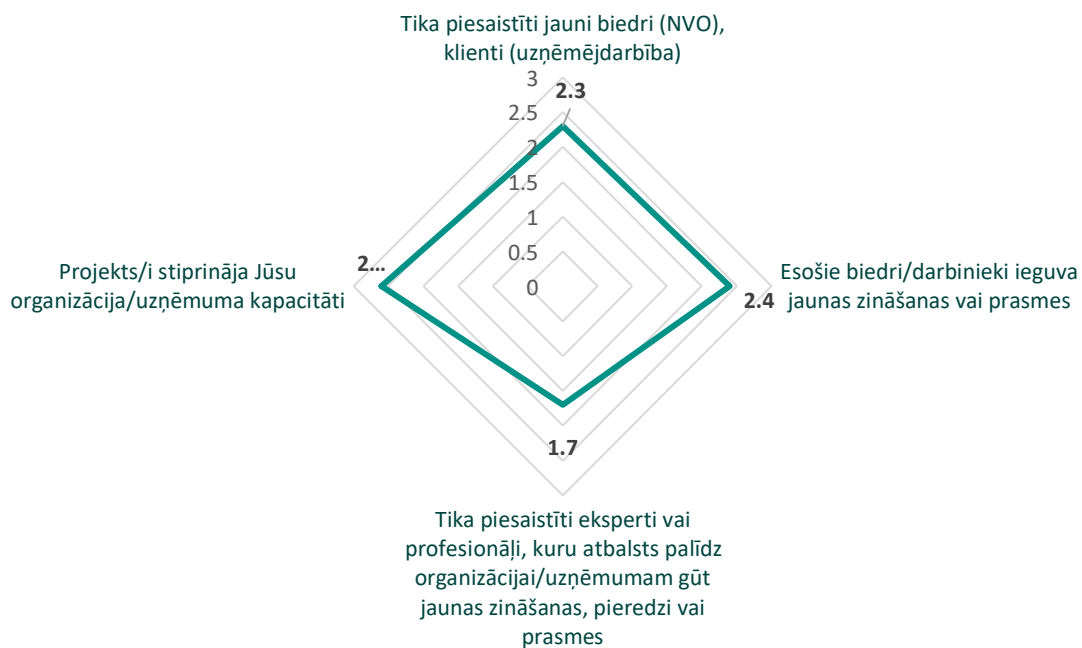
5.1. Sociālais kapitāls

Viens no LEADER atbalsta uzdevumiem ir sekmēt sociālā kapitāla veidošanos lauku teritorijās, t.i., attīstīt un stiprināt esošos cilvēkresursus, paplašinot to zināšanas un prasmes, veidot sadarbību un tīklošanās aktivitātes.

Partnerības teritorijā, līdzīgi kā visā valstī, vērojama cilvēkresursu – iedzīvotāju skaita - samazināšanās, tomēr vienlaikus vērojamas arī pozitīvas tendences, kā piemēram, Līgatnes pilsētā, Līgatnes, Mārsnēnu un Vaives pastos ir pieaudzis bērnu un skolēnu skaits. Lai gan jaunienācēju skaits pagastos nav liels, tomēr tie ir aktīvi iedzīvotāji, kuri iesaistās gan ekonomiskajās, gan sociālajās aktivitātes. Tādi apliecinājumi gūti Līgatnes, Raunas, Skujenes un citos pagastos.

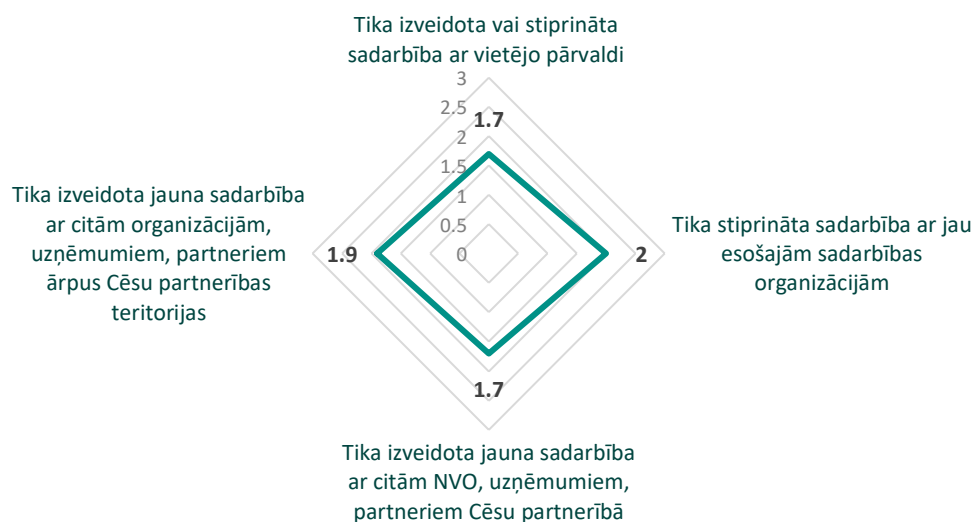
Šī izvērtējuma ietvaros tika arī vērtēts, vai plānošanas periodā īstenotie projekti uzņēmējdarbības un sabiedriskā labuma rīcību ietvaros sekmējuši sociālā kapitāla veidošanos. Novērtējuma rezultāti balstās uz projektu īstenotāju pašvērtējumu, kurā tie norādīja īstenoto projektu rezultātu ietekmi uz dažādiem ar organizāciju vai uzņēmējdarbību, teritoriju un tās iedzīvotājiem saistītiem aspektiem, vērtējot to amplitūdā no – “nav ietekmes/ grūti pateikt” līdz “būtiska vai ilgtermiņa ietekme”.

Vislielākā ietekme ar ilglaicīgu raksturu tika saskatīta projektu īstenotāju iekšējās kapacitātes stiprināšanā – jaunas zināšanas biedriem vai darbiniekiem. Kā nozīmīgu projekta rezultātu to atzina gandrīz katrs respondents (skat. 25.attēlu). Tāpat projekti ir ļāvuši piesaistīt jaunus resursus atbilstoši katra projekta īstenotāja profilam – NVO paplašinājās biedru skaits, uzņēmējiem – klienti, partneri. Vienlaikus jaunu zināšanu apguve piesaistot ārējos ekspertus raksturīga mazāk, jo ne vienmēr projektu aktivitātes paredzēja piesaistīt ekspertus un, otrkārt, kā norādīja NVO pārstāvji, to biedru lokā jau ir spēcīgi eksperti, kas spēj nodrošināt nepieciešamās zināšanas.



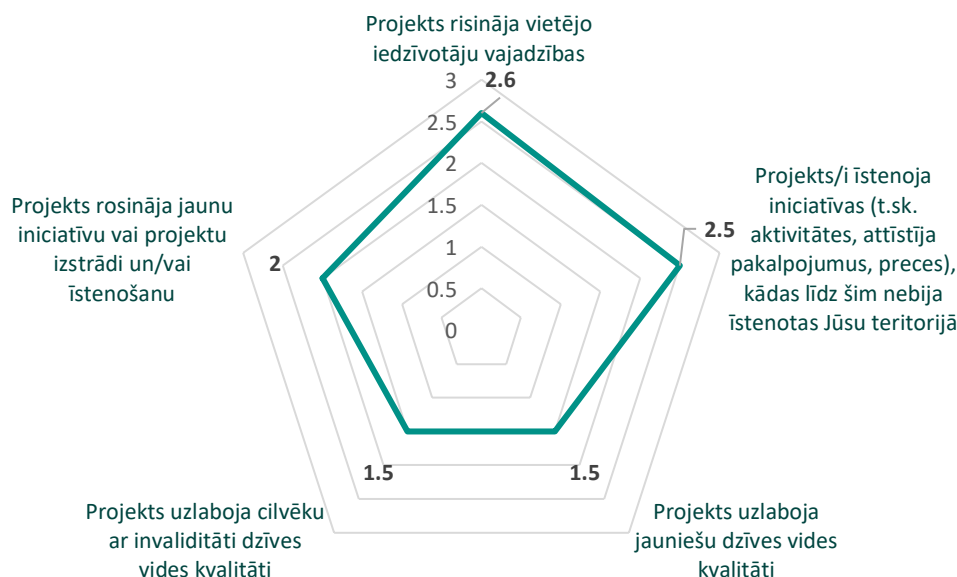
25.Attēls. Īstenoto projektu radītā ietekme projektu iesniedzēju kapacitāti. Vērtējums 0 nozīmē, ka projektam nav bijusi nekāda ietekme uz konkrēto jomu, 1 – minimāla vai īstermiņa ietekme; 2 – vidēja termiņa ietekme; 3 – būtiska vai ilgtermiņa ietekme (Avots: LLF sadarbība, 2022)

Mazāka īstenoto projektu ietekme bijusi uz sadarbības veidošanu vai stiprināšanu, kā iekšēji Partnerības teritorijā, tā arī ārpus Partnerības (skat. 26.attēlu). Nākošajā plānošanas periodā būtu ieteicams mērķtiecīgāk sekmēt tīklošanās aktivitātes, kas ļauj būtiski stiprināt organizāciju un uzņēmumu sociālo kapitālu.



26.Attēls. Īstenoto projektu radītā ietekme sadarbības attīstībā. Vērtējums 0 nozīmē, ka projektam nav bijusi nekāda ietekme uz konkrēto jomu, 1 – minimāla vai īstermiņa ietekme; 2 – vidēja termiņa ietekme; 3 – būtiska vai ilgtermiņa ietekme (Avots: LLF sadarbība, 2022)

Savukārt, vērtējot projektu ietekmi un multiplikatīvo efektu uz VRG teritoriju, kā nozīmīgāko ietekmi projektu īstenotāji saskata īstenoto projektu atbilstību un spēju risināt vietējās vajadzības (skat. 27.attēlu). Tāpat projekti ir sekmējuši arī jaunu aktivitāšu un iniciatīvu īstenošanu teritorijā. Būtiski mazāk projektiem ir bijusi ietekme uz jauniešu un cilvēku ar invaliditāti dzīves vides kvalitāti.



27.Attēls. Īstenoto projektu radītā ietekme uz teritoriju, tās iedzīvotājiem Vērtējums 0 nozīmē, ka projektam nav bijusi nekāda ietekme uz konkrēto jomu, 1 – minimāla vai īstermiņa ietekme; 2 – vidēja termiņa ietekme; 3 – būtiska vai ilgtermiņa ietekme (Avots: LLF sadarbība, 2022)

Intervijās un fokusa grupās kā problemātiska tika atzīta jaunienācēju un sezonālo iedzīvotāju laukos integrēšana esošajās lauku kopienās. Līdz ar Covid-19 pandēmijas ietekmē pieaugušajām attālināto darba vietu iespējām, ir vērojams sezonālo vai periodisko iedzīvotāju un jaunienācēju pieaugums Partnerības teritorijā. Šīs iedzīvotāju grupas vairo teritorijas sociālo kapitālu un, iesaistītas vietējo iedzīvotāju kopienu aktivitātēs, potenciāli varētu nest nozīmīgu pienesumu zināšanu un pieredzes apmaiņā.

5.2. Inovācijas un ilgtspējības tendences Partnerības teritorijā

SVVA stratēģijā inovācija tiek definēta kā “radošu ideju un zināšanu praktiskās pielietošanas process, kā rezultātā tiek radītas pieprasītas konkurētspējīgas preces un pakalpojumi ar augstu pievienoto vērtību”, lai noteiktu vai prece vai pakalpojums ir inovatīvs tiek izdalītas piecas pazīmes – oriģinalitāte, resursu izmantošanas efektivitāte, sabiedriskā nozīme (ilgtspēja), partnerība un integrēta pieeja. Pazīmes tiek balstītas Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācijas (OECD) pieņemtajā definīcijā, kas izšķir produktu, procesu, mārketinga, organizatorisko un sociālo inovāciju (skat. 28. attēlu).

Produkta inovācija – jaunas vai ievērojami uzlabotas preces vai pakalpojumus. Produkta inovācija nozīmē būtiskus uzlabojumus tehniskajā specifikācijā, dažādās komponentēs un materiālos, pastāvošajās programmatūrās, lietotājdraudzīgumu vai citas funkcionālās īpašības.

Procesa inovācija – jaunas vai ievērojami uzlabotas ražošanas vai piegādes metodes. Procesa inovācija nozīmē būtiskas izmaiņas tehnoloģijās, iekārtās un/vai programmatūrā.

Mārketinga inovācija – jaunas mārketinga metodes, t.sk. būtisku izmaiņu veikšanu ne tikai ražojumu dizainā vai iepakojumā, bet arī produktu izplatīšanā, produktu izvietojumā vai izmaiņas cenu politikā.

Organizatoriskā inovācija – jaunas organizatoriskas metodes uzņēmuma uzņēmējdarbības praksē, darba vietu organizāciju vai ārējās attiecības.

Sociālā inovācija – uzlabojumi sociālajā vidē – labklājība, nodarbinātība, kultūrvide.

28.Attēls. Inovācijas veidu definīcijas atbilstoši CRLP stratēģijai, (Avots: LLF sadarbība, 2022)

Vērtējot projektu pieteikumus tiek ņemtas vērā uzskaitītās inovāciju pazīmes, piešķirot papildus punktus, ja tiek izpildīta vismaz viena no inovācijas pazīmēm (skat. 7. tabulu).

Kritērijs	Punktu skaits
Projekts ir inovatīvs Partnerības pagastu mērogā, ja izpilda vienu no inovācijas pazīmēm	
1) projekts ir inovatīvs visā CRLP teritorijā	2
2) projekts ir inovatīvs novadā	1,5
3) projekts ir inovatīvs pagastā/pilsētā	1
4) projekts ir inovatīvs tikai projekta iesniedzēja darbības nodrošināšanai	0,5
5) projekts nav inovatīvs	0

7. Tabula. Piešķiramo punktu skaits projektu vērtēšanas procesā par projektā identificētajām inovācijas pazīmēm.

Laika posmā no 2016. līdz 2022. gadam Partnerības teritorijā īstenoti 59 projekti, kuros identificēta kāda no inovācijas pazīmēm – no tiem 30 uzņēmējdarbības (1.1. rīcība) un 29 sabiedriskā labuma (2.1. un 2.2. rīcības) projekti. Minētajos projektos ir identificētas vietēja mēroga inovācijas un 5 no tiem arī nacionāla mēroga inovācijas, no kuriem 4 ir uzņēmējdarbības projekti – kombučas dzēriena ražošanas uzsākšana, viskija ražotnes izveide un SIA Latnature un Latvijas ķiploks ražotņu labiekārtošana un attīstība, savukārt, 1 ir sabiedriskā labuma projekts – Viedā ciema atbalsta punkta izveide Amatas novada Skujenē.

Atbilstoši OECD inovācijas iedalījumam, no identificētajiem uzņēmējdarbības projektiem ar inovācijas pazīmi 20 ir definējami kā produkta inovācijas, 9 kā procesa inovācijas un 1 kā mārketinga inovācija. Savukārt, no sociālā labuma projektiem ar inovācijas pazīmi 15 definējami kā produktu inovācijas un 14 kā sociālās inovācijas. Minētajā laika posmā projektos ar inovācijas pazīmi nav identificētas organizatoriskās inovācijas.

Gan projektu īstenotāju, gan pašvaldību pārstāvji lielākoties atzīst, ka LEADER finansējums ir veicinājis jauninājumu jeb inovāciju radīšanu Partnerības teritorijā. Tomēr nepieciešams rast risinājumus līdz šim maz attīstītu inovācijas formu ieviešanai Partnerības teritorijā. Ieteikums būtu pie vērtēšanas kritērijiem izdalīt dažādas inovācijas formas attiecīgi piešķirot lielāku punktu skaitu ne tikai pēc inovācijas mēroga, bet arī pēc inovācijas formas, tādējādi stimulējot mazāk attīstītās, bet ES plānošanas dokumentos par būtiskām atzītās inovācijas formas, tā piemēram, lauku teritorijās Viedo ciemu koncepta pamatā ir organizatoriskā, sociālā un produkta inovācija, neizslēdzot arī citas inovācijas formas.

Veiktajā iedzīvotāju aptaujā Partnerības teritorijā esošo produktu un pakalpojumu eksporta iespējamība tiek vērtēta zemāk kā citi uzņēmējdarbības attīstības aspekti (skat. 6.attēlu), savukārt fokusa grupās tika formulēts viedoklis, ka nepieciešama

mērķtiecīgāka virzība uz jaunu produktu noieta platformu veidošanu un jaunu sadarbības formu attīstīšanu gan starpsektoriāli, gan starp viena sektora pārstāvjiem. Tika uzsvērti arī jaunu digitālo risinājumu ieviešanas nozīmība, kas īpaši izjusta Covid-19 pandēmijas ietekmē un atbilst ES Lauku attīstības vīzijas redzējumam līdz 2040.gadam, kur digitālās infrastruktūras attīstība un digitālās prasības veicināšana lauku teritorijās ir iezīmēta kā viena no prioritātēm.

Lai stimulētu jaunu inovācijas formu veidošanos un ilgtspējas komponentes attīstību nepieciešama sociālā kapitāla audzēšana, kas daļēji veicama caur zināšanu pārnesi gan tīklošanās un pieredzes apmaiņas procesā, gan caur apmācībām – 47% aptaujātie uzņēmējdarbības projektu īstenotāji norādīja, ka zināšanas nepieciešamas mārketinga jomā, savukārt 31% norādīja, ka labprāt piedalītos ar Eiropas zaļo kursu saistītās apmācībās.

Rīcībā 1.1. No visiem 85 īstenotiem vai īstenošanā esošajiem projektiem 8 projekti par summu 128788,6 EUR ietver arī digitalizācijas aspektu, piemēram, iekārtas galdniecībai, šūšanas darbiem, digitālo izstāžu aprīkojums, u.c. 2.1. rīcībā identificēti 3 projekti ar digitalizācijas aspektu – kapsētu digitālāzācija Vaives pagastā, interaktīvās ekspozīcijas izveide Līgatnes papīra muzejā un interaktīvās izziņas dabas takas izveide Raunas pilsdrupu teritorijā, savukārt 2.2. rīcībā digitalizācijas aspekts parādās 1 īstenotajā projektā, kura ietvaros iegādāta datortehnika Viedās Skujenes atbalsta punkta pilnveidei.

Atsevišķos projektos ir saskatāmas pazīmes arī augsti pievienotās vērtības produktu un pakalpojumu radīšanai, tā piemēram, vakumā saldētu ogu ražošana Skujenes pagastā vai glempinga attīstība Drustu pagastā. Klimata neitralitātes mērķu sasniegšanas veicināšanai identificējami energoefektivitātes veicināšanas aspekti vairākos uzņēmējdarbības un sabiedriskā labuma projektos, tomēr zaļā transformācija, bioekonomikas un aprites ekonomikas principu mērķtiecīga ieviešana stratēģijas ietvaros īstenotajos projektos nav identificēta.

SVVA stratēģijā šādi uzņēmējdarbības attīstības aspekti netika identificēti kā aktuāli. Tomēr, sekojot kopējām uzņēmējdarbības un tirgus tendencēm, kā arī izvirzītajiem ilgtspējīgas attīstības un klimata neitralitātes mērķiem, digitalizācijas, bioekonomikas un aprites ekonomikas principu iedzīvināšana būtu iekļaujama un veicinām teritorijas ekonomikas stiprināšanas rīcībās nākamajā plānošanas periodā. Šos elementus ieteicams ietvert arī VRG sadarbībā ar citām teritorijām (t.sk., arī ārpus stratēģijas īstenošanas), ienesot jaunas zināšanas un sadarbības partnerus VRG teritorijas uzņēmējiem un citiem SVVA stratēģijas mērķu īstenošanā iesaistītajiem.

Tāpat svarīga ir augstāk minēto aspektu iekļaušana sabiedriskā labuma rīcībās, gan vairojot iedzīvotāju zināšanas par ilgtspējīgas attīstības principiem un to tiešo ietekmi uz kopienas dzīvi, kā arī veicinot šo principu ievērošanu teritorijas labiekārtošanas projektos.

6. Secinājumi un ieteikumi

SECINĀJUMI

Iedzīvotāju skaits VRG teritorijā kopš 2016. gada ir samazinājies par 7,9 % un tas atspoguļo kopējo tendenci valstī. Visvairāk tas samazinājies Kaives pagastā (par 20%), kas ir iedzīvotāju skaita ziņā mazākais pagasts VRG teritorijā – 2022. gadā tajā dzīvo 256 iedzīvotāji. Tomēr atsevišķās teritoriālajās vienībās (Līgatnes, Mārsnēnu un Vaives pagasti) vērojamas pozitīvas tendences – piemēram, bērnu un jauniešu skaita pieaugums vecuma grupā 0-14 gadi.

Partnerības teritorijā laika posmā no 2016. līdz 2022. gadam iekšējā un ārējā migrācija novērojama visās teritoriālajās vienībās. Tajā pašā VRG administratīvajā teritorijā vidēji dzīvo 71 % iedzīvotāju. Ārējo migrāciju (ārpus valsts) veicina darba vietu trūkums, arī iekšējā migrācija lielā mērā saistīta ar darba vietu piedāvājumu pagastos. Atbalstot jaunu uzņēmumu izveidi un radot darba vietas pagastos ienāk jaunienācēji, kas parasti aktīvi ne tikai uzņēmējdarbībā, bet arī sociālajā sfērā.

VRG teritorijā kopumā vērojams samazinājums par 272 darba vietām, tomēr privātajā sektorā darba vietas ir palielinājušās Dzērbenes, Inešu, Kaives, Priekuļu, Raiskuma, Raunas, Skujenes un Zaubes pagastos.

Uzņēmumu skaits uz 1000 iedzīvotājiem ir pieaudzis līdz 115 uzņēmumiem uz 1000 iedzīvotājiem (75 uzņēmumi 2014. gadā). Tomēr šis rādītājs pie ievērojama iedzīvotāju skaita samazinājuma nav viennozīmīgi vērtējams Visā VRG teritorijā vērojams zemnieku saimniecību skaita samazinājums, bet SIA skaita pieaugums ir 27%.

Partnerības SVVA stratēģijas 1.1. rīcības sasniedzamie rādītāji ir izpildīti. Lai arī stratēģijas rīcībā 1.1. īstenošanā nav aptverti visi pagasti, īstenotie projekti ir veicinājuši uzņēmējdarbības attīstību VRG teritorijā un radījuši darba vietas, veicinājuši cilvēku atgriešanos un jaunu cilvēku ienākšanu Partnerības teritorijā. Partnerības teritorijā ir atbalstīti 42 uzņēmumi.

Īstenotie projekti aptver visas rīcībai 1.1. identificētās jomas un vajadzības, tomēr dažādā to apjomā. Visvairāk finansējuma no kopējā rezervētā finansējuma saņēma tūrisma sektors (27%), dažādu produktu un pakalpojumu izveide un attīstība (22%), pārtikas un dzērienu ražošana (17%). Lai gan amatniecības un mājražošanas attīstība bija identificēta kā nozīmīga vajadzība – tās aptvērums kopējā rīcības finansējumā ir tikai 4%. Darba iespējas jauniešiem un sociālo uzņēmumu attīstības iespējas joprojām ir izaicinājums VRG. Tāpat arī rīcības ietvaros mazākā mērā ir izdevies sekmēt “zaļās domāšanas” principu ieviešanu.

Uzņēmēju sadarbība tiešā veidā uzskatāmi neuzrādās, arī uzņēmēji intervijās un fokusa grupā akcentēja nepieciešamību pēc ciešākas sadarbības un nepieciešamības labāk iepazīt savas teritorijas uzņēmējus un iedzīvotājus (mārketinga, teritorijas popularizēšana, kopējas aktivitātes tūrisma jomā, u.c.).

Neuzrādījās sakarība starp uzņēmēju skaitu uz 100 iedzīvotājiem Partnerības teritoriālajās vienībās un piesaistīto finansējumu uz iedzīvotāju, jo piemēram Zosēnu pagastā ir otrs lielākais uzņēmumu skaits uz 100 iedzīvotājiem, bet nav īstenots neviens uzņēmējdarbības projekts. Fokusa grupā un aptaujā vairākkārt izskanēja, ka uzņēmējiem ir lielāka uzticēšanās veiksmīgo vietējo uzņēmēju pieredzes stāstiem.

Lielākā daļa uzņēmēju, kas jau ir īstenojuši projektus plāno savas uzņēmējdarbības attīstībai gatavot jaunu projekta pieteikumu arī nākošajā periodā. Viņi arī norāda, sekmīgai projekta pieteikuma sagatavošanai nepieciešams papildināt savas zināšanas mārketingā, grāmatvedībā, nodokļu jomā un iegūt lielāku izpratni par “Zaļā kursa” uzstādījumiem.

Sabiedriskā labuma rīcības (2.1., 2.2.) kaut arī iezīmē atšķirīgu atbalstu, tomēr praksē vērojama to pārklāšanās – sabiedrisko aktivitāšu dažādošanas rīcībā liels atbalsts ir infrastruktūras sakārtošanai, mazāks tiešā veida atbalsts aktivitātēm, apmācībām, tīklošanos.

Sabiedriskā labuma rīcībās liela publiskā sektora iesaiste vietējo iniciatīvu īstenošanai, savukārt, NVO kā primārā vietējā iedzīvotāju iniciatīvu īstenošanu atbalsts būtu stiprināms nākamajā periodā.

Īstenotie projekti primāri ir sekmējuši NVO un uzņēmumu iekšējo attīstību un kapacitātes stiprināšanos, mazāka ietekme uz ārējo darbību – tīklošanos un sadarbību ar citiem partneriem, organizācijām, uzņēmumiem Partnerības teritorijā un ārpus tās.

Projektiem ir bijusi pozitīva ietekme uz tādām SVVA stratēģijā identificētām vāmajām pusēm un riskiem teritorijā kā jauniešu aizplūšana un pieaugošais senioru īpatsvars, Partnerības teritorijā īstenoti vairāki projekti, kas tieši un arī pastarpināti risinājuši jautājumus, kas skar abas minētās iedzīvotāju grupas, vairāk gan infrastruktūras sakārtošanas ziņā.

Īstenotie projekti ir sekmējuši arī NVO attīstības un sadarbības kapacitātes trūkumu, vienlaikus, VRG teritorijā vēl nozīmīgs potenciāls, ko mērķtiecīgāk stiprināt nākamajā plānošanas periodā. Līdzīgi arī drauds par iniciatīvas un līderības trūkumu iedzīvotāju vidū un iedzīvotāju motivācijas trūkums nav pieaudzis, jo NVO skaits teritorijā ir palielinājies, vienlaikus COVID ierobežojumi un 2021. gadā īstenotā ATR ir radījuši izaicinājumus, kas prasa mērķtiecīgāku rīcību un atbalstu teritorijas NVO un

iedzīvotāju kopienām, to sadarbībai un aktivizēšanai arī LEADER ietvaros nākamajā plānošanas periodā.

Laika posmā no 2016. līdz 2022. gadam Partnerības teritorijā īstenoti 59 projekti, kuros identificēta kāda no inovācijas pazīmēm – no tiem 30 uzņēmējdarbības (1.1. rīcība) un 29 sabiedriskā labuma (2.1. un 2.2. rīcības) projekti. Lielākā daļa, tas ir, 35 projektos inovācijas definējamas kā produktu inovācijas. Otrs lielākais skaits – 14 projektos identificētas sociālās inovācijas. Savukārt mārketinga un procesu inovācijas ir mazāk pārstāvētas un organizatoriskās inovācijas nav identificētas.

Klimata neitralitātes mērķu sasniegšanas veicināšanai identificējami energoefektivitātes veicināšanas aspekti vairākos uzņēmējdarbības un sabiedriskā labuma projektos, tomēr zaļā transformācija, bioekonomikas un aprites ekonomikas principu mērķtiecīga ieviešana stratēģijas ietvaros īstenotajos projektos nav identificēta.

IETEIKUMI

Nepieciešams apzināt dažādās vietējo teritoriālo vienību vajadzības – teritorijas ir atšķirīgas no 256 iedzīvotājiem Kaives pagastā līdz 3602 iedzīvotājiem Priekuļu pagastā, tādēļ nozīmīgs ir pagastu pārvaldes redzējums par vajadzībām turpmākai attīstībai. Dažādo iedzīvotāju vecuma grupu vajadzības atspoguļojas pagastu iedzīvotāju vecuma struktūrā, tam atbilstoši nepieciešams veidojot stratēģijas rīcības, lai mērķtiecīgi plānotu sabiedriskā labuma sasniegamos rezultātus. Vēlams izvērtēt pagastu grupēšanu – mazajos, vidējos un lielajos, jo to vajadzības ir atšķirīgas.

Lai nodrošinātu mērķtiecīgāku ELFLA ieguldījumu Cēsu lauku teritorijas katras vietas unikālo vajadzību risināšanā un attīstībā, ieteicams jau izstrādājot jauno stratēģiju, veikt katras teritorijas padziļinātu izpēti, tas ļautu precīzāk novirzīt LEADER atbalstu jau aktīvās teritorijās, kā arī precīzāk noteikt vajadzības un ierosināt proaktīvas rīcības mazāk aktīvo teritoriju atbalstam un aktivizēšanai.

Ieteicams īstenot informatīvās tikšanās ar vietējo teritoriju uzņēmējiem un aktīviem iedzīvotājiem, tādējādi ne tikai viņus informējot par LEADER aktualitātēm, bet arī dodot iespēju savstarpēji sapazīties un šādā diskusijā var radīties jaunas idejas un risinājumi dažādām vajadzībām.

Fokusa grupu diskusiju rezultāti vērš uzmanību uz nepieciešamību veicināt jaunu pārtikas un amatniecības produktu noieta tirgus veidošanu, radot mūsdienīgākas tirdzniecības iespējas labi attīstīto tradicionālo tirdzniecības vietu vietā.

Jaunajā periodā stāstot uzņēmējiem par LEADER projektu iespējām un apmācībās uzņēmējiem lielāku akcentu likt uz veiksmes stāstiem, kurus stāstītu vietējie uzņēmēji, kuri tad arī iedrošinātu jaunos projektu iesniedzējus.

Rast iespēju nodrošināt uzņēmējiem apmācības viņu identificētajās jomās – mārketingā, grāmatvedībā, nodokļu jomā un plašāk iepazīstināt tos ar “Zaļā kursa” uzstādījumiem. Kvalitatīvus projekta pieteikumus uzņēmēji spēs sagatavot, ja labāk spēs noorientēties nepieciešamajos dokumentos, tas īpaši attiecas uz būvniecību.

LEADER projektiem nozīmīgs ir redzams un plašs mārketingš, lai tas uzrunātu maksimāli daudz jaunienācējus pagastos.

Ieteicams jaunajā stratēģijā pievērst uzmanību jomām, kurās uzņēmēji nebija līdz šim atsaucīgi – sociālā uzņēmējdarbība, uzņēmēju sadarbība un jauniešu nodarbinātība, jo tās kā nozīmīgas identificēja aptaujas un fokusa grupas.

Teritorijas labiekārtošanas rīcībā svarīgi nodalīt pašvaldības tiešos pienākumus, kuru finansēšanai ir atvēlēti citi ES fondi, lai maksimāli atvēlētu LEADER finansējumu iedzīvotāju vadītām un īstenotām iniciatīvām, mērķtiecīgāk veicinot gan uzņēmumu, gan NVO, un fizisku personu iesaisti teritorijas labiekārtošanas projektu īstenošanā.

Nākamajā plānošanas periodā ir būtiski mērķtiecīgāk novirzīt atbalstu iniciatīvām, kas tieši ir virzītas kā vietējās iniciatīvas no iedzīvotājiem, iedzīvotāju kopienām vai NVO, tā ne tikai sekmējot tieši vietējo iedzīvotāju vajadzībās balstītas iniciatīvu īstenošanu, bet arī stiprinot šo sektoru kā vietējo resursu teritorijas attīstībā.

Mērķtiecīgāk atbalstīt un stiprināt NVO kapacitāti īstenot vietējās iniciatīvas ar LEADER atbalstu, piemēram, rosinot iesniegt kopprojektus vai iesaistot sadarbības un starpteritoriālajos projektos, atbalstot NVO mentoringa, tīklošanās un citas sadarbības aktivitātes, kas ļautu organizācijām iegūt nepieciešamās prasmes un zināšanas.

Atbalstīt iniciatīvas, kas tiešā veidā atbalsta jauniešu aktivitātes un piesaisti teritorijai – t.i., atbalstīt pašu jauniešu attīstītas idejas, tai skaitā, arī eksperimentālus projektus. Īpaši tas stimulējams pagastu teritorijās, kur jauniešu iespējas ir būtiski zemākas nekā novada sociālekonomiski aktīvākajos centros.

Jaunajā plānošanas periodā ieteicams prioritizēt pieteikumus, kuri veicina NVO sektora sadarbības un tīklošanās aktivitātes, kā arī iedzīvotāju un vietējo kopienu aktivizēšanas un līdzdalības aktivitātes.

Nepieciešams rast risinājumus līdz šim mazāk attīstītu inovācijas formu ieviešanai Partnerības teritorijā. Ieteikums būtu pie vērtēšanas kritērijiem izdalīt dažādas inovācijas formas attiecīgi piešķirot lielāku punktu skaitu ne tikai pēc inovācijas

mēroga, bet arī pēc inovācijas formas, tādējādi stimulējot mazāk attīstītās, bet ES plānošanas dokumentos par būtiskām atzītās inovācijas formas.

Ieteikums ir sniegt mērķtiecīgu atbalstu ar būvniecības projektu dokumentāciju saistīto grūtību pārvarēšanai uzņēmējiem un nevalstiskajam sektoram.

Sekojošajās kopējām uzņēmējdarbības un tirgus tendencēm, kā arī izvirzītajiem ilgtspējīgas attīstības un klimata neitralitātes mērķiem, digitalizācijas, bioekonomikas un aprites ekonomikas principu iedzīvināšana būtu iekļaujama un veicinām teritorijas ekonomikas stiprināšanas rīcībās nākamajā plānošanas periodā

PIELIKUMI

Pielikums Nr.1 Demogrāfiskās tendences teritorijā

Iedzīvotāju skaits pilsētā un pagastos, Avots: CSP dati, 2022

Teritorija	2011	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Līgatne	1142	1057	1012	993	1004	999	1010	1009
Amatas pagasts	687	678	650	620	610	617	610	608
Drabešu pagasts	2460	2346	2245	2202	2184	2172	2151	2146
Drustu pagasts	941	876	831	802	778	770	752	750
Dzērbenes pagasts	868	779	743	741	722	725	724	703
Inešu pagasts	680	622	601	581	579	561	556	543
Jaunpiebalgas pagasts	1957	1831	1792	1742	1683	1645	1630	1621
Kaives pagasts	340	320	307	288	278	271	277	256
Liepas pagasts	2937	2805	2776	2726	2671	2667	2631	2620
Līgatnes pagasts	2542	2346	2299	2265	2247	2250	2229	2200
Mārsnēnu pagasts	786	705	708	699	703	692	697	727
Nītaures pagasts	857	795	785	738	726	710	698	676
Priekuļu pagasts	4045	3866	3816	3730	3682	3671	3647	3602
Raiskuma pagasts	1467	1435	1401	1384	1364	1312	1299	1286
Raunas pagasts	2651	2330	2293	2288	2243	2248	2229	2205
Skujenes pagasts	850	764	762	726	755	799	829	792
Taurenas pagasts	836	779	753	742	725	706	690	675
Vaives pagasts	1482	1361	1334	1355	1340	1332	1309	1333
Vecpiebalgas pagasts	1431	1343	1286	1252	1229	1282	1271	1247
Veselavas pagasts	597	569	569	550	529	501	491	474
Zaubes pagasts	813	754	723	703	690	661	660	667
Zosēnu pagasts	433	361	348	340	328	328	314	296

Iedzīvotāji pēc vecuma grupām pilsētā, pagastos; Avots: CSP dati, 2022

Teritorija	Vecuma grupa	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Līgatne	Pavisam	1057	1012	993	1004	999	1010	1009
	0–6 gadi	55	60	61	68	69	78	84
	7–14 gadi	91	87	76	77	77	78	77
	15–24 gadi	105	94	89	87	81	80	77
	25–34 gadi	141	140	131	141	148	144	139
	35–44 gadi	120	112	118	122	114	124	131
	45–54 gadi	137	122	129	114	106	104	102
	55–64 gadi	137	139	135	133	137	143	139
	65 gadi un vairāk	271	258	254	262	267	259	260
Amatas pagasts	Pavisam	678	650	620	610	617	610	608
	0–6 gadi	49	39	31	34	36	33	31

	7–14 gadi	53	49	43	45	44	49	44
	15–24 gadi	85	80	78	69	74	74	72
	25–34 gadi	92	83	73	65	68	61	67
	35–44 gadi	81	81	79	82	75	79	72
	45–54 gadi	101	92	89	89	91	94	96
	55–64 gadi	92	100	100	104	103	99	101
	65 gadi un vairāk	125	126	127	122	126	121	125
Drabešu pagasts	Pavisam	2346	2245	2202	2184	2172	2151	2146
	0–6 gadi	172	153	160	161	147	148	149
	7–14 gadi	215	205	187	183	190	184	194
	15–24 gadi	272	234	226	214	214	225	213
	25–34 gadi	324	308	295	296	267	235	228
	35–44 gadi	283	281	273	282	289	285	277
	45–54 gadi	342	318	310	296	302	312	323
	55–64 gadi	320	333	342	344	339	332	337
	65 gadi un vairāk	418	413	409	408	424	430	425
Drustu pagasts	Pavisam	876	831	802	778	770	752	750
	0–6 gadi	51	42	37	31	26	29	34
	7–14 gadi	64	60	59	65	67	65	63
	15–24 gadi	100	84	76	68	65	74	80
	25–34 gadi	119	114	105	97	92	85	84
	35–44 gadi	101	99	95	87	82	75	70
	45–54 gadi	123	108	112	107	112	103	102
	55–64 gadi	108	118	112	119	122	129	135
	65 gadi un vairāk	210	206	206	204	204	192	182
Dzērbenes pagasts	Pavisam	779	743	741	722	725	724	703
	0–6 gadi	50	46	49	53	50	47	43
	7–14 gadi	57	55	54	51	57	61	62
	15–24 gadi	94	79	78	71	68	68	62
	25–34 gadi	123	114	118	113	107	99	88
	35–44 gadi	78	70	65	69	80	91	93
	45–54 gadi	117	119	108	95	94	92	88
	55–64 gadi	107	112	121	123	133	128	125
	65 gadi un vairāk	153	148	148	147	136	138	142
Inešu pagasts	Pavisam	622	601	581	579	561	556	543
	0–6 gadi	30	29	28	28	33	28	26
	7–14 gadi	52	46	44	47	40	43	41
	15–24 gadi	90	77	65	60	58	55	57
	25–34 gadi	106	103	102	100	95	93	86

	35–44 gadi	80	74	71	70	64	58	55
	45–54 gadi	103	105	108	106	98	103	104
	55–64 gadi	63	70	72	81	86	85	90
	65 gadi un vairāk	98	97	91	87	87	91	84
Jaunpiebalgas pagasts	Pavisam	1831	1792	1742	1683	1645	1630	1621
	0–6 gadi	113	110	117	121	112	109	109
	7–14 gadi	136	133	122	110	115	121	132
	15–24 gadi	253	234	228	206	194	183	173
	25–34 gadi	232	245	228	224	215	205	202
	35–44 gadi	227	199	191	182	175	168	170
	45–54 gadi	238	245	247	233	230	239	231
	55–64 gadi	251	243	227	225	228	218	224
	65 gadi un vairāk	381	383	382	382	376	387	380
Kaives pagasts	Pavisam	320	307	288	278	271	277	256
	0–6 gadi	19	16	16	14	10	14	8
	7–14 gadi	26	22	20	16	19	16	20
	15–24 gadi	41	35	30	30	31	34	26
	25–34 gadi	41	45	43	44	38	42	46
	35–44 gadi	29	24	27	28	30	29	27
	45–54 gadi	52	51	43	37	37	36	27
	55–64 gadi	48	48	50	54	57	58	54
	65 gadi un vairāk	64	66	59	55	49	48	48
Liepas pagasts	Pavisam	2805	2776	2726	2671	2667	2631	2620
	0–6 gadi	184	198	188	174	188	188	194
	7–14 gadi	230	224	214	212	209	202	204
	15–24 gadi	357	334	308	278	276	279	276
	25–34 gadi	310	314	330	318	319	310	313
	35–44 gadi	373	349	319	314	291	275	273
	45–54 gadi	427	423	423	419	405	402	387
	55–64 gadi	357	364	385	400	416	408	403
	65 gadi un vairāk	567	570	559	556	563	567	570
Līgatnes pagasts	Pavisam	2346	2299	2265	2247	2250	2229	2200
	0–6 gadi	160	156	150	157	157	160	163
	7–14 gadi	159	168	168	160	172	178	189
	15–24 gadi	249	233	218	196	189	178	181
	25–34 gadi	342	322	299	287	290	286	269
	35–44 gadi	299	293	298	307	297	305	313
	45–54 gadi	332	313	307	295	296	272	258
	55–64 gadi	328	334	334	343	330	347	338

	65 gadi un vairāk	477	480	491	502	519	503	489
Mārsnēnu pagasts	Pavisam	705	708	699	703	692	697	727
	0–6 gadi	46	54	56	55	64	66	59
	7–14 gadi	50	53	52	55	57	58	61
	15–24 gadi	101	99	90	85	77	77	85
	25–34 gadi	124	114	112	116	113	114	96
	35–44 gadi	68	69	77	75	71	72	83
	45–54 gadi	106	106	101	100	96	90	87
	55–64 gadi	89	91	89	94	100	103	104
	65 gadi un vairāk	121	122	122	123	114	117	152
Nītaures pagasts	Pavisam	795	785	738	726	710	698	676
	0–6 gadi	59	59	54	57	60	61	50
	7–14 gadi	66	69	65	65	53	55	55
	15–24 gadi	119	113	90	77	77	76	66
	25–34 gadi	111	110	119	115	109	99	100
	35–44 gadi	88	90	80	81	81	86	82
	45–54 gadi	119	110	107	104	94	88	93
	55–64 gadi	99	101	98	104	107	112	115
	65 gadi un vairāk	134	133	125	123	129	121	115
Priekuļu pagasts	Pavisam	3866	3816	3730	3682	3671	3647	3602
	0–6 gadi	261	293	298	288	290	285	266
	7–14 gadi	311	308	278	290	290	297	301
	15–24 gadi	447	397	357	350	355	351	348
	25–34 gadi	555	561	551	508	493	475	460
	35–44 gadi	460	432	408	428	436	448	427
	45–54 gadi	573	567	565	543	531	514	524
	55–64 gadi	517	509	508	526	531	536	527
	65 gadi un vairāk	742	749	765	749	745	741	749
Raiskuma pagasts	Pavisam	1435	1401	1384	1364	1312	1299	1286
	0–6 gadi	79	87	95	95	81	74	70
	7–14 gadi	110	109	110	111	102	106	105
	15–24 gadi	173	147	133	128	114	112	119
	25–34 gadi	203	206	194	180	173	177	157
	35–44 gadi	159	150	142	144	146	145	156
	45–54 gadi	241	226	227	214	218	216	212
	55–64 gadi	166	183	188	198	198	190	193
	65 gadi un vairāk	304	293	295	294	280	279	274

Raunas pagasts	Pavisam	2 330	2 293	2 288	2 243	2 248	2 229	2 205
	0–6 gadi	131	143	133	130	150	147	140
	7–14 gadi	188	189	183	173	169	163	168
	15–24 gadi	275	255	239	232	222	225	218
	25–34 gadi	315	316	317	295	294	271	263
	35–44 gadi	273	258	256	263	270	282	282
	45–54 gadi	355	342	346	326	313	292	284
	55–64 gadi	302	293	299	317	343	334	333
	65 gadi un vairāk	491	497	515	507	487	515	517
Skujenes pagasts	Pavisam	764	762	726	755	799	829	792
	0–6 gadi	43	38	40	49	50	49	49
	7–14 gadi	60	69	60	59	59	50	49
	15–24 gadi	110	107	96	88	77	77	74
	25–34 gadi	86	85	86	89	101	92	91
	35–44 gadi	96	82	68	66	60	71	69
	45–54 gadi	88	100	99	102	100	101	103
	55–64 gadi	111	107	94	99	112	100	100
	65 gadi un vairāk	170	174	183	203	240	289	257
Taurenas pagasts	Pavisam	779	753	742	725	706	690	675
	0–6 gadi	43	42	44	41	41	38	32
	7–14 gadi	60	63	66	64	61	56	57
	15–24 gadi	88	74	69	67	62	68	69
	25–34 gadi	118	117	114	114	110	107	92
	35–44 gadi	80	75	73	64	64	61	65
	45–54 gadi	130	126	122	122	110	103	95
	55–64 gadi	99	98	99	103	112	113	114
	65 gadi un vairāk	161	158	155	150	146	144	151
Vaives pagasts	Pavisam	1361	1334	1355	1340	1332	1309	1333
	0–6 gadi	110	102	118	118	114	112	131
	7–14 gadi	130	132	126	120	129	133	140
	15–24 gadi	177	168	156	151	145	126	129
	25–34 gadi	176	166	173	177	167	168	166
	35–44 gadi	148	150	163	164	166	160	158
	45–54 gadi	188	178	165	170	174	179	175
	55–64 gadi	169	173	198	184	182	180	187
	65 gadi un vairāk	263	265	256	256	255	251	247
Vecpiebalgas pagasts	Pavisam	1343	1286	1252	1229	1282	1271	1247
	0–6 gadi	76	78	71	64	62	60	52
	7–14 gadi	83	71	74	78	77	84	84

	15–24 gadi	159	141	123	116	118	114	115
	25–34 gadi	185	166	170	176	188	184	166
	35–44 gadi	149	150	140	133	148	140	153
	45–54 gadi	220	207	195	180	187	193	199
	55–64 gadi	181	181	188	206	221	227	218
	65 gadi un vairāk	290	292	291	276	281	269	260
Veselavas pagasts	Pavisam	569	569	550	529	501	491	474
	0–6 gadi	43	51	47	34	33	30	29
	7–14 gadi	40	39	43	44	41	39	35
	15–24 gadi	66	65	58	51	42	43	43
	25–34 gadi	77	76	75	69	61	54	46
	35–44 gadi	69	65	52	58	55	59	60
	45–54 gadi	86	81	79	80	75	66	64
	55–64 gadi	87	85	83	78	80	81	78
	65 gadi un vairāk	101	107	113	115	114	119	119
Zaubes pagasts	Pavisam	754	723	703	690	661	660	667
	0–6 gadi	32	36	38	40	39	42	51
	7–14 gadi	62	59	48	46	41	45	41
	15–24 gadi	91	82	78	71	61	57	67
	25–34 gadi	104	100	102	100	98	98	92
	35–44 gadi	97	94	94	92	86	83	85
	45–54 gadi	118	110	103	103	109	104	105
	55–64 gadi	82	85	92	100	94	98	95
	65 gadi un vairāk	168	157	148	138	133	133	131
Zosēnu pagasts	Pavisam	361	348	340	328	328	314	296
	0–6 gadi	23	24	20	22	23	21	18
	7–14 gadi	28	32	34	30	37	35	28
	15–24 gadi	51	47	41	37	35	36	35
	25–34 gadi	32	28	27	28	35	30	32
	35–44 gadi	43	36	36	32	28	26	20
	45–54 gadi	45	48	49	47	46	46	44
	55–64 gadi	49	51	51	49	47	47	52
	65 gadi un vairāk	90	82	82	83	77	73	67

Pielikums Nr.2. Nodarbinātības dati

Nodarbināto skaits pēc faktiskās darba vietas; Avots: CSP dati, 2022

Teritorija	Vidējais darbinieku skaits	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Vaives pagasts	Pavisam	374	365	347	374	332	302	282
	Sabiedriskajā sektorā	86	87	84	81	84	83	70
	Vispārējās valdības sektorā	84	85	81	77	82	81	69
	Privātajā sektorā	288	278	263	293	248	219	212
Līgatne	Pavisam	271	217	204	200	201	208	189
	Sabiedriskajā sektorā	162	149	138	135	134	129	101
	Vispārējās valdības sektorā	154	142	135	132	132	127	101
	Privātajā sektorā	109	68	66	65	67	79	88
Līgatnes pagasts	Pavisam	600	575	603	632	646	612	652
	Sabiedriskajā sektorā	163	178	201	211	215	226	251
	Vispārējās valdības sektorā	141	129	151	155	161	175	202
	Privātajā sektorā	437	397	402	421	431	386	401
Amatas pagasts	Pavisam	279	273	227	232	219	211	200
	Sabiedriskajā sektorā	150	153	172	186	177	171	159
	Vispārējās valdības sektorā	147	152	171	185	172	168	157
	Privātajā sektorā	129	120	55	46	42	40	41
Drabešu pagasts	Pavisam	1105	1017	1022	989	1029	1003	1040
	Sabiedriskajā sektorā	232	199	164	146	194	171	182
	Vispārējās valdības sektorā	213	176	143	101	151	131	143
	Privātajā sektorā	873	818	858	843	835	832	858
Nītaures pagasts	Pavisam	188	183	186	182	190	177	172
	Sabiedriskajā sektorā	63	68	68	69	73	71	63

	Vispārējās valdības sektorā	62	67	67	69	73	71	63
	Privātajā sektorā	125	115	118	113	117	106	109
Skujuenes pagasts	Pavisam	91	85	87	59	61	99	129
	Sabiedriskajā sektorā	63	66	64	42	40	69	95
	Vispārējās valdības sektorā	62	64	62	41	40	38	38
	Privātajā sektorā	28	19	23	17	21	30	34
Zaubes pagasts	Pavisam	103	104	133	111	118	125	125
	Sabiedriskajā sektorā	36	34	36	36	38	41	40
	Vispārējās valdības sektorā	31	30	31	32	34	37	36
	Privātajā sektorā	67	70	97	75	80	84	85
Jaunpiebalgas pagasts	Pavisam	446	440	454	455	437	434	436
	Sabiedriskajā sektorā	177	174	178	206	193	191	205
	Vispārējās valdības sektorā	168	165	171	185	189	186	204
	Privātajā sektorā	269	266	276	249	244	243	231
Zosēnu pagasts	Pavisam	38	27	29	41	34	33	34
	Sabiedriskajā sektorā	8	7	7	9	8	8	9
	Vispārējās valdības sektorā	7	6	6	8	8	8	9
	Privātajā sektorā	30	20	22	32	26	25	25
Liepas pagasts	Pavisam	477	420	397	401	405	413	414
	Sabiedriskajā sektorā	169	145	129	138	133	124	110
	Vispārējās valdības sektorā	162	139	123	132	129	121	102
	Privātajā sektorā	308	275	268	263	272	289	304
Mārsnēnu pagasts	Pavisam	56	67	66	67	50	28	33
	Sabiedriskajā sektorā	29	31	33	34	30	11	13

	Vispārējās valdības sektorā	29	31	33	34	30	11	13
	Privātajā sektorā	27	36	33	33	20	17	20
Priekuļu pagasts	Pavisam	1461	1395	1525	1520	1493	1475	1536
	Sabiedriskajā sektorā	566	596	660	628	619	543	602
	Vispārējās valdības sektorā	459	481	520	517	503	451	513
	Privātajā sektorā	895	799	865	892	874	932	934
Veselavas pagasts	Pavisam	147	116	127	125	106	110	108
	Sabiedriskajā sektorā	38	36	32	32	33	31	37
	Vispārējās valdības sektorā	37	35	31	32	33	31	37
	Privātajā sektorā	109	80	95	93	73	79	71
Raiskuma pagasts	Pavisam	286	323	304	302	310	302	319
	Sabiedriskajā sektorā	136	136	127	124	118	116	112
	Vispārējās valdības sektorā	115	117	109	106	102	97	92
	Privātajā sektorā	150	187	177	178	192	186	207
Drustu pagasts	Pavisam	135	135	126	110	131	128	114
	Sabiedriskajā sektorā	62	61	60	59	94	83	63
	Vispārējās valdības sektorā	60	60	59	57	56	55	54
	Privātajā sektorā	73	74	66	51	37	45	51
Raunas pagasts	Pavisam	667	606	688	610	672	690	722
	Sabiedriskajā sektorā	215	189	170	181	211	215	212
	Vispārējās valdības sektorā	199	174	158	171	168	168	174
	Privātajā sektorā	452	417	518	429	461	475	510
Dzērbenes pagasts	Pavisam	121	121	123	113	147	173	178
	Sabiedriskajā sektorā	61	58	55	56	60	79	77

	Vispārējās valdības sektorā	46	47	46	46	52	72	77
	Privātajā sektorā	60	63	68	57	87	94	101
Inešu pagasts	Pavisam	95	123	133	142	119	103	117
	Sabiedriskajā sektorā	26	27	25	23	15	1	1
	Vispārējās valdības sektorā	24	26	24	23	15	1	1
	Privātajā sektorā	69	96	108	119	104	102	116
Kaives pagasts	Pavisam	13	12	12	14	11	16	20
	Sabiedriskajā sektorā	3	3	2	2	1	1	1
	Vispārējās valdības sektorā	3	3	2	2	1	1	1
	Privātajā sektorā	10	9	10	12	10	15	19
Tauresnes pagasts	Pavisam	183	198	203	189	153	136	145
	Sabiedriskajā sektorā	51	50	51	52	36	16	24
	Vispārējās valdības sektorā	47	47	49	49	34	12	16
	Privātajā sektorā	132	148	152	137	117	120	121
Vecpiebalgas pagasts	Pavisam	505	435	419	454	425	472	441
	Sabiedriskajā sektorā	275	227	224	262	266	282	261
	Vispārējās valdības sektorā	273	224	221	257	260	277	262
	Privātajā sektorā	230	208	195	192	159	190	180
Pašnodarbināto skaits								
Vaives pagasts	Pavisam	44	62	57	53	54	48	45
	Sabiedriskajā sektorā	0	0	0	0	0	0	0
	Vispārējās valdības sektorā	0	0	0	0	0	0	0
	Privātajā sektorā	44	62	57	53	54	48	45
	Sabiedriskajā sektorā	0	0	0	0	0	0	0

	Vispārējās valdības sektorā	0	0	0	0	0	0	0
	Privātajā sektorā	15	26	27	26	20	19	34
Līgatnes pagasts	Pavisam	72	72	72	65	64	58	51
	Sabiedriskajā sektorā	0	0	0	0	0	0	0
	Vispārējās valdības sektorā	0	0	0	0	0	0	0
	Privātajā sektorā	72	72	72	65	64	58	51
Amatas pagasts	Pavisam	14	19	23	27	26	27	26
	Sabiedriskajā sektorā	0	0	0	0	0	0	0
	Vispārējās valdības sektorā	0	0	0	0	0	0	0
	Privātajā sektorā	14	19	23	27	26	27	26
Drabešu pagasts	Pavisam	52	63	75	68	69	65	84
	Sabiedriskajā sektorā	0	0	0	0	0	0	0
	Vispārējās valdības sektorā	0	0	0	0	0	0	0
	Privātajā sektorā	52	63	75	68	69	65	84
Nītaures pagasts	Pavisam	22	29	32	29	26	28	19
	Sabiedriskajā sektorā	0	0	0	0	0	0	0
	Vispārējās valdības sektorā	0	0	0	0	0	0	0
	Privātajā sektorā	22	29	32	29	26	28	19
Skujenes pagasts	Pavisam	23	28	30	30	24	30	24
	Sabiedriskajā sektorā	0	0	0	0	0	0	0
	Vispārējās valdības sektorā	0	0	0	0	0	0	0
	Privātajā sektorā	23	28	30	30	24	30	24
.Zaubes pagasts	Pavisam	43	43	44	42	42	36	31
	Sabiedriskajā sektorā	0	0	0	0	0	0	0

	Vispārējās valdības sektorā	0	0	0	0	0	0	0
	Privātajā sektorā	43	43	44	42	42	36	31
Jaunpiebalgas pagasts	Pavisam	81	83	96	86	86	75	70
	Sabiedriskajā sektorā	0	0	0	0	0	0	0
	Vispārējās valdības sektorā	0	0	0	0	0	0	0
	Privātajā sektorā	81	83	96	86	86	75	70
Zosēnu pagasts	Pavisam	24	24	19	15	17	19	16
	Sabiedriskajā sektorā	0	0	0	0	0	0	0
	Vispārējās valdības sektorā	0	0	0	0	0	0	0
	Privātajā sektorā	24	24	19	15	17	19	16
Liepas pagasts	Pavisam	38	66	67	64	63	65	59
	Sabiedriskajā sektorā	0	0	0	0	0	0	0
	Vispārējās valdības sektorā	0	0	0	0	0	0	0
	Privātajā sektorā	38	66	67	64	63	65	59
Mārsnēnu pagasts	Pavisam	19	25	24	24	18	16	13
	Sabiedriskajā sektorā	0	0	0	0	0	0	0
	Vispārējās valdības sektorā	0	0	0	0	0	0	0
	Privātajā sektorā	19	25	24	24	18	16	13
Priekuļu pagasts	Pavisam	133	151	181	165	152	152	149
	Sabiedriskajā sektorā	0	0	0	0	0	0	0
	Vispārējās valdības sektorā	0	0	0	0	0	0	0
	Privātajā sektorā	133	151	181	165	152	152	149
Veselavas pagasts	Pavisam	23	27	31	27	28	22	24
	Sabiedriskajā sektorā	0	0	0	0	0	0	0

	Vispārējās valdības sektorā	0	0	0	0	0	0	0
	Privātajā sektorā	23	27	31	27	28	22	24
Raiskuma pagasts	Pavisam	48	68	75	70	67	63	67
	Sabiedriskajā sektorā	0	0	0	0	0	0	0
	Vispārējās valdības sektorā	0	0	0	0	0	0	0
	Privātajā sektorā	48	68	75	70	67	63	67
Drustu pagasts	Pavisam	27	31	32	28	26	25	26
	Sabiedriskajā sektorā	0	0	0	0	0	0	0
	Vispārējās valdības sektorā	0	0	0	0	0	0	0
	Privātajā sektorā	27	31	32	28	26	25	26
Raunas pagasts	Pavisam	91	113	102	94	89	91	80
	Sabiedriskajā sektorā	0	0	0	0	0	0	0
	Vispārējās valdības sektorā	0	0	0	0	0	0	0
	Privātajā sektorā	91	113	102	94	89	91	80
Dzērbenes pagasts	Pavisam	54	52	44	38	37	37	32
	Sabiedriskajā sektorā	0	0	0	0	0	0	0
	Vispārējās valdības sektorā	0	0	0	0	0	0	0
	Privātajā sektorā	54	52	44	38	37	37	32
Inešu pagasts	Pavisam	30	25	34	22	20	17	20
	Sabiedriskajā sektorā	0	0	0	0	0	0	0
	Vispārējās valdības sektorā	0	0	0	0	0	0	0
	Privātajā sektorā	30	25	34	22	20	17	20
Kaives pagasts	Pavisam	38	37	38	41	39	36	34
	Sabiedriskajā sektorā	0	0	0	0	0	0	0
	Vispārējās valdības sektorā	0	0	0	0	0	0	0

	Privātajā sektorā	38	37	38	41	39	36	34
Tauresnes pagasts	Pavisam	27	27	35	36	37	36	35
	Sabiedriskajā sektorā	0	0	0	0	0	0	0
	Vispārējās valdības sektorā	0	0	0	0	0	0	0
	Privātajā sektorā	27	27	35	36	37	36	35
Vecpiebalgas pagasts	Pavisam	48	51	53	55	43	41	67
	Sabiedriskajā sektorā	0	0	0	0	0	0	0
	Vispārējās valdības sektorā	0	0	0	0	0	0	0
	Privātajā sektorā	48	51	53	55	43	41	67

Pielikums Nr.3 Uzņēmumu skaits teritorijā

Visu uzņēmumu kopskaits VRG teritorijas administratīvajās vienībās, SIA Lursoft dati, 2022

Teritorija	2014	2020	Starpība
Amatas pagasts	82	76	-5
Drabešu pagasts	229	224	-5
Drustu pagasts	136	123	-13
Dzērbenes pagasts	103	97	-6
Inešu pagasts	71	68	-3
Jaunpiebalgas pagasts	145	157	12
Kaives pagasts	31	25	-6
Liepas pagasts	238	260	22
Līgatnes pagasts	285	283	-2
Mārsnēnu pagasts	66	55	-11
Nītaures pagasts	108	98	-10
Priekuļu pagasts	342	317	-25
Raiskuma pagasts	198	188	-10
Raunas pagasts	338	306	-32
Skujenes pagasts	144	126	-18
Taures pagasts	82	64	-18
Vaives pagasts	224	205	-19
Vecpiebalgas pagasts	143	123	-20
Veselavas pagasts	100	88	-12
Zaubes pagasts	96	97	1
Zosēnu pagasts	56	49	-7

Zemnieku saimniecību un SIA skaits VRG teritorijas administratīvajās vienībās, SIA Lursoft dati, 2022

	2014	2020	Starpība	2014	2020	starpība
Teritorija	Zemnieku saimniecību skaits			SIA skaits		
Amatas pagasts	62	50	12	13	21	8
Drabešu pagasts	69	53	16	129	147	18

Drustu pagasts	113	89	24	15	26	11
Dzērbenes pagasts	64	51	13	24	34	10
Inešu pagasts	38	28	10	25	34	9
Jaunpiebalgas pagasts	82	68	14	43	73	30
Kaives pagasts	21	16	5	9	8	-1
Liepas pagasts	71	59	12	104	160	56
Līgatnes pagasts	102	83	19	132	159	27
Mārsnēnu pagasts	46	36	10	11	14	3
Nītaures pagasts	69	60	9	25	26	1
Prickuļu pagasts	73	60	13	169	189	20
Raiskuma pagasts	120	96	24	49	71	22
Raunas pagasts	219	187	32	95	100	5
Skujenes pagasts	105	85	20	18	25	7
Taures pagasts	48	31	17	25	28	3
Vaives pagasts	154	117	37	49	74	25
Vecpiebalgas pagasts	93	71	22	30	36	6
Veselavas pagasts	66	52	14	22	28	6
Zaubes pagasts	63	56	7	28	38	10
Zosēnu pagasts	41	33	8	10	12	2
Kopā	1719	1381	338	1025	1303	278

1.1.rīcības ietvaros īstenoto, īstenošanā vai vērtēšanā esošo projektu saraksts pēc administratīvo vienību iedalījuma

Administratīvi teritoriālā vienība	Projekta nosaukums, īstenotājs
Drabešu pagasts	Mašinizētas meža stādīšanas iekārtas iegāde, SIA METSO SIA Pārvietojamās pirts un kubla noma, Jānis Puriņš Kempinga "Oškalns" attīstība Drabešu pagastā, SIA TR BALTIC SIA Bezkontakta kafijas automātu uzstādīšana Cēsu rajona lauku partnerības darbības teritorijā, SIA Arvilsen Ūdens atrakciju parka izveidošana, Ieva Timofejeva Vietējās produkcijas tirdzniecības vietas izveide, SIA LKOM Gaļas pārstrādes nozares paplašināšana uzņēmumā, SIA Milža slota Amatniecības uzņēmuma SIA "Agma Plus" attīstība, SIA AGMA PLUS Kombuča - ražošanas paplašināšana, SIA LKOM Gaļas pārstrādes nozares attīstība uzņēmumā, SIA Milža slota Uzņēmējdarbības uzsākšana Amatas novadā, SIA RR Events Atpūta pie Amatas un Zaļā dzelzceļa maršruta attīstība Amatas novadā, BDR ANŽELAS BRICES SLĒPOŠANAS UN VELOBRAUKŠANAS KLUBS SIA "Nilsson" kafijas ražotnes attīstība un eksportspējīgas produkcijas ražošanas ieviešana, SIA Nilsson Kombuča - dzīvības dzēriena ražošana, SIA LKOM Viskija ražotnes izveide Amatas novada Drabešu pagastā, SIA Veselības Laboratorija SIA Nilsson kafijas ražotnes attīstība un darbības efektivitātes paaugstināšana, SIA Nilsson
Drustu pagasts	Glempinga DiDille attīstība un labiekārtošana, Ēriks Palkavnieks Viesu nama "Ūdensrozes" attīstība Drustu pagasta Raunas novadā, SIA Vodakar IK "Traniņš" attīstība, iegādājoties jaunu meža traktoru, IK Traniņš Ūdensaugu, niedru pļaušanas pakalpojuma pilnveidošana, Egons Kļaviņš
Dzērbenes pagasts	Dziļurbuma ierīkošana viesu mājas "Saknītes" darbības nodrošināšanai, SIA VIVA 5
Inešu pagasts	Gumijas segumu ražošana, Andris Jermacāns Kosmētikas ražošanas iekārtas iegāde SIA ApiMI ražotnes pilnveidošanai, SIA ApiMI
Jaunpiebalgas pagasts	Dizaina pulksteņu un citu elektronikas priekšmetu ražošanas uzņēmuma izveide, SIA Radīsim IK "BELS-AB" darbības attīstība CRLP teritorijā, IK BELS-AB
Kaives pagasts	Ieguldījums konservu ražošanā un pakalpojumā Kaives pagastā, SIA Konservu Fabrika Paleo

Liepas pagasts	LazerFun, SIA LaazerFun Jauna pakalpojuma izveide - augsnes sagatavošana izcirtumos koku stādīšanai, SIA LOGSETER
Līgatne un Līgatnes pagasts	Elektrisko velosipēdu noma "Lazy Bikes", Matīss Liepiņš Mazā māja Līgatnē, Vineta Zepa Mobīla zāģēšanas un malkas sagatavošanas pakalpojuma izveide, Matīss Preimanis Tūrisma mītnes "Zviedri" izveide, Sanda Kaša Savvaļas briežu vērošanas stacija, Māris Skujiņš Reklāmdizaina uzņēmuma izveide Līgatnes pagastā, Indra Kaša Masīvkoka apstrādes darbnīca – muzejs, IK VIENKOČI IK
Mārsēnu pagasts	Apdrukas un šūšanas darbnīca, Gunita Karole
Priekuļu pagasts	Metāla pulverkrāsošanas iekārtu iegāde SIA "Graw Group" uzņēmējdarbības attīstībai, SIA Graw Group Viesu nama Vaives dzirnavas II kārtā, SIA Vaives Dzirnavas Apskaņošanas un apgaismošanas pakalpojuma uzlabošana, SIA EF System SIA Foto pakalpojumu attīstība, SIA ASTRO GK Auto remonta darbnīcas attīstība, SIA ELRETO Kokapstrādes iekārtu iegāde SIA "Graw Group" uzņēmējdarbības uzsākšanai un attīstībai, SIA Graw Group ZS "Ķingās" maizes ceptuves attīstība, ZS Cēsu rajona Priekuļu pagasta zemnieku saimniecība "ĶINGAS" Vaives dzirnavu klēts pārbūve viesu uzņemšanai un tūrisma pakalpojuma dažādošanai, Jānis Grīnbergs SIA "Raunas māls" attīstība, tehnoloģisko iekārtu atjaunošana, SIA Raunas māls Jaunu ražošanas pamatlīdzekļu iegāde, SIA Autine Tools Company
Raiskuma pagasts	Uzņēmuma saimnieciskās darbības attīstīšana, SIA Vidzemes kardānu centrs Digitālo izstāžu attīstība, BDR "Live Latvija" Suņu pastaigu un adžiliti treniņu laukuma izveide Raiskumā, SIA Apaļkalns SIA Vidzemes kardānu centrs saimnieciskās darbības attīstīšana, SIA Vidzemes kardānu centrs Z/S "Ķeči" attīstība, 2.kārta, ZS Cēsu rajona Raiskuma pagasta zemnieku saimniecība "ĶEČI" Uzņēmuma radīšana, Sandis Veitmanis Jauna pakalpojuma ieviešana un vides pilnveidošana kempingā "Apaļkalns", SIA Apaļkalns SIA "AJ Furniture" apkures iekārtas nomaiņa, veicinot produktīvāku resursu izmantošanu un uzņēmuma konkurētspēju, SIA Marte Furniture SIA "Raiskuma labumu darītava" attīstība, veicot ieguldījumus iekārtu iegādē, SIA Raiskuma labumu darītava Minigolfa spēles parka izveide kempingā "Apaļkalns", SIA Apaļkalns Lauku tūrisma attīstība Raiskuma pagasta Z/S "Ķeči", ZS Cēsu rajona Raiskuma pagasta zemnieku saimniecība "ĶEČI"

Raunas pagasts	SENĀ apmetne, ZS Cēsu rajona Raunas pagasta zemnieku saimniecība "JAUN-IEVIŅAS" Tūrisma pakalpojumu iespēju dažādošana piemājas saimniecībā "Grantes", Līga Sudraba Tūrisma pakalpojumu sniegšanas attīstīšana piemājas saimniecībā "Grantes", Līga Sudraba LATVIJAS ĶIPLOKA ražotnes labiekārtošana un attīstība, SIA LATVIJAS ĶIPLOKS SIA Latnature ražotnes labiekārtošana, SIA Latnature Ābolu un cidoniju sulu pasterizācija z/s "Oši", ZS Cēsu rajona Raunas pagasta zemnieku saimniecība "OŠI" Apstrādes rūpniecības ražotnes būves atjaunošana un modernizācija, SIA Fabrika Rauna Fotografēšanas pakalpojumu attīstīšana, Santa Sudraba SIA Latnature ražotnes labiekārtošana, SIA Latnature
Skujenes pagasts	Jauna uzņēmuma dibināšana ar inovatīvas iekārtas iegādi pārtikas pārstrādāšanai, Matīss Vaišļa Makaroni, SIA Gusts Apinis Atpūtas bāzes "Ezerrozes" modernizācija un tūrisma pakalpojumu dažādošana, IK Atpūtas bāze "Ezerrozes"
Vaives pagasts	CNC kā efektivitātes iespēja, SIA Troils Industry 2022, SIA Andersons Industry Industry, SIA Andersons Industry Klientu apkalpošanas kvalitātes uzlabošana slēpošanas un biatlona centrā "Cēsis", SIA CĒSU OLIMPISKAIS CENTRS Dizaina galdu ražošanas projekts, Monta Strode-Rode Mobilā koksnes šķeldotāja iegāde SIA Zīle Rokā esošo pakalpojumu attīstīšanai un jauna produkta radīšanai, SIA Zīle Rokā
Vecpiebalgas pagasts	Slātaviešu virtuve uz ezera, BDR Biedrība "Rideit" Skaldītas malkas ražotnes Z/S "Jaungērķēni" modernizācija, SIA JAUNGĒRĶĒNI Atklātais ūdens atrakciju parks Piebalgā 2017, BDR Biedrība "Rideit" Bioloģiskās maizes ražošana vietējam tirgum, ZS Cēsu rajona Vecpiebalgas pagasta zemnieku saimniecība "ZĀRDIŅI" SUP Alaukstā, BDR Biedrība "Rideit" Serferu paradīze, BDR Biedrība "Rideit"
Veselavas pagasts	Lauku SPA , Aija Jozēna

2.1.rīcības ietvaros īstenoto, īstenošanā vai vērtēšanā esošo projektu saraksts pēc administratīvo vienību iedalījuma

Administratīvi teritoriālā vienība	Projekta nosaukums, īstenotājs
Amatas pagasts	“ZAĻĀ CEĻA MELTURI-JAUNPIEBALGA PIEEJAMĪBAS UZLABOŠANA”, BDR "Latvijas Zaļo ceļu asociācija" Peldvietas labiekārtošana, izveidojot pontonu laipu Ģikšu ciema Putnu dīķī, PSV Cēsu novada Amatas apvienības pārvalde Kultūras pakalpojumu kvalitātes uzlabošana Amatas novada pagastos, PSV Cēsu novada Amatas apvienības pārvalde
Drabešu pagasts	Baznīcas grīdas un sienu panelējuma atjaunošana Āraišu baznīcas kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšanai un popularizēšanai, REL ĀRAIŠU EVAŅĢĒLISKI LUTERISKĀ DRAUDZE Āraišu baznīcas kultūrvēsturiskā mantojuma saglabāšana un popularizēšana, veicot baznīcas iekštelpu renovāciju, REL ĀRAIŠU EVAŅĢĒLISKI LUTERISKĀ DRAUDZE
Drustu pagasts	Krogus ezera peldvietas paplašināšana, labiekārtošana un vides pieejamības uzlabošana, PSV Smiltenes novada pašvaldība Drustu baznīcas fasādes atjaunošana, REL DRUSTU EVAŅĢĒLISKI LUTERISKĀ DRAUDZE Drustu hokeja laukums, BDR "Esi sveiks!"
Inešu pagasts	Vecpiebalgas muižas parka atjaunošana, PPI Cēsu novada Vecpiebalgas apvienības pārvalde Bērnu un jauniešu rotaļu laukuma izveide, BDR Inešu skolas draugi
Jaunpiebalgas pagasts	Skatu torņa “Viņķu kalns” teritorijas labiekārtošana, PSV Cēsu novada Jaunpiebalgas apvienības pārvalde Brīvdabas estrādes "Taces" fasādes vienkāršotā atjaunošana, PSV Cēsu novada Jaunpiebalgas apvienības pārvalde Skatu torņa būvniecība "Viņķu kalnā", PSV Cēsu novada Jaunpiebalgas apvienības pārvalde

Līgatne un Līgatnes pagasts	Apgaismojuma izveide "Dabas vērotāju dārzā" Līgatnē, SIA Restorānu inventāra noma Kultūrvēsturiskās takas izgaismošana Pilsoņu ielas posmā no Līgatnes upītes tiltiņa līdz Dzemdību namam, SIA Restorānu inventāra noma Gājēju infrastruktūras objektu būvniecība Līgatnes pilsētā, PSV Cēsu novada Līgatnes apvienības pārvalde Publiskas atpūtas vietas "Dabas vērotāju dārzs" izveide bijušajā Līgatnes dzemdību nama teritorijā, 2.kārta, SIA Restorānu inventāra noma Publiskas atpūtas vietas "Dabas vērotāju dārzs" izveide bijušajā Līgatnes dzemdību nama teritorijā, 1.kārta, SIA Restorānu inventāra noma Interaktīvās ekspozīcijas izveidošana Līgatnes papīra muzejā, BDR "Līgatnes vēstures biedrība" Līgatnes papīra muzeja aprīkojuma iegāde, BDR "Līgatnes vēstures biedrība"
Nītaures pagasts	Pārvietojies Nītaurē droši - gājēju celiņš ar 3D norādēm, PSV Cēsu novada Amatas apvienības pārvalde
Priekuļu pagasts	Priekuļu kultūras nama skatuves apgaismojuma maiņa energoefektivitātes un pasākumu kvalitātes uzlabošanai, PSV Cēsu novada Priekuļu apvienības pārvalde Latvijas laukaugu selekcijas muzeja attīstība, MZI APP Agrolesursu un ekonomikas institūts Ūdens brīvkrāna uzstādīšana Sporta birzītē, Priekuļos, PSV Cēsu novada Priekuļu apvienības pārvalde Velostatīvu uzstādīšana Priekuļu novadā, PSV Cēsu novada Priekuļu apvienības pārvalde Afišu stabu uzstādīšana Priekuļu novada teritorijā, pakalpojuma pieejamības uzlabošanai, PSV Cēsu novada Priekuļu apvienības pārvalde Teritorijas labiekārtošana "Sporta birzītē" Priekuļos, pieejamības, kvalitātes un sasniedzamības uzlabošanai, PSV Cēsu novada Priekuļu apvienības pārvalde
Raiskuma pagasts	Auciema pirmsskolas izglītības iestādes teritorijas labiekārtošana un apgaismojuma atjaunošana, PSV Cēsu novada Pārgaujas apvienības pārvalde Raiskuma muižas terases atjaunošana / āra lasītavas-bibliotēkas izveide, PSV Cēsu novada Pārgaujas apvienības pārvalde Vides pieejamības uzlabošana un aktīvās atpūtas dažādošana Raiskuma internātpamatskolas - rehabilitācijas centra teritorijā, PSV Cēsu novada Pārgaujas apvienības pārvalde

Raunas pagasts	Dzirnavgravas kāpņu komplekss, BDR Biedrība "Hestia Rauna" Interaktīvās izziņas un dabas takas turpinājums Raunas pilsdrupu teritorijā, PSV Raunas novada dome Velo trases izveide Raunā, PSV Raunas novada dome Interaktīvā izziņas un dabas taka Raunas pilsdrupu teritorijā, PSV Raunas novada dome
Vaives pagasts	Kaķupītes dabas takas labiekārtošanas 2.posms, PSV Cēsu novada pašvaldība Kaķupītes dabas takas aprīkošana, PSV Cēsu novada pašvaldība Vaives tautas nama modernizācija kopienu un pievilcīgas kultūrvides stiprināšanai, PSV Cēsu novada pašvaldība Vaives pagasta kapsētu digitalizācija, PSV Cēsu novada pašvaldība Dzeramā ūdens kvalitātes uzlabošana Zvannieku māju kopienai, BDR "ZVANNIEKU MĀJAS" Skatuves aprīkojuma iegāde Vaives tautas namam, PSV Cēsu novada pašvaldība
Vecpiebalgas pagasts	Bērnu rotaļu laukuma izveide Vecpiebalgā, PPI Cēsu novada Vecpiebalgas apvienības pārvalde Izstāžu taka Vecpiebalgas viesistabā, PPI Cēsu novada Vecpiebalgas apvienības pārvalde Viesistaba Vecpiebalgas pagasta centrā, PPI Cēsu novada Vecpiebalgas apvienības pārvalde

2.2.rīcības ietvaros īstenoto, īstenošanā vai vērtēšanā esošo projektu saraksts pēc administratīvo vienību iedalījuma

Administratīvi teritoriālā vienība	Projekta nosaukums, īstenotājs
Amatas pagasts	Visas ķepas kopā!, ZS Cēsu rajona Amatas pagasta Anitas Jegorovas zemnieka saimniecība "VECKALNA SERMUĻI"
Drabešu pagasts	Partizānu takas un auto stāvlaukuma uzturēšana un vides pieejamības nodrošināšana, NOD "Nodibinājums Brunis" Apmācību cikls "Seno amatu prasmju apguve", BDR Āraišu biedrība Iedzīvotāju funkcionālā stāvokļa analīze, izmantojot jaunākās tehnoloģijas - ķermeņa kompozīcijas analizatoru, BDR Sporta klubs "AŠAIS" Sieviešu uzņēmējdarbības veicināšana vietas potenciāla attīstībai, BDR Āraišu biedrība Iedzīvotāju fizisko spēju uzturēšana un pilnveidošana, sportisko sasniegumu uzlabošana, izmantojot jaunākos sporta tehnoloģiju risinājumus, BDR Sporta klubs "AŠAIS" Mūsdienīga funkcionālā treniņa pieejamība visu vecumu iedzīvotājiem, BDR Sporta klubs "AŠAIS" Amatu mājas darbības nodrošināšana un aktivitāšu dažādošana, BDR Biedrība "TRADICIONĀLĀS KULTŪRAS INICIATĪVU CENTRS "KasTe"" Veselīga dzīvesveida un sporta infrastruktūras pieejamības uzlabošana Amatas novada ciematos, PSV Cēsu novada Amatas apvienības pārvalde
Drustu pagasts	Zāles plāvēja- raidera iegāde "Mežkalna" teritorijas sakopšanai un uzturēšanai, BDR "Sporta Klubs EJ" Brīvdabas sirds, PSV Raunas novada dome
Dzērbenes pagasts	Neformālās izglītības programma "Radošā tūrisma potenciāls Cēsu rajona lauku partnerības teritorijā", BDR "Vidzemes Radošie stropi"
Jaunpiebalgas pagasts	Bērnu un jauniešu brīvā laika pavadīšanas telpu labiekārtošana, PSV Cēsu novada Jaunpiebalgas apvienības pārvalde "Trenažieru iegāde un uzstādīšana Jaunpiebalgas pagastā, sporta aktivitāšu dažādošanai vietējiem iedzīvotājiem", PSV Cēsu novada Jaunpiebalgas apvienības pārvalde Sporta un atpūtas laukuma izveidošana Jaunpiebalgas novada Jaunpiebalgas ciemā, PSV Cēsu novada Jaunpiebalgas apvienības pārvalde

Kaives pagasts	Peldvietas labiekārtošana pie Kaives ezera, PPI Cēsu novada Vecpiebalgas apvienības pārvalde Āra trenāžieri aktīvās atpūtas laukumā Kaives muižas parkā, BDR Līdzās Jauno prasmju darbnīca, BDR Līdzās Aktīvās atpūtas laukums Kaives muižas parkā, BDR Līdzās
Liepas pagasts	“Inovatīvas velotrases “Velozinis” ierīkošana Liepā”, PSV Cēsu novada Priekuļu apvienības pārvalde
Līgatne un Līgatnes pagasts	Citādā skaņa un gaisma, PSV Cēsu novada Līgatnes apvienības pārvalde Skrituļošanas laukuma izbūve Augšlīgatnē, PSV Cēsu novada Līgatnes apvienības pārvalde Krēslu iegāde Līgatnes kultūras namam, PSV Cēsu novada Līgatnes apvienības pārvalde Pārveidojamu pludmales volejbola laukumu izveide Līgatnē, PSV Cēsu novada Līgatnes apvienības pārvalde
Priekuļu pagasts	"Ideju darbnīca", PSV Cēsu novada Priekuļu apvienības pārvalde Ziemas sporta inventāra iegāde BDR Biedrībai "Sporta klubs"Priekuļi"", BDR Biedrība "Sporta klubs "Priekuļi"" Bērnu un jauniešu aktīvās atpūtas laukuma izveide Jāņmuižā, PSV Cēsu novada Priekuļu apvienības pārvalde Sporta un fizisko aktivitāšu dažādošana Priekuļu novadā, BDR "Rollertour" Profesionālas deju grīdas iegāde Priekuļu kultūras namam, PSV Cēsu novada Priekuļu apvienības pārvalde “Multifunkcionāla strītbola laukuma izveide Jāņmuižas ciemā”, BDR "Jāņmuižas aktīva dzīvesveida savienība"
Raiskuma pagasts	Raiskuma muižas parka labiekārtošana sabiedrisko aktivitāšu nodrošināšanai, PSV Cēsu novada Pārgaujas apvienības pārvalde Mobilās grīdas iegāde āra pasākumu vajadzībām Raiskuma pagastā, PSV Cēsu novada Pārgaujas apvienības pārvalde Āra trenāžieru izveide Auciema muižas parkā, PSV Cēsu novada Pārgaujas apvienības pārvalde Aprīkojuma iegāde Raiskuma pagasta tautas namam, PSV Cēsu novada Pārgaujas apvienības pārvalde Tautas tērpu iegāde Pārgaujas novada Raiskuma pagasta Jauktajam korim, PSV Cēsu novada Pārgaujas apvienības pārvalde
Raunas pagasts	Veselības istabas senioriem, NOD Nodibinājums "Raunas evaņģēliski luteriskās draudzes diakonijas centrs" Vingrošanas laukums senioriem, NOD Nodibinājums "Raunas evaņģēliski luteriskās draudzes diakonijas centrs"

Skujenes pagasts	Digitālā Skujene, BDR Biedrība "Skujenes kultūrvides attīstība" Viedā ciema atbalsta punkta izveide Amatas novada Skujenē, PSV Cēsu novada Amatas apvienības pārvalde Attīstošo materiālu iegāde Attīstības un bērnu pieskatīšanas centram Skujenē, PSV Cēsu novada Amatas apvienības pārvalde
Taurenies pagasts	Alternatīvās pedagoģijas metodes Vecpiebalgas novada pamatskolas pirmsskolas izglītības iestādē Taurenē, PPI Cēsu novada Vecpiebalgas apvienības pārvalde Peldvietas labiekārtošana pie Dabaru ezera, PPI Cēsu novada Vecpiebalgas apvienības pārvalde
Vaives pagasts	Vaives Amatu mājas darbības pilnveidošana, PSV Cēsu novada pašvaldība
Vecpiebalgas pagasts	Skaņu tehnikas iegāde Vecpiebalgas kultūras namam, PPI Cēsu novada Vecpiebalgas apvienības pārvalde Keramikas krāsns iegāde, BDR "Vecpiebalgas vidusskolas atbalsta biedrība" Skatu platformas- ekspozīcijas izveidošana "Kalna Kaibēnos", PPI Cēsu novada Vecpiebalgas apvienības pārvalde Skrejceļa rekonstrukcija Dzērbenes vispārīgizglītojošās un mūzikas pamatskolas sporta laukumā, PPI Cēsu novada Vecpiebalgas apvienības pārvalde Brežģa kalna skatu tornis, PPI Cēsu novada Vecpiebalgas apvienības pārvalde
Veselavas pagasts	Multi sensorās istabas izveide sajūtu attīstīšanai, PSV Cēsu novada Priekuļu apvienības pārvalde Aktīvo rotaļu šķēršļu takas izveidošana Veselavas pagasta bērnudārza teritorijā, PSV Cēsu novada Priekuļu apvienības pārvalde
Zosēnu pagasts	Bērnu un jauniešu brīvā laika pavadīšanas iespēju dažādošana Melnbāržu ciemā, PSV Cēsu novada Jaunpiebalgas apvienības pārvalde

Cēsu rajona lauku partnerības SVVA stratēģijas izvērtējuma fokusa grupas.

Fokusa grupa nr.1	“Rīcības 2.2. ietvaros atbalstāmo darbību izpildes un aktualitātes novērtējums”
Mērķa grupa	Sabiedriskā labuma projektu īstenotāji un nevalstisko organizāciju pārstāvji
Norises laiks un vieta	2022.gada 10.jūnijs, plkst. 14.00-15.00, Z/S “Brīvkalni”, Veselavas pagasts, Cēsu novads
Dalībnieku skaits	4
Fokusa grupas ietvaros tika apspriestas sekojošas Rīcības ietvaros atbalstāmās darbības: • Aprīkojuma iegāde sabiedrisko aktivitāšu, sporta, kultūras, interešu centru, mūžizglītības un sociālo pakalpojumu attīstībai un dažādošanai; • Vides aizsardzības aktivitātēm; • Lauku tradīciju un kultūras mantojuma stiprināšana un attīstība; • Apmācību organizēšana, kompetenču attīstībai, mūžizglītības iespēju paplašināšana; • Amatu prasmju apguve, t.sk., seno amatu prasmju apmācība; • Infrastruktūras izveidošana sporta objektos.	

Fokusa grupa nr. 2	“Rīcības 1.1. ietvaros atbalstāmo darbību izpildes un aktualitātes novērtējums”
Mērķa grupa	Vietējie uzņēmēji un LEADER uzņēmējdarbības projektu īstenotāji
Norises laiks un vieta	2022.gada 10.jūnijs, plkst. 14.00-15.00, Z/S “Brīvkalni”, Veselavas pagasts, Cēsu novads
Dalībnieku skaits	6
Fokusa grupas ietvaros tika apspriestas sekojošas Rīcības ietvaros atbalstāmās darbības: • Jaunu uzņēmumu radīšana un esošo uzņēmumu darbības attīstība; • Jaunu produktu, pakalpojumu izveide un esošo produktu un pakalpojumu attīstība; • Mājražošanas un amatniecības attīstība un dažādošana iepakojšana un to realizēšana tirgū; • Lauksaimniecības produktu pārstrāde, tajā skaitā, saražotās produkcijas iepakojšana un to realizēšana tirgū; • Nelauksaimnieciskās uzņēmējdarbības produktu un pakalpojumu attīstība un dažādošana; • Jaunu tūrisma pakalpojumu un produktu attīstība un esošo uzlabošana un dažādošana; • Vides radīšana vai labiekārtošana, kurā tiek realizēta vietējā produkcija (tirdzniecības vieta);	

- Tirgus vietas iekārtošana, uzlabošana, labiekārtošana;
- Citu veidu vietējās produkcijas tirgus noieta sekmēšana (piemēram, internetveikala ierīkošana, izbraukumu tirdzniecība);
- Darbinieku produktivitātes un kvalifikācijas kāpināšana.

Fokusa grupa nr. 3	“CRLP SVVA izvērtējuma sabiedriskā labuma projektu īstenotāju fokusa grupa”
Mērķa grupa	LEADER projektus īstenojušās nevalstiskās organizācijas un organizācijas, kuras plāno pieteikties LEADER finansējuma piesaistei
Norises laiks un vieta	2022.gada 5.jūlijs, plkst. 18.00-19.15, tiešsaistes platforma Zoom
Dalībnieku skaits	9
Fokusa grupas tika izvērtētas vajadzības un atbalsta mehānismi biedrībām LEADER finansējuma piesaistei. Fokusa grupā tika analizētas sekojošās vajadzības: M2 PIEVILCĪGAS DZĪVES VIDES UN SABIEDRISKI AKTĪVAS VIETĒJO KOPIENU ATTĪSTĪBAS VEICINĀŠANA Rīcība 2.1. Vietējās teritorijas un objektu sakārtošana pakalpojumu pieejamībai, kvalitātei un sasniedzamībai Rīcība 2.2. Sabiedrisko aktivitāšu dažādošana Vajadzības: Sociālā darbība – sociālā aktivitāte, dalība sabiedriskajā darbā, pilsoniskā līdzdalība, iekļaušanās ciema, pagasta vai novada dzīvē; Radošums – mūžizglītība, brīvā laika pavadīšana atbilstoši interesēm un spējām; Dzīves vides kvalitāte – labvēlīga dzīves vide, saglabātas unikālās dabas vērtības, energoefektivitāte, “zaļā domāšana”; Kultūrvēsturiskās vērtības – kultūrvēsturiskais mantojums- saglabāšana, attīstība, vietējo tradīciju, amata prasmju un meistarības pārmantojamība nākamajām paaudzēm.	

Fokusa grupa nr. 4	“CRLP SVVA izvērtējuma uzņēmējdarbības projektu īstenotāju fokusa grupa”
Mērķa grupa	LEADER projektus īstenojušie uzņēmēji un uzņēmēji, kuri plāno pieteikties LEADER finansējuma piesaistei
Norises laiks un vieta	2022.gada 6.jūlijs, plkst. 18.00-19.15, tiešsaistes platforma Zoom
Dalībnieku skaits	5

Fokusa grupas tika izvērtētas vajadzības un atbalsta mehānismi uzņēmējiem LEADER finansējuma piesaistei.

Fokusa grupā tika analizētas sekojošās vajadzības:

M1 VEICINĀT VIETĒJĀS EKONOMIKAS ILGTSPĒJĪGU ATTĪSTĪBU UN DAŽĀDOŠANU

Rīcība Nr.1.1. Uzņēmumu (mikro un mazo) radīšana un attīstība, vietējās produkcijas realizācijas vides radīšana vai labiekārtošana

Vajadzības:

Sociālā darbība – sociālā aktivitāte, iekļaušanās ciema, pagasta vai novada dzīvē;

Ekonomiskā darbība – zināšanas, prasmes, kompetences, ekonomiskā aktivitāte, saimnieciskā darbība, lauku vides attīstība;

Radošums – jaunas idejas, ieceres ekonomiskās darbības jomā, mūžizglītība.

Dzīves vides kvalitāte – labvēlīga dzīves vide, saglabātas unikālās dabas vērtības, energoefektivitāte, “zaļā domāšana”;

Kultūrvēsturiskās vērtības – kultūrvēsturiskais mantojums – saglabāšana, attīstība, vietējo tradīciju, amata prasmju un meistarības pārmantojamība nākamajām paaudzēm.

Publiskās pārvaldes pārstāvju interviju vadlīnijas

Aptuvenais intervijas norises ilgums 45-60 min

Intervijas norisinājās gan klātienē, gan telefoniski.

Uzdotie jautājumi:

1. Nosauciet elementus, kas, Jūsaprāt, raksturo pagasta attīstību.
2. Kā Jūs vērtētu LEADER projektu ietekmi – Vai tie ir pamanīti? Kādas pārmaiņas radījuši teritorijā? Kuras iedzīvotāju grupas izmanto rezultātus? Vai ir palīdzējuši risināt jauniešu, ģimeņu ar bērniem un cilvēku ar invaliditāti dzīves vides kvalitāti?
3. Kā Jūs vērtētu LEADER projektu multiplikatīvo ietekmi - kādus procesus, situācijas utt. projekti papildus ietekmējuši teritorijā?
4. Kādas zināšanas, metodes, sadarbības projekti, Jūsaprāt, ienesuši teritorijā?
5. Kādas tiešās/netiešās mērķauditorijas projekti sasnieguši? Kuras iedzīvotāju grupas nav sasniegtas? Vai būtu mērķtiecīgi, kādas noteiktas grupas jāizvirza nākamajā stratēģijā?
6. Vai varat nosaukt un raksturot aktīvās NVO pagastā/pašvaldības teritorijā?
7. Kā Jūs vērtējat iedzīvotāju atsaucību iesaistīties un iedzīvotāju pašiniciatīvu?
8. Kādas, Jūsaprāt, ir aktuālākās vajadzības Jūsu teritorijā, kuras varētu risināt izmantojot LEADER atbalstu?
9. Vai varat nosaukt un raksturot aktīvos uzņēmējus pagastā/pašvaldības teritorijā? kādās jomās viņi darbojas?
10. Kā Jūs redzat uzņēmējdarbības attīstību tuvāko 10 gadu laikā?
11. Vai Jūsaprāt LEADER atbalsts būtu jāvirza uz teritorijām ar mazāk/vairāk iedzīvotājiem vai visā teritorijā jāpielāgo vienmērīgi?
12. Vai un kā īstenotie projekti ir risinājuši demogrāfijas jautājumus un sekmējuši cilvēku atgriešanos laukos?

Projektu īstenotāju interviju vadlīnijas

Aptuvenais intervijas norises ilgums 45-60 min

Intervijas norisinājās klātienē

Uzdotie jautājumi:

1. Pastāstiet par projektu īstenošanas secību- cik un kādus projektus Jūs esat īstenojis/-usi? Kā tie viens otru papildina?
2. Vai uzsākāt saimniecisko darbību vai dibinājat uzņēmumu LEADER ietekmē?

3. Kā sākotnēji uzzinājāt par LEADER finansējuma piesaistes iespējām? Vai informācija bija saprotama ?
4. Vai izmantojāt VRG konsultācijas?
5. Kādas ir lielākās grūtības, ar kurām saskārāties? Kādi pilnveidojumi būtu nepieciešami?
6. Vai LEADER projekta īstenošanas ietekmē tika piesaistīti jauni partneri un klienti? Vai tika veidotas jaunas sadarbības?
7. Kādas vajadzības, Jūsaprāt, teritorijā var risināt ar LEADER atbalstu?
8. Kas turpmāk nepieciešams uzņēmējiem/nevalstiskajām organizācijām?
9. Kā redzat uzņēmējdarbības attīstību novadā?
10. Kādas zināšanas Jums būtu nepieciešamas tālākai darbības attīstībai?

Aktīvās NVO Cēsu rajona lauku partnerībā

AMATAS PAGASTS				
40008031475	MEDNIEKU KLUBS "DADŽUPĪTE"	Cēsu nov., Amatas pag., "Kalna Velneri"	01.70	Medniecība un ar to saistītās palīgdarbības
40008029659	"AMATAS MEDNIEKS"	Cēsu nov., Amatas pag., "Mednieki"	01.70	Medniecība un ar to saistītās palīgdarbības
40008072261	Kultūras menedžmenta centrs "Lauska"	Cēsu nov., Amatas pag., "Rukeļi"	94.99	Citū neklasificētu organizāciju darbība
40008123801	Biedrība "AMATAS NOVADA ATTĪSTĪBAS FONDS"	Cēsu nov., Amatas pag., Ģikši, "Kantoris"	94.99	Citū neklasificētu organizāciju darbība
40008205436	Amatas pagasta pensionāru biedrība "Dzīvesprieks"	Cēsu nov., Amatas pag., Ģikši, Egļu iela 1	94.99	Citū neklasificētu organizāciju darbība
DRABEŠU PAGASTS				
40008196129	"Sprīdīšu draugi"	Cēsu nov., Drabešu pag., "Apneri"	85.60	Izglītības atbalsta pakalpojumi
50008248441	"HORSE TRAIL"	Cēsu nov., Drabešu pag., "Jaunapsītes"	93.19	Citas sporta nodarbības
40008224850	Āraišu biedrība	Cēsu nov., Drabešu pag., "Kalna Dzērves"	91.03	Vēsturisku objektu un līdzīgu apmeklējuma vietu darbība
40008063555	BIEDRĪBA "MEDNIEKU KLUBS "KĀRLIS""	Cēsu nov., Drabešu pag., "Saulgozes"	01.70	Medniecība un ar to saistītās palīgdarbības
40008192593	"ANNO 1852"	Cēsu nov., Drabešu pag., "Vējdzimavas"	94.99	Citū neklasificētu organizāciju darbība
40008271291	APIVAR	Cēsu nov., Drabešu pag., Agra, Asteru iela 7	01.49	Citu dzīvnieku audzēšana
40008173643	ANŽELAS BRICES SLĒPOŠANAS UN VELOBRAUKŠANAS KLUBS	Cēsu nov., Drabešu pag., Amata, "Jaunjūgas 3"	85.51	Sporta un ārpusskolas izglītība
40008195814	"Nodibinājums Brunis"	Cēsu nov., Drabešu pag., Bille, "Amadas"	91.03	Vēsturisku objektu un līdzīgu apmeklējuma vietu darbība
50008134741	Sporta klubs "AŠAIS"	Cēsu nov., Drabešu pag., Drabeši, "Drabešu muižas pils"	94.99	Citū neklasificētu organizāciju darbība
40008273432	Dodkepu.lv	Cēsu nov., Drabešu pag., Drabeši, "Papardes 2"	93.12	Sporta klubu darbība
40008287767	"S-atvērts"	Cēsu nov., Drabešu pag., Ieriķi, "Draudzes māja"	94.99	Citū neklasificētu organizāciju darbība
40008246059	"Latvijas Zaļo ceļu asociācija"	Cēsu nov., Drabešu pag., Ieriķi, Lielā iela 30	94.99	Citū neklasificētu organizāciju darbība
50008233291	LĪČAKMENS	Cēsu nov., Drabešu pag., Ieriķi, Liepu iela 1	94.99	Citū neklasificētu organizāciju darbība
50008076481	Medību klubs "Līvi"	Cēsu nov., Drabešu pag., Līvi, "Savieši"	93.12	Sporta klubu darbība
40008145391	Biedrība "ZVĀRTAS NAMS"	Cēsu nov., Drabešu pag., Līvi, Zvārtas iela 1 - 18	68.20	Sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana
40008216001	Biedrība "Ābeļdārzs Zvārtas 3"	Cēsu nov., Drabešu pag., Līvi, Zvārtas iela 3 - 7	68.32	Nekustamā īpašuma pārvaldīšana par atlīdzību vai uz līguma pamata
40008166980	"ZVĀRTAS IELA 5"	Cēsu nov., Drabešu pag., Līvi, Zvārtas iela 5 - 16	68.32	Nekustamā īpašuma pārvaldīšana par atlīdzību vai uz līguma pamata
50008297131	"Be The Light"	Cēsu nov., Drabešu pag., Meijermuiža, "Rūķīši"	88.99	Citū neklasificēti sociālās aprūpes pakalpojumi
40008102890	Biedrība "LATVIJAS SLĒPOŠANAS UN SNOVBORDA INSTRUKTORU ASOCIĀCIJA"	Cēsu nov., Drabešu pag., Meijermuiža, "Žagarkalns"	85.51	Sporta un ārpusskolas izglītība
DRUSTU PAGASTS				
40008014899	MEDNIEKU KLUBS "DRUSTI"	Smiltenes nov., Drustu pag., "Aplociņi"	93.19	Citas sporta nodarbības
40008273697	"Auļukalna muiža"	Smiltenes nov., Drustu pag., "Auļukalna pils"	91.01	Bibliotēku un arhīvu darbība
40008016211	"Tautskola 99 Baltie zirgi"	Smiltenes nov., Drustu pag., "Buliņi" - 1	85.20	Sākumizglītība
40008260226	"Trīs gaiši"	Smiltenes nov., Drustu pag., "Jaundrusti"	90.01	Mākslinieku darbība
DZĒRBENES PAGASTS				
40008113593	"CIMDU CEĻŠ"	Cēsu nov., Dzērbenes pag., "Lejnieki"	90.02	Mākslas palīgdarbības
40008108003	"Pakāpies"	Cēsu nov., Dzērbenes pag., "Pils"	94.99	Citū neklasificētu organizāciju darbība
40008030681	"Klubs Jāniši"	Cēsu nov., Dzērbenes pag., "Čiekuri"	01.70	Medniecība un ar to saistītās palīgdarbības

40008236718	Biedrība "Birzīšu nams"	Cēsu nov., Dzērbenes pag., Dzērbene, "Birzītes" - 16	94.99	Citur neklasificētu organizāciju darbība
40008029818	Mednieku klubs "DZĒRBENE"	Cēsu nov., Dzērbenes pag., Dzērbene, "Lidumi"	94.99	Citur neklasificētu organizāciju darbība
INEŠU PAGASTS				
40008215824	"Paradīzes salas"	Cēsu nov., Inešu pag., "Kalna Jēkuļi"	94.99	Citur neklasificētu organizāciju darbība
40008290502	Felicia est	Cēsu nov., Inešu pag., "Stūrīši"	94.99	Citur neklasificētu organizāciju darbība
40008011638	Mednieku un makšķernieku biedrība "Pelēči"	Cēsu nov., Inešu pag., "Vilniši"	94.12	Profesionālu organizāciju darbība
40008216980	"Šautriņu mešanas klubs "Vecpiebalga""	Cēsu nov., Inešu pag., Ineši, "Liepas" - 4	93.12	Sporta klubu darbība
40008203844	"Vecpiebalgas baznīcas torņa atjaunošanas fonds"	Cēsu nov., Inešu pag., Ineši, "Pils"	94.99	Citur neklasificētu organizāciju darbība
JAUNPIEBALGAS PAGASTS				
40008156323	TRADICIONĀLĀS KULTŪRAS VEICINĀŠANAS BIEDRĪBA "KALNA ĶEIKI"	Cēsu nov., Jaunpiebalgas pag., "Kalna Ķeiki"	93.29	Cita izklaides un atpūtas darbība
40008110915	"Vides biedrība Krūzes"	Cēsu nov., Jaunpiebalgas pag., "Lielkrūzes"	94.99	Citur neklasificētu organizāciju darbība
40008101397	Biedrība "Prosperita.lv"	Cēsu nov., Jaunpiebalgas pag., "Lielzīdēni"	94.12	Profesionālu organizāciju darbība
40008031969	Mednieku un makšķernieku biedrība "Lielmežs"	Cēsu nov., Jaunpiebalgas pag., "Sila Rudgalvi"	01.70	Medniecība un ar to saistītās palīgdarbības
40008030446	Mednieku un makšķernieku biedrība "Jaunpiebalga"	Cēsu nov., Jaunpiebalgas pag., "Vidusrempi"	93.19	Citas sporta nodarbības
50008220691	Slēpošanas un ūdenstūrisma klubs "Vanagkalns"	Cēsu nov., Jaunpiebalgas pag., "Ziedoni"	85.51	Sporta un ārpusskolas izglītība
40008287790	"RAMSS PIEBALGA"	Cēsu nov., Jaunpiebalgas pag., Jaunpiebalga, Gaujas iela 27 - 3	94.99	Citur neklasificētu organizāciju darbība
40008194791	Jaunpiebalgas novada pašvaldības arodbiedrība	Cēsu nov., Jaunpiebalgas pag., Jaunpiebalga, Gaujas iela 4	94.20	Arodbiedrību darbība
40008233552	"GAUJAS FONDS"	Cēsu nov., Jaunpiebalgas pag., Jaunpiebalga, Gaujas iela 4	94.99	Citur neklasificētu organizāciju darbība
50008262801	Fonds 1Ane Art	Cēsu nov., Jaunpiebalgas pag., Jaunpiebalga, Kalna iela 1A - 1	94.99	Citur neklasificētu organizāciju darbība
KAIVES PAGASTS				
40008290733	Vizuālā alkīmija	Cēsu nov., Kaives pag., "Vidus Muilēni 37"	90.01	Mākslinieku darbība
40008116706	Līdzās	Cēsu nov., Kaives pag., Kaive, "Pagasta Dārziņi"	94.99	Citur neklasificētu organizāciju darbība
LIEPAS PAGASTS				
40008075516	"Liepa"	Cēsu nov., Liepas pag., "Čiekuri"	01.70	Medniecība un ar to saistītās palīgdarbības
40008279257	Dzīvokļu īpašnieku biedrība "Saulkalnu pūpoli"	Cēsu nov., Liepas pag., Liepa, "Saulkalni" - 2	68.20	Sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana
4,0008E+10	Garāžu īpašnieku biedrība "GAUJA"	Cēsu nov., Liepas pag., Liepa, Gaujas iela 5	94.99	Citur neklasificētu organizāciju darbība
40008266638	Biedrība "Sargiet bēmus"	Cēsu nov., Liepas pag., Liepa, Maija iela 4 - 106	94.99	Citur neklasificētu organizāciju darbība
40008272704	Biedrība "SAULKALNU, PŪPOLU GARĀŽAS"	Cēsu nov., Liepas pag., Liepa, Rūpnīcas iela 25 - 6	68.20	Sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana
40008283074	Dzīvokļu īpašnieku biedrība "MIDE"	Cēsu nov., Liepas pag., Liepa, Rūpnīcas iela 9 - 6	68.32	Nekustamā īpašuma pārvaldīšana par atlīdzību vai uz līguma pamata
LĪGATNE UN LĪGATNES PAGASTS				
40008108183	"REMDENKALNS"	Cēsu nov., Līgatne, Gaujas iela 12B - 8	94.99	Citur neklasificētu organizāciju darbība
40008200867	"Gaujasmala 21A"	Cēsu nov., Līgatne, Gaujas iela 21A - 8	68.20	Sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana
40008182665	"Gaujas 24 nams"	Cēsu nov., Līgatne, Gaujas iela 24 - 6	68.32	Nekustamā īpašuma pārvaldīšana par atlīdzību vai uz līguma pamata
40008193512	"Līgatnes bērniem"	Cēsu nov., Līgatne, Gaujas iela 7	94.99	Citur neklasificētu organizāciju darbība
40008070487	"Kumada"	Cēsu nov., Līgatne, Pilsoņu iela 7	01.70	Medniecība un ar to saistītās palīgdarbības

40008293000	dzīvojamās mājas apsaimniekošanas biedrība "Rīgas iela 1"	Cēsu nov., Līgatne, Rīgas iela 1 - 7	68.20	Sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana
40008139234	"Līgatnes jauniešu biedrība"	Cēsu nov., Līgatne, Saules iela 9	94.99	Citur neklasificētu organizāciju darbība
40008296365	"Klusais dabas institūts rasa"	Cēsu nov., Līgatne, Sprīņu iela 11 - 5	94.99	Citur neklasificētu organizāciju darbība
50008235771	"Gaujas ilgtspējīgas attīstības biedrība"	Cēsu nov., Līgatne, Sprīņu iela 4	94.99	Citur neklasificētu organizāciju darbība
40008281815	"Līgatne izglītībai"	Cēsu nov., Līgatnes pag., "Bigas"	85.59	Citur neklasificēta izglītība
40008030728	Latvijas Kristīgo nometņu centrs	Cēsu nov., Līgatnes pag., "Gančauskas"	94.99	Citur neklasificētu organizāciju darbība
40008241668	"Jauna iespēja"	Cēsu nov., Līgatnes pag., "Gančauskas" - 1	94.99	Citur neklasificētu organizāciju darbība
40008172879	"Labā puse"	Cēsu nov., Līgatnes pag., "Vilkazeķes 1"	94.99	Citur neklasificētu organizāciju darbība
40008015108	Mednieku biedrība "Blāzma"	Cēsu nov., Līgatnes pag., "Kauzeri"	02.40	Mežsaimniecības palīgdarbības
40008154074	Biedrība "DĀRZA IELAS NAMS"	Cēsu nov., Līgatnes pag., Augšlīgatne, Dārza iela 2 - 15	68.32	Nekustamā īpašuma pārvaldīšana par atlīdzību vai uz līguma pamata
40008220596	Cēsu novada Līgatnes apvienības pārvaldes pensionāru biedrība "Možums"	Cēsu nov., Līgatnes pag., Augšlīgatne, Nītaures iela 4	94.99	Citur neklasificētu organizāciju darbība
40008091629	Dzīvokļu īpašnieku biedrība "Vārpas"	Cēsu nov., Līgatnes pag., Augšlīgatne, Ošu iela 6 - 4	68.20	Sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana
40008147890	Atbalsta biedrība VPK "Zeperi"	Cēsu nov., Līgatnes pag., Augšlīgatne, Ošu iela 6 - 4	94.99	Citur neklasificētu organizāciju darbība
50008182671	"Augšlīgatnes nams "Gaismas""	Cēsu nov., Līgatnes pag., Augšlīgatne, Skolas iela 8 - 12	68.32	Nekustamā īpašuma pārvaldīšana par atlīdzību vai uz līguma pamata
40008172830	"ZAĻIE AMATNIEKI"	Cēsu nov., Līgatnes pag., Augšlīgatne, Sporta iela 13	90.03	Mākslinieciskā jaunrade
40008270493	"Lidozols"	Cēsu nov., Līgatnes pag., Augšlīgatne, Upes iela 3	93.12	Sporta klubu darbība
40008126102	Biedrība ""LAIMES ZEME"-JĀTNIEKU SPORTA KLUBS"	Cēsu nov., Līgatnes pag., Skāļupes, "Skāļupes 2" - 3	96.04	Fiziskās labsajūtas uzlabošanas pakalpojumi
MĀRSNĒNU PAGASTS				
40008030450	Zaķītis	Cēsu nov., Mārsnēnu pag., Mārsnēni, "Čiekuri"	01.70	Medniecība un ar to saistītās palīgdarbības
NĪTAURES PAGASTS				
40008170539	"Jauniešu organizācija Nītaureņi"	Cēsu nov., Nītaures pag., "Auseklī"	94.99	Citur neklasificētu organizāciju darbība
40008200000	Tiesību efektivitātes un kvalitātes institūts	Cēsu nov., Nītaures pag., "Jaunzosuļi"		
40008201256	Tautas līdzdalība	Cēsu nov., Nītaures pag., "Jaunzosuļi"		
40008203100	Latvijas Cilvēktiesību institūts	Cēsu nov., Nītaures pag., "Jaunzosuļi"		
40008254802	Advokāts	Cēsu nov., Nītaures pag., "Jaunzosuļi"		
40008030075	"Nītaures mednieku klubs"	Cēsu nov., Nītaures pag., "Kēču savāktuve"	01.70	Medniecība un ar to saistītās palīgdarbības
40008288550	Nītaures senioru biedrība "Labākie gadi"	Cēsu nov., Nītaures pag., Nītaure, "Pagasta ēka"	94.99	Citur neklasificētu organizāciju darbība
40008115024	"Meža īpašnieku biedrība "Paeglis""	Cēsu nov., Nītaures pag., Nītaure, "Stallīši" - 1	02.10	Mežkopība un citas mežsaimniecības darbības
PRIEKUĻU PAGASTS				
40008100673	"KBLS"	Cēsu nov., Priekuļu pag., "Iežkalni"	68.20	Sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana
40008263773	VILLA LEUKADIA	Cēsu nov., Priekuļu pag., "Leukādijas"	90.04	Kultūras iestāžu darbība
40008068707	VIDZEMES AEROKLUBS	Cēsu nov., Priekuļu pag., "Lidlauks"	93.19	Citas sporta nodarbības
50008131571	Nodibinājums "VIDES RISINĀJUMU INSTITŪTS"	Cēsu nov., Priekuļu pag., "Lidlauks"	72.19	Pārējo pētījumu un eksperimentālo izstrāžu veikšana dabaszinātnēs un inženierzinātnēs
40008123750	"Disku golfs"	Cēsu nov., Priekuļu pag., "Ninierkrasts"	94.99	Citur neklasificētu organizāciju darbība
40008172794	"Radošās pašizpaušmes attīstības biedrība"	Cēsu nov., Priekuļu pag., "Ozolsala"	94.99	Citur neklasificētu organizāciju darbība
40008288423	"TOP RING"	Cēsu nov., Priekuļu pag., "Pīlādži"	93.12	Sporta klubu darbība
40008028418	BIEDRĪBA "KRISTERA SERĢA MOTOKLUBS"	Cēsu nov., Priekuļu pag., "Upeslīči"	93.12	Sporta klubu darbība

40008097477	Sieviešu resursu centrs "Prieks"	Cēsu nov., Priekuļu pag., Dukuri, Liepu iela 6	94.99	Citū neklasificētu organizāciju darbība
40008109475	"Vidzemes restoratoru biedrība"	Cēsu nov., Priekuļu pag., Jāņmuiža, Gravas iela 5	43.99	Citū neklasificētie specializētie būvdarbi
40008159264	"Rollertour"	Cēsu nov., Priekuļu pag., Jāņmuiža, Krasta iela 2	93.12	Sporta klubu darbība
40008188117	Dzīvokļu īpašnieku biedrība Ozolu gatve 4	Cēsu nov., Priekuļu pag., Jāņmuiža, Ozolu gatve 4 - 12	68.20	Sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana
40008192413	Dzīvokļu īpašnieku biedrība "Ozoli 6"	Cēsu nov., Priekuļu pag., Jāņmuiža, Ozolu gatve 6 - 18	68.32	Nekustamā īpašuma pārvaldīšana par atlīdzību vai uz līguma pamata
40008216995	Dzīvokļu īpašnieku biedrība "Sporta iela 1, Jāņmuiža"	Cēsu nov., Priekuļu pag., Jāņmuiža, Sporta iela 1 - 3	68.32	Nekustamā īpašuma pārvaldīšana par atlīdzību vai uz līguma pamata
40008175752	Dzīvokļu īpašnieku biedrība Jāņmuiža 5	Cēsu nov., Priekuļu pag., Jāņmuiža, Sporta iela 5 - 16	68.32	Nekustamā īpašuma pārvaldīšana par atlīdzību vai uz līguma pamata
40008187022	"Cēsu prospekts 11"	Cēsu nov., Priekuļu pag., Priekuļi, Cēsu prospekts 11 - 18	68.32	Nekustamā īpašuma pārvaldīšana par atlīdzību vai uz līguma pamata
40008258185	"Cēsu dzīvnieku aizsardzības biedrība"	Cēsu nov., Priekuļu pag., Priekuļi, Cēsu prospekts 3 - 2	94.99	Citū neklasificētu organizāciju darbība
40008286507	"Dārza iela 6"	Cēsu nov., Priekuļu pag., Priekuļi, Dārza iela 6 - 36	81.10	Ēku uzturēšanas un ekspluatācijas darbības
40008281069	Priekuļu Dārza 8	Cēsu nov., Priekuļu pag., Priekuļi, Dārza iela 8 - 53	94.99	Citū neklasificētu organizāciju darbība
40008027357	Biedrība "Sporta klubs "Priekuļi""	Cēsu nov., Priekuļu pag., Priekuļi, Egļu gatve 9	93.12	Sporta klubu darbība
40008098078	"Mednieku klubs Priekuļi"	Cēsu nov., Priekuļu pag., Priekuļi, Izstādes iela 4	01.70	Medniecība un ar to saistītās palīgdarbības
40008249638	Biedrība MSs Cēsis	Cēsu nov., Priekuļu pag., Priekuļi, Parka iela 1 - 4	94.99	Citū neklasificētu organizāciju darbība
40008284135	"Tūrisma Attīstības Biedrība"	Cēsu nov., Priekuļu pag., Priekuļi, Parka iela 1 - 4	63.12	Interneta portālu darbība
40008091968	BIEDRĪBA "FUTBOLA KLUBS "PRIEKUĻI""	Cēsu nov., Priekuļu pag., Priekuļi, Raiņa iela 9 - 2	93.12	Sporta klubu darbība
40008175235	Dzīvokļu īpašnieku biedrība "Priekuļi 9"	Cēsu nov., Priekuļu pag., Priekuļi, Raiņa iela 9 - 22	68.32	Nekustamā īpašuma pārvaldīšana par atlīdzību vai uz līguma pamata
40008295923	"MK sporta biedrība"	Cēsu nov., Priekuļu pag., Priekuļi, Raiņa iela 9 - 25	93.19	Citas sporta nodarbības
40008202247	"Selekcijas 12"	Cēsu nov., Priekuļu pag., Priekuļi, Selekcijas iela 12 - 13	94.99	Citū neklasificētu organizāciju darbība
50008222921	BOKSA KLUBS "PRIEKUĻI"	Cēsu nov., Priekuļu pag., Priekuļi, Selekcijas iela 16 - 18	93.12	Sporta klubu darbība
40008191884	"Priekuļi 18"	Cēsu nov., Priekuļu pag., Priekuļi, Selekcijas iela 18 - 17	68.32	Nekustamā īpašuma pārvaldīšana par atlīdzību vai uz līguma pamata
40008029610	BIEDRĪBA MEDNIEKU KLUBS "JAUNRAUNA"	Cēsu nov., Priekuļu pag., Priekuļi, Selekcijas iela 18 - 7	01.70	Medniecība un ar to saistītās palīgdarbības
40008239894	"Selekcijas 20, Priekuļi apsaimniekošana un attīstība"	Cēsu nov., Priekuļu pag., Priekuļi, Selekcijas iela 20 - 16	94.99	Citū neklasificētu organizāciju darbība
40008233815	Latvijas pārtikas bioekonomikas klasteris	Cēsu nov., Priekuļu pag., Priekuļi, Zinātnes iela 2	94.99	Citū neklasificētu organizāciju darbība
RAISKUMA PAGASTS				
40008090939	"Latvijas Kempingu asociācija"	Cēsu nov., Raiskuma pag., "Apalkalns"	94.11	Darba devēju organizāciju darbība
40008112263	"Live Latvija"	Cēsu nov., Raiskuma pag., "Billes"	94.99	Citū neklasificētu organizāciju darbība
40008262087	Mednieku klubs "VIRSĀJI"	Cēsu nov., Raiskuma pag., "Brenguļi"	01.70	Medniecība un ar to saistītās palīgdarbības
40008059992	MEDNIEKU KLUBS "RAISKUMS"	Cēsu nov., Raiskuma pag., "Jaunlūplēži"	01.70	Medniecība un ar to saistītās palīgdarbības
40008172582	"Reģionālās izglītības un kultūras atbalsta biedrība"	Cēsu nov., Raiskuma pag., "Kalēji K"	85.60	Izglītības atbalsta pakalpojumi
40008193226	"VARI UN DARI"	Cēsu nov., Raiskuma pag., "Vecstilbi"	94.99	Citū neklasificētu organizāciju darbība
40008240893	Kalmes 15	Cēsu nov., Raiskuma pag., Auciems, "Kalmes" - 2	68.32	Nekustamā īpašuma pārvaldīšana par atlīdzību vai uz līguma pamata
40008121389	"SUZUKI LATVIA"	Cēsu nov., Raiskuma pag., Raiskums, "Brieži"	94.99	Citū neklasificētu organizāciju darbība

40008054957	Dzīvokļu īpašnieku un īrnieku biedrība "DZELMES"	Cēsu nov., Raiskuma pag., Raiskums, "Dzelmes 1" - 3	68.32	Nekustamā īpašuma pārvaldīšana par atlīdzību vai uz līguma pamata
40008267830	"ROTAS7"	Cēsu nov., Raiskuma pag., Raiskums, "Rotas" - 7	68.20	Sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana
RAUNAS PAGASTS				
40008206944	"Sporta klubs R24.LV"	Smiltenes nov., Raunas pag., "Lejas līziņi"	93.12	Sporta klubu darbība
40008117330	Psihohigiēnas klubs Panaceja	Smiltenes nov., Raunas pag., Rauna, Cēsu iela 8	86.90	Pārējā darbība veselības aizsardzības jomā
40008157738	Biedrība "Studentu teātris"	Smiltenes nov., Raunas pag., Rauna, Cēsu iela 8	90.01	Mākslinieku darbība
40008295779	Biedrība "Hestia Rauna"	Smiltenes nov., Raunas pag., Rauna, Krasta iela 26	94.99	Citur neklasificētu organizāciju darbība
40008195227	"Parka iela 14"	Smiltenes nov., Raunas pag., Rauna, Parka iela 14 - 11	68.32	Nekustamā īpašuma pārvaldīšana par atlīdzību vai uz līguma pamata
40008283271	"Profesionālā izaugsme"	Smiltenes nov., Raunas pag., Rauna, Parka iela 22 - 1	85.59	Citur neklasificēta izglītība
40008292240	"Debesu valstība"	Smiltenes nov., Raunas pag., Rauna, Puķu iela 2	94.99	Citur neklasificētu organizāciju darbība
40008056159	Mednieku klubs "MELNGALE"	Smiltenes nov., Raunas pag., Rauna, Rīgas iela 10 - 5	93.19	Citas sporta nodarbības
40008151044	"TVT Latvijā"	Smiltenes nov., Raunas pag., Rauna, Rīgas iela 24	94.12	Profesionālu organizāciju darbība
40008259284	"JSK Baižkalna Stalli"	Smiltenes nov., Raunas pag., Rauna, Rīgas iela 24	01.43	Zirgu un zirgu dzimtas dzīvnieku audzēšana
40008104694	Nodibinājums "Raunas evaņģēliski luteriskās draudzes diakonijas centrs"	Smiltenes nov., Raunas pag., Rauna, Valmieras iela 3	87.10	Aprūpes centru pakalpojumi
SKUJENES PAGASTS				
40008030431	Mednieku biedrība "SĒRMŪKŠI"	Cēsu nov., Skujenes pag., "Kalēji"	01.70	Medniecība un ar to saistītās palīgdarbības
40008236525	Sirds Ceļš	Cēsu nov., Skujenes pag., "Mežmala"	94.99	Citur neklasificētu organizāciju darbība
40008205807	Biedrība "Skujenes kultūrvides attīstība"	Cēsu nov., Skujenes pag., Skujene, "Gaismas"	94.99	Citur neklasificētu organizāciju darbība
40008031028	Mednieku biedrība "SKUJENE"	Cēsu nov., Skujenes pag., Skujene, Prieku iela 9	93.19	Citas sporta nodarbības
40008233675	Labāka Rītdiena	Cēsu nov., Skujenes pag., Sērmūkši, "Sērmūkšu muiža"	88.99	Citur neklasificēti sociālās aprūpes pakalpojumi
TAURENES PAGASTS				
40008030592	MEDNIEKU KLUBS "SIDRABENE"	Cēsu nov., Taurenas pag., "Strautiņi"	93.19	Citas sporta nodarbības
40008152213	Biedrība "Sporta klubs "Vecpiebalga""	Cēsu nov., Taurenas pag., Taurene, "Nēķins 1" - 1	93.12	Sporta klubu darbība
40008181015	Biedrība "Gaujas nams 5"	Cēsu nov., Taurenas pag., Taurene, Gaujas iela 5 - 7	68.32	Nekustamā īpašuma pārvaldīšana par atlīdzību vai uz līguma pamata
VAIVES PAGASTS				
40008173003	Cēsu novada seno deju atbalsta biedrība "Magnolia"	Cēsu nov., Vaives pag., "Cielēni"	90.02	Mākslas palīgdarbības
40008012898	Mednieku klubs "Veselava"	Cēsu nov., Vaives pag., "Jaunkēsas"	01.70	Medniecība un ar to saistītās palīgdarbības
40008231867	"Brīnummāja"	Cēsu nov., Vaives pag., "Kadiķi"	85.60	Izglītības atbalsta pakalpojumi
40008126418	Lauku sieviešu atbalsta grupa "Vaive"	Cēsu nov., Vaives pag., "Kalna Krastiņi"	94.99	Citur neklasificētu organizāciju darbība
40008030893	"Mednieku klubs Rāmuļi"	Cēsu nov., Vaives pag., "Kalna Sarkaņi"	94.12	Profesionālu organizāciju darbība
40008250463	BIJOU	Cēsu nov., Vaives pag., "Krieviņkrogs"	94.99	Citur neklasificētu organizāciju darbība
50008263741	Biedrība "Vaive"	Cēsu nov., Vaives pag., "Lejas Dzirnava"	94.99	Citur neklasificētu organizāciju darbība
40008214994	Dzīves Mākslas Akadēmijas fonds	Cēsu nov., Vaives pag., "Meijiņas"	94.99	Citur neklasificētu organizāciju darbība
40008070557	"ZVANNIEKU MĀJAS"	Cēsu nov., Vaives pag., "Vecrogas"	87.90	Cita veida sociālās aprūpes pakalpojumi ar izmitināšanu
40008163058	"Kiwaniis Cēsis"	Cēsu nov., Vaives pag., Krīvi, "Bērzi 1" - 2	94.99	Citur neklasificētu organizāciju darbība
40008243743	Bērzi 3, dzīvokļu īpašnieku biedrība	Cēsu nov., Vaives pag., Krīvi, "Bērzi 3" - 21	94.99	Citur neklasificētu organizāciju darbība

40008234280	Rīdzene Nākotnes 4	Cēsu nov., Vaives pag., Rīdzene, Nākotnes iela 4 - 16	68.32	Nekustamā īpašuma pārvaldīšana par atlīdzību vai uz līguma pamata
40008240817	Nākotnes 6 Rīdzene	Cēsu nov., Vaives pag., Rīdzene, Nākotnes iela 6 - 17	94.99	Citur neklasificētu organizāciju darbība
VECPIEBALGAS PAGASTS				
40008116195	Biedrība "Rideit"	Cēsu nov., Vecpiebalgas pag., "Raskumi"	93.29	Cita izklaides un atpūtas darbība
40008139855	Biedrība "KAIVES MEDNIEKU KLUBS"	Cēsu nov., Vecpiebalgas pag., "Veckurmji"	93.19	Citas sporta nodarbības
40008016917	MMK "Vecpiebalga"	Cēsu nov., Vecpiebalgas pag., "Vidus Ceļi"	01.70	Medniecība un ar to saistītās palīgdarbības
50008282761	"Vecpiebalgas rūķi"	Cēsu nov., Vecpiebalgas pag., Vecpiebalga, "Griškas"	94.99	Citur neklasificētu organizāciju darbība
40008163005	"Latvijas Apiterapeitu biedrība"	Cēsu nov., Vecpiebalgas pag., Vecpiebalga, Gaismas iela 1A	94.99	Citur neklasificētu organizāciju darbība
40008215932	"Vecpiebalgas vidusskolas atbalsta biedrība"	Cēsu nov., Vecpiebalgas pag., Vecpiebalga, Gaismas iela 2	94.99	Citur neklasificētu organizāciju darbība
ZAUBES PAGASTS				
40008217844	"Mednieku makšķernieku klubs PĒRKONS"	Cēsu nov., Zaubes pag., "Apsītes"	94.12	Profesionālu organizāciju darbība
40008029413	Mednieku un makšķernieku klubs "Zaube"	Cēsu nov., Zaubes pag., "Reķi"	01.70	Medniecība un ar to saistītās palīgdarbības
40008263082	Biedrība "MAVIJA"	Cēsu nov., Zaubes pag., "Titēni"	74.90	Citur neklasificēti profesionālie, zinātniskie un tehniskie pakalpojumi
40008254412	"BIRZĪTES" - 10"	Cēsu nov., Zaubes pag., Zaube, "Birzītes" - 10	68.20	Sava vai nomāta nekustamā īpašuma izīrēšana un pārvaldīšana
40008224140	Zaubes kultūras un izglītības veicināšanas biedrība "Dzīle"	Cēsu nov., Zaubes pag., Zaube, "Bērzaines"	85.52	Kultūras izglītība
40008293956	Zaubes senioru biedrība "Sidrabozols"	Cēsu nov., Zaubes pag., Zaube, "Gobiņas"	94.99	Citur neklasificētu organizāciju darbība
40008144625	"Give a Hand"	Cēsu nov., Zaubes pag., Zaube, "Gundegas" - 11	88.10	Veco ļaužu un invalīdu sociālā aprūpe bez izmitināšanas
40008103294	"Novadnieki attīstībai"	Cēsu nov., Zaubes pag., Zaube, "Saulgrieži"	01.47	Putnkopība
ZOSĒNU PAGASTS				
40008035195	Mednieku klubs "Timšsils"	Cēsu nov., Zosēnu pag., "Bārdiņi"	93.19	Citas sporta nodarbības
40008294364	Raita valoda	Cēsu nov., Zosēnu pag., "Timšsila Mājas"	85.59	Citur neklasificēta izglītība

Avots: SIA Lursoft, 2022.